P35,4
D6

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by

P35,4 7586
D6

Telug'u phrases
and sentences

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

P35,4 7586
D6

SHRI JAGADGURU VISHWARADHYA JNANAMANDIR
(LIBRARY)
JANGAMAWADIMATH, VARANASI

Please return this volume on or before the date last stamped
Overdue volume will be charged 1/- per day.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

2606

P35,4
D6

SRI JAGADGU U VISHWARADHYA
JNANA SIMHASA J. ANAMANDIR
LIBRARY.
Jangamwadi Math, VARANASI,
Acc. No. ... 7586

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

2

Rama Vilas (6)

PART 1. (A.)

TELUGU PHRASES AND SENTENCES RENDERED INTO IDIOMATIC AND APPROPRIATE ENGLISH.

P. M. V. Sharma

ఆమేక ఏటేట ఈనును.	The goat breeds every year.
వానికి దస్తూరి కుదిరినది (సునామణి).	His hand is settled.
వాడు గొరిగిన తలను గొరిగేవాడు (అనగా లోభి).	He is a close shaver(i.e.,a miser)
ఈదూడ దేనికిపడ్డదో తెలుసునా?	Do you know the sire of this calf
వాడు (చీట్ల) పేక కలిపినాడు.	He shuffled the pack (of cards)
నీకడుపు అక్కలించు.	Contract your belly.
ఆకొమ్మను తేనెతుట్టె పట్టినది.	The bees hived on the bough.
కుక్కను పందిమీద ఉసుకల్పినాడు.	He hissed the dog on the hog.
నాకు నడుము బెణికినది.	I am hip-shot.
వాడుస్వదేశము మీద బెంగ పెట్టుకున్నాడు	He is home-sick.
ఆమె అలిగినది.	She took huff.
ఆయావు నన్ను కందకములో పడ బొడిచినది.	The cow *butted* me into the ditch.
ఎనిమిది జాములు ఒక దినము.	Eight *watches* make one day.
ఆపిల్లకాయలు కప్పగంతులాట ఆడుచున్నారు.	These boys are playing at ducks and drakes.
కుంభపోతగా (వాన) కురియుచున్నది.	It rains cats and dogs.
ఆమె గర్భమును ధరించినది.	She conceived a child.
అది చంటిబిడ్డ.	That is a child at the breast.
ఆమె యెరుక చెప్పుచున్నది.	She tells fortunes.
పురోహితుడు మాకు పెండ్లిచేయించినాడు.	The priest married us.
వెనుక నేను చూచినప్పుడు వానికి బట్టకట్టుకునే యీడు వచ్చినది.	When I last saw him, he was just breeched.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అతనిని చాలా బెల్లించిన మీదట యీ రూపాయి యిచ్చినాడు.	He gave me this rupee after much *coaxing.*
నా భార్య వండడములో కూర పొగచూర బెట్టినది.	My wife has smoked the curry in cooking it.
ఈమామిడిపండులో పీచుఎక్కువ టెంక చిన్నది.	This mango contains many strings but small stone.
ఆమె పిల్లకు చన్ను కుడుపదు.	She does not give suck to, or suckle, her child.
మేము ఎండకాలము చెన్నపురిలో గడపినాము.	We passed the summer or summered in Madras.
అతడు సహస్రాక్షుడు	He is an Argus.
వానితో చెప్పుటకు నీకేమిరోగమువచ్చినది?	What ailed you to tell him ?
వర్తకము ఇప్పుడు ఆరుమూడైనది.	The trade is now at sixes and sevens.
పిల్ల గుడ్డంతటా కక్కినది.	The child was sick all over the cloth.
వానివృషణములమీద ఒక కురుపు లేచినది.	A boil has set in on his stones (testicles).
ఆమాట నా నోట్లో ఆడుచున్నది.	I have the word at the tip of my tongue.
వాడు పూటకూటికి టికాణా లేకుండా వున్నాడు.	He is at his wit's end for dinner.
ఆకుండ ఒరిగియున్నది.	The pot is atilt.
ఆమె నాకీరోగము తగిలించినది.	She communicated the disease to me.
పాలు నావంటికి పడవు.	Milk does not agree with my constitution.
వాడు పంచాంగము చూచినాడు.	He consulted the calendar (so also in regard to the dictionary &c)
గుర్రము తెంచుకున్నది.	The horse broke loose.
వాడు నాజీవనం పడగొట్టినాడు.	He took away my bread. *N. B.* Never say (*breads*).

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాడు నన్ను తిట్టినాడు.	He called me names.
నీతోడు	I swear by thee.
వానిని ఎగతాళికి పట్టించినాడు.	He was made a butt of ridicule.
నాకు ముఖము మొత్తినది.	I felt quite cloyed.
నేనిక్కడ కోడికూయగా బయలుదేరినాను.	I started here at cock-crowing.
ఇది శుద్ధతప్పు.	This is clean wrong.
వాడు శుద్ధగుడ్డి; శుద్ధచెవుడు.	He is stone blind; stone deaf.
ఈచింతకాయలు గింజలు తియ్యలేదు.	The tamarinds are not stoned.
నన్ను చక్కలిగింత పెట్టవద్దు.	Do not tickle me.
ఆమెకు చక్కలిగింతలేదు.	She is not ticklish.
ఆమెకు కనేదినములు	She is near her time.
వాడు పొడుము, చుట్టలు, పుగాకు, అమ్ముతాడు.	He is a tobacconist.
ఈగిన్నెలకు కళాయి చేసినారు.	These cups are tinned.
వానికి బండకొయ్య వేసినారు.	They put him in the stocks.
ఆమెను దొంగతనముగా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.	He stole a kiss of her.
గుఱ్ఱమునకు బొచ్చు వూడిపోవుచున్నది.	The horse is losing his coat.
వెన్న పడగానే చిలుకుట ఆపుము.	Stop churning when the butter comes.
ఆమె యీళ్లు ఈర్చుకున్నది.	She is combing out *nits*
వాడు భార్యను సూకలు వేసినాడు.	He admonished his wife.
నీవు ఈపని చెయ్యకుంటే ఒట్టు.	I adjure you to do this.
వానిని నిలువుదోపు దోచినారు.	They left him bare.
వాడు వెల్లకిల పరున్నాడు.	He is lying on his back.
వాడు బోర్ల పరున్నాడు.	He is lying on his breast.
పుండు చీముపోయుచున్నది.	The wound is digesting.
ఆయావు యెండిపోయినది.	The cow is gone dry.
ఇక పేలితివా ఒకచెంపపెట్టు వేస్తాను.	I shall give you one dose if you prattle more.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నేను ఈముడి విప్పలేను.	I cannot disengage (untie) the knot.
ఈనిమ్మపండ్లు ఊరవెయ్యవలెను.	These limes must be cured.
పుగాకు పదునుచేయుట.	To cure tobacco.
తోళ్లు పదునుచేయుట.	To cure hides.
ఆమె వాకిట నున్నది.	She is unclean or she is under the custom of women.
మీతండ్రిని చూచి నిన్ను శిక్షించక వదలి వేసినాము.	In compliment to your father we left you unpunished.
ఆయన భార్య పోయినప్పుడు ఆయనను ఓదార్చినాను.	I condoled with him on his wife's death.
పక్షులు వసంత ఋతువులో కలియును (రతినల్పును).	Birds couple (or match) in the spring.
వానికి వళ్ళు కుదురుచున్నది.	He is improving or mending or recovering his health.
ఇది నీకు తగదు.	This is not proper on your part, or this is not meet for you, or this does not become you.
వాడు కోటికి పడగెత్తినాడు.	He is a millionnaire.
ఆశిశువు ఏడ్చుచున్నది.	The baby mews.
ఆమె తల జడలు కట్టుకుపోయినది.	Her hair is matted.
అన్నపానములు వదలి తనను పెండ్లిచేసుకోమని ఆమె వెంటవెంట తిరుగుచున్నాడు.	He left off even meat and drink in courting (or wooing) her.
వానికి పిచ్చెత్తినది.	He went mad or he turned mad.
లెక్క చెయ్యడములో తప్పినాడు.	He went wrong in working out the sum.
నాకు ఈగుర్రమునకు జత దొరకలేదు.	I could not match the horse.
చొక్కాయి తిరుగవేసియున్నది.	The coat is inside out.
వాడునన్ను తన బండిలో ఎక్కించుకుని పోయినాడు.	He drove me out in his carriage.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆగుఱ్ఱమును అధికముగా సవారిచేసినారు.	The horse was over-ridden.
నిన్న దినమంతయును నాకు పనితోనే సరి పోయినది.	I was occupied all yesterday.
ఆసన్యాసి కాషాయి వస్త్రములను ధరించుకొని వచ్చినాడు.	The hermit came in clothes dyed in *ochre.*
ఆకుక్క నన్ను కరవవచ్చినది	The dog offered to bite me.
వాడు తల్లిదండ్రులులేని బిడ్డ.	He is an orphan or parentless.
నీవు తవ్వాటం పెట్టకపోతే మొక్కలు తేటగా యెదుగవు.	If you do not open the soil plants do not grow luxuriantly.
ఆమెకు కాన్పులుడిగినవి.	She is past bearing.
ఏరు ఇప్పుడు దాటనివ్వదు.	The ford is not passable now.
ఈగుడ్డ పట్టి అతుకులమారిబొంత.	This cloth is a rude patch-work.
మేము జలవిహారము పోయినాము.	We went on a water party or we went aboating.
మేము ఖులాసాగా షికారుపోయినాము	We went on a pleasure party.
నాచొక్కా నలిగిపోయినది.	My coat is all in a ruck.
ఈ కాగితము ఇనుకుచున్నది.	This paper runs or absorbs ink.
ఈ మిరపకాయలు చాలా ఘాటుగానున్నవి.	These chillies are very hot.
బొంగరము గుంయి మంటున్నది.	The top hums.
వాడు అప్పు, మూడు వాయిదాలమీద తీర్చుకున్నాడు.	He paid off the debt in three instalments.
లేగదూడ పొదుగు తలతో కుమ్ముచున్నది.	The calf butts the *udder*.
తెనాలి రామలింగడు వికటకవి.	T. R. was a humorous poet.
ఆమె బట్టలు దణ్ణెములమీద వేసినది.	She put the clothes on the *lines*.
ఆయుత్తరము నాకు చేరలేదు.	The letter missed me.
వెండి పువ్వులు చెక్కిన పీట.	A stool mounted with silver.
వానికి నెత్తురు విరేచనములవుచున్నవి.	He passes blood.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఈ బట్టకన్న ఆబట్ట చాలారోజులు మన్నుతుంది (కట్టతాళును).	That cloth wears better than this.
నీవు నాకు రూ 4 పయిచిల్లర బాకీ వున్నావు.	You owe me Rs 4 and odd.
నేను పొరపాటు పడ్డాను.	I was mistaken.
మనము కాలోచితముగా పోవలెను.	We must comply with the times, or we must please the times, or we must be time-servers.
ఈచెప్పులు జోడు కలవలేదు.	These shoes are not companions. (In a pair of shoes one is said to be the companion of the other).
వాడు యెఱ్ఱనివాడు, వీడునల్లనివాడు	That man is of fair complexion and this of dark complexion.
వానికి కునుకు పట్టుచున్నది.	He is dropping asleep.
వాడు చచ్చినాడని గట్టిగానమ్ము-	Be assured that he is dead.
నేను వానిని భోజనమునకు పిల్చినాను	I asked him *to* dinner.
నేనువానినిభోజనముపెట్టుమనిఅడిగి నాను-	I asked him *for* dinner.
వాడు పంగటించుకు నిలుచున్నాడు	He stands astride.
నాకు ఒకటి తోచకనున్నది	I am at a loss what to do.
ఈకలహామునకు కారకుడవు నీవు	You are the author of this quarrel or you are at the bottom of this quarrel.
నిన్నుగురించి ఈకలహాముపుట్టినది	You are the bone of this contention.
నేనంత సొమ్ముపెట్టి నిర్వహించలేను	I cannot afford to pay so much money.
చీమలు వానకాలమునకు తగిన మేతను ముందే జాగ్రత పెట్టుకొనును	Ants provide food *against* rainy reason.
ఆనోడ గట్టుతగిలినది	The ship ran aground.
వానికి తాతపేరు పెట్టినారు	He is named *after* this grandfather.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నాకు అక్కడికి వెళ్ళక తప్పలేదు	I could not help going there. I could not avoid going there. I could not but go there.
నేను రాత్రి ఒంటిగంట రెండుగంటలవరకు మేలుకున్నాను	I kept awake till 1 or 2 o'clock or till small hours in the night.
వాడు మందరాన పాడుచున్నాడు	He sings the base (base note—మంద్రస్వరము)
నేనువానితో బేరమాడలేను	I cannot strike bargain with him.
పాము నన్ను వడిసిపట్టవచ్చినది	The snake made a dart at me.
పొలమంతా మిట్టపల్లములుగా నున్నది	The field is all hills and dales.
ఇది పాపిష్టిపని	This is a dark deed.
"టి" అక్షరమునకు అడ్డగీత మరచిపోయి నావు	You forgot to dash your "t."
శిలాసనములలోని అక్షరములను కనుక్కో లేకపోయినాను	I could not decypher the inscription.
శివశివా! పిల్లినిచంపకు	O dear me! Do not kill the cat.
చీట్లు పంచివేసినాడు	He dealt the cards to us.
నాతలిదండ్రులకు నావందనములు చెప్పుము	Present my duty (or respects or compliments) to my parents.
ఆమె పూరీలమీద పంచదాగచల్లినది	She dusted the cakes with sugar.
ఆయేనుగ మదించినది	The elephant is in heat (or in rut.)
ఈబాలుడు ముందు వృద్ధిలోకి వచ్చేవాడు	This is a promising lad.
వీడు పెద్దఅయితే గొప్పపండితుడు కాబోతాడు	He bids fair to be a good scholar.
వాడు తాగుబోతు; ఈసంగతి మనయిద్దరిలోనే వుండవలెను సుమీ	Between you and me, he is a drunkard.
ఆమె గర్భముతో వున్నది	She is big or great with child or she is pregnant.
ఆమెకు ౫వ నెల గర్భము	She is carrying 5th month.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మద్రాసుచాకలివాండ్లు బాగాచలవచెయ్యలేరు	Fullers in Madras cannot bleach clothes well.
పురోహితుడు ఆశీర్వచనము చేసినాడు	The priest has pronounced the blessing.
మేము సయాం అన్నదమ్ములము	We are brothers by blood. We are full brothers.
మేము ఏకగర్భజనితులము	We are uterine brothers.
అది విత్తులుతియ్యని గుఱ్ఱము	That is a *stone* horse.
అది విత్తులుతీసిన గుఱ్ఱము	That is a *stoned* horse.
నాకాళ్లు బురదలో చిక్కుకున్నవి	My legs stuck in the mud.
నాచెయ్యి బెణికినది	My arm is strained or sprained.
వాడు వినపనకొయ్య; మొండికట్టె	He is a hardened subject.
వాడు చకముకీవేసి నిప్పుచేసినాడు	He struct a light.
ఇది ముప్పురివేసిన త్రాడు	This is a rope of three strands.
వానికి యేవేళా అదేపదము	He always harps on the same string.
వానికి అదిబోతే దాని అబ్బ మరియొకటి యున్నది	He has two strings to his bow.
వాడు చేతిమీద పచ్చపొడిపించుకున్నాడు	His arm was tattooed (tattooing — పచ్చపొడుచుట).
కొంచెముకూర్చో నీతోపనివున్నది	Sit down a little, I want you.
తిరుపతి వెంకటేశ్వరుల మ్రొక్కు చెల్లించుకున్నాము	We have performed our vow to T. V.
వాడు వసారలో ఇటు, అటు పచారిచేస్తున్నాడు	He is walking up and down or to and fro in the verandah or he is pacing the verandah
పక్షులు పిల్లలకు పాలివ్వవు	Birds do not suckle their young.
కుక్క చూలితో నున్నది	The bitch is with young.
నాగొఱ్ఱె 4 పిల్లలను పెట్టినది	My sheep yeaned 4 yeanlings.
వానికి మూతి, మెడ వంకర	He has a wry mouth and a wry neck.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పొడుములో శాస్త్రానికి ఒక్క పిసరు నెయ్యి వెయ్యవలెను	You must put the least thought of ghee in snuff.
వేయేల వానిని జీవముతో వదలరు	In short, they would not leave him alive, (వేయేల—In short ; in three words ; in a word ; in plain prose ; to be plain &c.)
వాడు త్రికరణ శుద్ధిగా దుర్మార్గుడు.	He is wicked in thought, word and deed.
ఆమె నిలువెల్ల విషము	She is poison from top to toe.
నాకు రెండు పెంకుటిళ్ళు, ఒక గడ్డియిల్లు వున్నవి.	I have two tiled houses and one thatched house.
వాడు యింకా ఒకటబంతి రెంటబంతిలోనే యున్నాడు.	He still writes Text hand.
నాకు దాహమవుచున్నది	I thirst ; or I am thirsty.
వానికిగల ధనమంతా యొక యెడ్లతండా.	All his wealth cousists in a drove of bullocks.
నాకు వరవడి పెట్టి యివ్వండి.	Please set me a copy.
గుర్రమునకు మోకాళ్ళు కొట్టుకొని పోయినవి.	The horse cut his knees.
వారు వానికి దయ్యములు పెట్టినారు.	They possessed him with a devil.
మీ బట్టలను మురికి చేసుకోవద్దు.	Do not dirty your clothes.
ఈదినము నీకువంట్లో యేలాయున్నది?	How do you find yourself to-day ?
వాడు మితభాషి.	He is a silent man or he is a man of few words.
నీవు పుస్తకము వ్రాస్తూ కలము కాగితము నేను జాగ్రత పెడుతాను.	You write the book, I will find you in paper and pen.
చీకట్లో నేను మేజాబల్లకొరకు తడుములాడినాను.	I felt or groped for the table in the dark.
నీళ్ళలో తడుములాడుట	To feel or grope in the water.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాడు తనయింట్లో నాకు స్థలమిచ్చినాడు గాని భోజనము మాత్రము నాఅంతట నేనే జాగ్రత చేసుకున్నాను.	He gave me room in his house but I found myself.
ఆగుర్రమునకు నడుము పడ్డది	The horse is gone in the loins
ఆమె పట్టణములో "కూరగాయలో కూరగాయలు" అని అమ్ముతూ తిరుగుచున్నది	She is crying currystuff through the town.
కలరాలో పదింటికొకడు చచ్చినాడు	The cholera has decimated the people.
కంటిలో నెరుసు లేక నలుసు	A mote in the eye.
రోగికి నిన్న 4 విరోచనములయినవి	The patient had four motions yesterday. ;
వాడు ప్రతివానితో ఖజ్జా పెట్టుకుంటాడు	He picks quarrel with every one.
నిప్పులు చెరుగుచున్నది లేక కురుస్తున్నది.	It rains flames.
రోడ్డు దిమ్మిసా చేసినారు	They rammed the road.
అంగడివాడు నామీద బోలెడు లెక్క పెంచుకుని కూర్చున్నాడు.	The shop-keeper has run up a long account against me.
చంద్రునిచూచి కుక్కలు ఏడ్చును	The dogs howl at the moon.
మొన్న మీఅన్నగారు నీవు చెన్నపట్నం వెళ్ళినావని చెప్పినాడు	The other day your brother was telling me that you had gone to Madras.
ఆమె సుఖముగా ప్రసవమైనది	She had an easy delivery.
బట్ల ఆవు	A mottled cow.
నీవు చెప్పినది తప్పని నీచేతనే ఒప్పిస్తాను	I shall make you eat your own words.
వాడు కడుపులో చల్ల కదలకుండా వున్నాడు	He lives at ease.
ఆమె వానిని తగులుకొని పోయినది	She eloped with him.
వర్షముచేత నేను పోలేను	I can not go for the rain.
నీవు యేవుపాయముచేత ఆయింట్లోకి పోయినావు?	How did you contrive to get into the house ?
వాడు ఋణములు చేసినాడు	He contracted debts.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాడు రోగములు తగిలించుకున్నాడు	He contracted diseases.
వాడు వివాహము చేసుకున్నాడు	He contracted marriage.
ఈతైలము కంతులను కరగగొట్టుచున్నది	This oil discusses tumours.
రాముడు రామాయణ కథా నాయకుడు	Rama is the hero of Ramayana
వానిని చావబాదినారు	They beat him black and blue.
ఆయోడ కలకత్తా పోనున్నది	The ship is bound for Calcutta
ఈమిరపకాయలలో కారములేదు	These chillies do not bite.
వానిముక్కువెంట నెత్తురుకారినది	He bled at the nose.
నీకో గంపెడుసంగతులు చెప్పవలసి యున్నది.	I have got a budget of news for you.
వాడు ఎత్తువానిచేతబిడ్డ	He is a complaint simpleton.
వాని కొడుకును నావద్ద కట్టుబడి నౌకరీకి వుంచినాడు	He articled his boy to me.
ఇదిన్యాయమో అన్యాయమో నీవే చెప్పు	Ask yourself if this is just.
మూడు నెలలకు వెళ్లుతాను	I shall go three months hence.
మూడు నెలలవరకు వెళ్ళను	I shall not go for three months
ఈ ప్రాంతములయందు కరువనిపించడము లేదు	Famine is hardly felt hereabouts.
వాడు ఎక్కడనున్నది నాకు తెలియదు	I do not know his whereabouts
అతడు స్త్రీముఖము చూడనని ఒట్టువేసుకున్నాడు	He took a vow of continence.
వాడు రత్నముల వ్యాపారము చేయుచున్నాడు	He deals in diamonds.
ఆశిశువు చన్ను కుడుస్తున్నది	The infant draws the breast.
నీవు పాలు పితకగలవా?	Cou you draw milk ?
ఆమె నూతిలో నీళ్లు తోడుచున్నది	She draws water from the well
వాడు కల్లు గీయుచున్నాడు	He draws toddy.
ఆబల్లలో రెండు సొరుగులున్నవి	The table contains 2 drawers.
తల దువ్వుకొనుము	Dress your hair or (comb &c).
భక్ష్యములు ఉడుకు నేతిలో వేస్తే చుంయిమంటున్నవి.	Cakes, when put in the boiling ghee, *fizz*.
ఆమెకు కడుపుచేసినాడు	He got her with child.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాడు కాళుచేతులు ముడుచుకున్నాడు	He gathered up himself.
వాడు నా సవతితల్లి కొడుకు	He is my half or step brother.
వానిది కాకశరీరము	He is a hot habit of body.
నాది పైత్యతత్వము	I am of choleric temperament
నాకడుపు గుర్రుమంటున్నది	My belly is grumbling.
ఒక గుర్రమును పనిలోనుంచి, తక్కినరెంటిని మేతకు వదిలినారు	One horse is at work and the other two are at grass.
నాకాపుస్తకము పుణ్యానికిచ్చినాడు	He gave me the book gratis.
వారేదినపు సంపాదన ఆదినమే తిని కూర్చుంటారు	They live from hand to mouth
ఈపెట్టెలో ఏమియున్నది?	What are the contents of this box ?
మెటికలు విరవవద్దు	Do not crack your knuckles.
లోపలికివస్తూ చెప్పుతాను.	I dare you to come in.
గుర్రానికికాళ్లు తగులుతవి	The horse cuts.
నీవు పతంగి ఎగరవెయ్యగలవా;	Can you fly the kite ?
చూడి గుర్రము	A mare in foal.
బట్ట మడత విప్పకు	Do not unfold the cloth.
నేను వానిని నాల్గు సంవత్సరములనుంచి ఎరుగుదును	I have known him for four years.
పాము పడగ విప్పినది	The snake spread its hood.
నా అన్నగారైతే వచ్చినారుగాని, మన పుస్తకములు తీసుకునిరాలేదు	My brother, though, came ; but he has not brought our books.
అప్పటిప్రభువు యీచట్టములను గల్పించినాడు	The then king framed these laws.
నానాలుక పూచినది	My tongue is sore.
మద్రాసులో అమేధ్యము బళ్ళమీద తీసుకుని పోతారు	In Madras night soil is carried away in carts.
ఆమె పాలు వలుకబోసినది	She spilled the milk.
బొంగరము తిప్పగలవా?	Can you spin (or turn) the top

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నిండా వాడడముచేత నలిగిన పుస్తకము	A well thumbed book, or A well used book, or A well soiled book.
ఈదినము అన్నమెవరు వడ్డిస్తారు?	Who will serve meal to-day ?
వాడు ఇంద్రియనిగ్రహము చేసినాడు	He denied the senses.
మాపెరట్లో వకనుయ్యి తీస్తాము	We shall *open* or *sink* or *dig out* a well in the backyard.
వాడు నాకు వక దర్శనహుండీ వ్రాసినాడు	He drew upon me a bill payable at sight.
వాడు పొట్ట చెక్కలయ్యేటంతగా నవ్వినాడు	He almost split his sides with laughter.
ఈమంచమునకు నవారు నేసినారు	This cot is laced with tape.
వాడు పరమాన్నము జూరుచున్నాడు.	He sips the milkrice.
ఆ యాసామివద్ద 100 పాలేరు వాళ్ళు (కమతగాండ్లు) వున్నారు.	The farmer has hundred swains under him.
నాపొట్ట నేపోసుకొనగలను.	I can shift for myself.
వారు అమడలు (కవలవాండ్లు)	They are twins or twinborn children
దొరలు టోపీలేనిది వెలికిరారు.	Europeans do not go out uncovered.
వాడు ఆదరాబాదరా వచ్చినాడు	He came whip and spur.
పిల్ల పక్కలో ఉచ్చపోసినది	The child wetted the bed.
వాడు క్రిందబడి పొర్లాడుచున్నాడు	He wallows.
దైవము వానికి సంతానము నివ్వలేదు	Gold denied them children.
ఆపులి మనుష్యులలో మచ్చికచేయబడినది	The tiger was domesticated or tamed.
నీవు చెప్పకపోతేమానె.	If you don't tell me I have done.
పోలీసువారు దొంగయొక్క అడుగు జాడలబట్టి వానియింటిదాక బోయినారు	The police people traced the foot steps of the thief to his house.
నేను వానినిచూచి వాని అన్నగారనుకొన్నాను	I took him for his brother.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నీళ్ళు పుక్కిలించి ఊసినారు	He gargled his throat with water.
వారు కడుపునిండా తిన్నారు	They ate their full.
ముఖముమీద ముడతలు లేక అడ్డగీతలు	Furrows on the face.
నావేళ్ళు చలిచేత కొంకర్లుపోయినవి	My fingers are frost-bitten or chill-bitten.
పిల్లకాయ తెలివిగలవాడేగాని వాక్పటిమ తక్కువ.	The boy is clever, but he has bad delivery.
ఆరోగము ఏమందునులక్ష్యము చెయ్యలేదు.	The disease defied all medicines.
ఈ పరుపుకు నాలుగుగొఱ్ఱెలబొచ్చు పట్టినది	This bed took four fleeces.
పట్టలేక పక్కున నవ్వినాడు	Unable to contain himself, he burst into laughter.
వాడు అప్పులపాలయినాడు	He ran into debts.
వాడు లోడీలు తిప్పుచున్నాడు	He plays with dumb-bells.
వానికిప్పుడు ఉచ్ఛదశ	His star is now in the ascendant.
వానికిప్పుడు దుర్దశ	His star is now in the descendant.
వానికిపుట్టి మునిగినది	His fate is sealed
వానికిచావు మూడినది	He is destined to die.
ఆమె నాలుక గీచుచున్నది	She scraped her tongue.
నిమ్మకాయలు ఉప్పు కారములో ఊరవేయుదురు	Limes are seasoned with salt and pepper.
మునులకు దివ్యదృష్టికలదు	Saints have second sight.
నాకు విద్యవచ్చినది నీపుణ్యము	I am indebted to you for my education.
నీవేవిధముననైన అక్కడికి పోవలెను	You must go there at any rate
పశువులు తప్పిపోయినవి	The cattle went astray.
ఇది పచ్చిఅబద్ధము	This is a bare lie.
గబ్బిలములు నేను చదువుకొనె గదిఅంతా పేరిగినవి	Bats have bedunged my study

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాడు పదిరోజులనుంచి మంచమున బడియున్నాడు	He has been bed-ridden for ten days.
వాడు మమ్ము పన్నీరులో ముంచి లేవనెత్తినాడు	He has bedewed us with rose water.
ఇకముందు నాగతియేమి?	What will become of me in future ?
ఇది దానికి అనుగుణ్యము గాలేదు	This is not in keeping with that (not compatable with, or not consistent with, or not in harmony with, &c., &c)
వాడు ఆజానుబాహు	He is a giant.
వాడు తగుపాటి మనిషి	He is a likely man or he is a just height.
వాడు మరిగుజ్జు, బొడితెడు; వామనమూర్తి	He is a dwarf or pigmy or lilliputian.
గుర్రపువాడు రథమునకు అశ్వములను పూన్చినాడు	The groom has joined or put the horses to the chariot.
ఆమెమామిడిపండ్లు తేనెలోపిసికినది	She mashed mangoes in honey
వాడు మరుగుదొడ్డికి పోయినాడు; లేక శంకానివర్తికిపోయినాడు	He went to the necessary or the latrine or privy or water closet or common ground ; or he went to ease himself or to answer the calls of nature or to obey the calls of nature or to sit for the purposes of nature ; or he went to stool ; or he went to ease nature.
ఈమెపాలిచ్చేదాయి- ఆమె ఊరక పిల్లలను ఎత్తుకొని ఆడించేదాయి	This is a wet nurse and that is a dry nurse.
ఇప్పట్లో సర్కారు వుద్యోగము సంపాదించుకొనుట దుష్కరము	Now-a-days it is almost impossible to obtain footing in the Government.
ఆమెదీనిమీద మూతి విరిచినది	She turned up her nose at this

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నాకు జోడుగుర్రముల బండి వున్నది	I have a carriage and pair or carriage and two.
బండి బోల్తాపడ్డది	The cart was overset or upset.
వాడు ఓడలోనుండి సముద్రములో పడినాడు	He fell overboard.
వాడు వేలంలో నాపైపాట పాడెను	He outbade me in the auction
నాపుస్తకము కనుపడలేదు	My book is missing.
నేను రైలుఅందక తిరిగివచ్చినాను	I missed the train and came back.
వాడు గురితప్పినాడు	He missed the aim.
ఈకొడవలికి కక్కులుకోసినారు	This sickle is jagged.
మీముందర అనరాదుగాని మీమేనల్లుడు వట్టి శుంఠ	Saving your presence your nephew is a regular fool.
తివాచిదుమ్ము దులిపినాడు	He dusted the carpet.
జాగ్రత, నీదుమ్ము దులుపుతాను	Take care, I shall dust your jacket.
దొరసాని బాలికకు తలాకబొమ్మ యిచ్చినది	The lady gave the girls a doll each.
బందరుకు బెజవాడ సరిగాపడమర	Bezwada is in the due west of Masulipatam.
ఈపొలములో బాగా పెంటకట్టినారు	The field is well dunged or well manured.
వ్రేళ్ళతో నీళ్లు విదిలించుచున్నాడు	He flicks the water with fingers.
వానికి వళ్లు పట్టుచున్నది (బలుస్తున్నాడు)	He picks up flesh or he gets into flesh.
చెట్లు పూచినవి	The trees flowered.
గడియారము నాల్గుకొట్టినది	The clock struck four.
చాకలిది బట్టలు ఉదుకుచున్నది	The laundress is beating clothes.
	N. B. "Strike" implies number "Beat" does not imply number.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వెనుకటి ఆదివారము; దానివెనుకటి ఆదివారము	Last Sunday; Sunday before last.
నాల్గురూపాయిలు గంగానమ్మకు ముడుపుగట్టినారు	They betrothed four rupees to G.
నాకుమార్తెను కృష్ణునికి ప్రధానము చేసినాను	I betrothed my daughter to Krishna.
వాడు పందెము పెట్టినాడు	He laid a bet or wager.
ఈ మాటలవల్ల ఆమెకు దుఃఖోపశమనమైనది	These words composed her grief.
సుబ్రహ్మణ్యమనే సుబ్బయ్య బడిపంతులుగానుండెను	Subrahmanyam *alias* Subbiah was a school master.
గడియ వేసినాడు	He shot the bolt.
గడియ తీసినాడు	He drew the bolt.
సున్నపు కారుచేత వానినాలుక పొక్కినది	The acridity of the lime burnt his tongue.
వాడి పని బాగా వున్నది	He is in prosperous circumstances.
వాడి పని జబ్బుగా వున్నది	He is in adverse circumstances.
వాడు బహు సరసముగా మాట్లాడుతాడు	He is a man of good address.
గుర్రము ముందుజబ్బమీద ఒక వాతవేసినాడు	He applied a cautery to the fore-quarter of the horse.
కొన్ని పక్షులు స్థలమందును జలమందును చరించును	Some birds are amphibious.
వారు లంగరు వేసినారు	They cast anchor.
లంగరు యెత్తినారు	They weighed anchor.
నవ్వులు కట్టిపెట్టి మీతమ్ముడెప్పుడు వస్తాడో చెప్పు	Joking apart, tell me when your brother comes.
పిల్లి యెలుకకోసరం పొంచిదాగియున్నది	The cat lies in ambush or waits for the mouse.
ఆమె అప్సరస	She is a nymph.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నిన్న ఊరంతా తగులడుచుండెను	Yesterday the whole town was in conflagration.
ప్రసవమయిన పది సదిహేనుదినములవరకు రక్తము స్రవించును	Flooding continues for ten or fifteen days after delivery.
ఆతడేమయిపోయినాడు	What is gone of him ?
ఇంకా చలివదలలేదు	The weather continues cold.
మామిడిపండ్లకు మజ్జిగ విరుగుడు	Buttermilk corrects the ill effects of mangoes.
హిందువులకు మైమెరుగులయందు ప్రీతి	Hindus are fond of cosmetic lotions.
త్రుప్పు యినుమును తినివేస్తున్నది	Rust corrodes or eats away iron.
ఆపిల్లకు ఒక పన్ను వచ్చినది	The child has but a tooth.
దొంగలు దారికాచి ఆమె యెంటనున్న సొమ్ములను దోచుకొన్నారు	The thieves waylaid her and robbed her of the ornaments about her.
మళ్ళీ యీ వారంనాడు నీకు పుస్తకము ఇస్తాను	I shall give you the book this day week.
నేనెప్పుడును తెల్లబట్టలు కట్టుతాను	I always wear white.
బంగారుపిచ్చిక; గిజిగాడు	Yellow hammer, (name of a bird).
వాని ముఖముమీద ౩ ముడతలు వున్నవి	There are 3 wrinkles on his face.
వాడు ఒ-న-మ-లు- నేర్చుకొనుచున్నాడు-	He is learning A. B. C. D. or alphabet (Never say alphabets).
కరుణ- శక్తి- జ్ఞానము ఈశ్వరుని గుణములు	Mercy, power and wisdom are divine attributes.
మాకుదారిలో రాత్రిపడ్డది లేక చీకటిపడ్డది	We were benighted in the way.
నాకన్న తాను మహా ఘనుడనుకొంటున్నాడు	He thinks himself my betters
నేను ఆగుంపులో మోచేతులతో తోసుకుని వెళ్లినాను	I elbowed out my way through the crowd.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వానిని లోపలపెట్టి గడియ వేసినాను	I bolted him in.
వానిని వెలుపలత్రోసి గడియ వేసిదాను	I bolted him out.
నిమ్మపళ్ళరసముతో ఆతనిపండ్లు పులిసినవి	Lime-juice set his teeth on edge.
ఈనీరు చిలుముకంపు కొట్టుచున్నది	This water has brassy taste.
నేను వానితో స్నేహము చేసినాను	I made friends with him.
కృష్ణను వరదవచ్చినది	The Krishna is in freshes.
నేను చెయ్యి నలగగొట్టుకున్నాను	I bruised my hand.
ఆలెక్కలను సవరించినాడు	He brushed up the accounts.
నీవు చాలా బుద్ధి తెచ్చుకోవలసియున్నది	You have to correct yourself very much.
ఆయోడ సీమకుపోతూ బొంబయి రేవుకు వెళ్ళినది	The ship called at or touched Bombay on her way to England
ఆమె పేలు కుక్కుచున్నది	She is cracking lice,
మాతండ్రి నాజాతకము వ్రాసినాను	My father cast my nativity.
నేను కొంచముయితే పడేవాడనే	I well nigh fell.
వానికి పంచ కావ్యములు సాంతము చేయించినాను	I carried him through the five Kavyams.
తాగినవాండ్లతో సబబుగా మాట్లాడుట కష్టము	It is difficult to reason with drunken men.
నేను ఆమె నాడిచూచినాను	I felt her pulse.
ఆచొక్కాకు పట్టుఅస్తరు వేసినాను	He lined the coat with silk.
నేను ఆమె వాకిట నుండగా దర్శనము చేసినాను	I visited her during her menses or menstruation.
వానిమనస్సు నొప్పించకుము	Do not hurt his feelings.
ఏమిటి! వాడుచనిపోయినాడా? చావవలసినదే.	What ! Is he dead ? It served him well.
మయిలవరములో గంటలు పోతపోస్తారు	Bells are cast in Mylavaram.
నాపనితీరినది	My career is run.
ఇందులో నీకు జోక్యము లేదు	This is no concern of yours, or you have nothing to do with this, or this is not your business

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్రాడు తెగినది	The rope came asunder or gave way.
వాడు లెఖ్ఖలను స్తనశల్యపరీక్ష చేసినాడు	He examined the accounts to the bone.
వానిగతి చూచి నీవు జాగ్రతపడు	Take warn by him.
వాని పేరుమట్టుకు నాకు తెలుసును	I know him only by name.
మొండితోకయెద్దు	A bob-tailed bull.
వాడుకొద్దిలో అంతా తండ్రిపోలిక	He is just his father in miniature.
శత్రువు వచ్చుచున్నాడని తెలిసి తగిన బందోబస్తు చేసినాడు	Knowing that the enemy was coming, he took proper measures.
వాడు నడక వడి చేసినాడు	He mended his pace or he quickened his speed.
వానికి యిల్లు వా కిలిలేదు	He has neither house nor home.
వాడు తనఆలితో చెట్టాపట్టాలు పట్టుకొని వచ్చినాడు	He came with his wife on his arms.
వాడువెనుకబడ్డబకాయిపూర్తిగాచేసినాడు	He brought up the arrears.
ఎంతలేదన్నా వానికిఏబది సంవత్సరము ఏలున్నవి	Speaking within bounds, he is fifty years old.
నీకు ఇది యెట్లావచ్చినది	How did you come by this ?
పాఠము కంఠ పాఠముచేసినాడు	He got the lesson by heart.
నేనుపోయిన ఆదివారముగాక ఆపయి ఆదివారము వచ్చినాను	I came here Sunday sennight or seven-night.
మళ్లీ వచ్చేఆదివారము వెళ్లెదను	I shall go Sunday sennight or seven-night.
నేనుపుస్తకముకొరకు కభురుపంపినాను	I sent word for the book or I sent for the book.
నేనాపుస్తకము దారిలో జారవిడిచితిని	I dropped the book on the road.
నీకొక్క–సలాముగాని నన్ను వదలి పెడు దూ పోతాను	Your servant, sir! Pray, leave me, I shall go away.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఈచెట్టేమనకొక గృహమైనది	This tree served us for a house.
ఈపద్దులు వెరశికట్టుము	Strike the total of these items.
ముసలివాండ్రు చెంబుతోనీళ్ళు తీసికొని పోయినప్పుడు చాలాలినుకుతారు	Old people strain at stool very much.
దొరలలో బట్టవిడచి స్నానముచేయుట మంచిఅలవాటు	It is a good habit of Europeans to strip and bathe.
ఆపిల్లను చన్నువిడుచుట మాన్పినారు	The child was weaned or (put from the breast).
నాకు అన్నమనగానే నోరుఊరుతుంది	My mouth waters at the very thought of food.
వాడు వెర్రిముఖము లేక ఎంబన్న	He is a vacant face.
వానిని ఎవడెరుగును? ఎవడోకళ్ళన	Who knows him? Some unit.
ఈదూది ఏకలేదు	This cotton is unbowed or uncleaned or unbeaten.
ఆపిల్లకాడు తప్పటడుగులు వేయుచు నడుచు చున్నాడు	The boy totters in walking.
కురుపుసలపరింత పెట్టుచున్నది	The boil throbs.
కురుపుపోట్లు పొడుస్తున్నది	The boil shoots.
నాగుర్రమునకు క్రిందటివారంలో లాడములుకట్టించినాను అప్పుడేరెండూడిపోయినవి	My horse was shod last week and he has now lost two shoes
నీవు పేము అల్లగలవా	Can you plait ratan? ·
వాడు ముక్కుతో మాట్లాడుతాడు	He snuffles.
చింతపువ్వు వన్నె గుర్రము	A flea bitten horse.
వాడు చిర్రుబోతు	He is fretful.
ఆపిల్ల పాకులాడుచు పోవుచున్నది	The child goes on all fours.
గోడకుమొదురు లేదు	The wall is not coped.
వాడు తండ్రిఅచ్చు	He is a copy of his father.
ఆమెమరాటీకట్టు కట్టినది	She is dressed after the Maharatta cut or fashion.
నేను వానలోతడిసిముద్దఅయినాను	I was drenched in the rain.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జలగ వాని చెయ్యి గట్టిగాపట్టుకున్నది	The leech fastened upon his hand.
నీవీమందు పరగడుపున పుచ్చుకొనవలయును	You must take this medicine fasting.
నీవు క్షేమమా	How do you do ? How do you fare ?
నేను చాలాఅవస్థలు పడుచున్నాను	I fare hard
ఆపిల్లవాడు నాదగ్గర మాలిమిఅయినాడు	The boy grew familiar with me or became used to me.
తీపి ముఖము మొత్తుతుంది	Sweet-meat is a cloying food.
వాడు వెలతిక్కనవాడు	He is an abortive birth
పిల్లి ఎలుకషికారునకు పోయినది	The cat went a-mousing.
వాని ఇంగ్లీషుజ్ఞానము అంతంతగానే యున్నది	His knowledge of English in so so.
వత్తికొడి కత్తిరించుము	Snuff the lamp.
పిండి నీళ్ళలో నానవెట్టవలెను	We must soak the flour in water
వారు బలవంతముగా లాగితే ఆమోకు పుటుక్కున తెగినది	They pulled the rope with force and it *snapped*.
చుట్టతాగుతావా?	Do you smoke ?
అది మంచిజాతి గుఱ్ఱము	That is a horse of good breed.
ఈదాపులదొంగలు చెలరేగినారు	Thieves have broken out in the neighbourhood
అది ధబాలున పడ్డది	It fell plump.
వాడు విత్తనములను నాటినాడు	He planted corn.
నావద్ద నీపితలాటములు చాలించు	Do not play any tricks with me
సూర్య చంద్ర వంశపు రాజులు	Kings of the solar and the lunar race.
నేను వానలలో మద్రాసు వెళ్ళినాను	I went to Madras in the rains (rains-rainy season).
పాము బుసకొట్టినది	The snake hissed.
నాభార్యకు నావద్ద మిక్కిలి చనువు	My wife has much indulgence with me

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వానికి వర్తకములో చాలానష్టము వచ్చినది	He incurred much loss in the trade.
వానిగుంటకళ్లు, అంటుకపోయిన దవడలు	His hollow eyes and his hollow cheeks.
ఆమె తోటలో పుష్పములు కోయుచున్నది	She is plucking flowers in the garden.
అమ్మవారుపోసి ఆయనముఖము గుంటలు పడ్డది	His face is pitted with the small-pox.
పంచకల్యాణి గుర్రము	A piebald horse.
బట్టగుర్రము లేక బొల్లిగుర్రము	A pied horse.
పదిమంది తురుపుసవారులతో బండి యెక్కిపోయినాడు	He drove out accompanied by ten out-riders.
వానికి భార్యమీద మహా అనుమానము	He is a jealous husband.
నీవు ఉపవాసముల నాచరించుచున్నావా?	Do you keep or observe the fast ?
దీపము ఎగసాను దొయ్యి	Trim the light.
యింట్లో చాపలుపరిపించినాడు	He matted his house.
అల్పాచమానము చేసుకొనుట	To make water.
అఖండ గోదావరిలో స్నానముచేయుట వలన పాపములు పరిహారమగును	Sins are washed off by bathing in the main stream of the Godavery.
ఆతలుపు ఓరువాకిలిగా నున్నది	The door is ajar.
గొంతు నుసగా నున్నది	It itches in the throat.
నాకన్ను దురదపెట్టుచున్నది	My eye itches
నాకు అశ్వపరిక్ష తెలియదు	I am not a good judge of horses.
వారు నన్ను ఎగతాళికి పట్టించినారు	They cut practical jokes at me.
వాడు గిన్నె అంచువరకు నింపినాడు	He filled the cup to the brim.
వాడు నా జేబులోని రూకలు దొంగిలించినాడు	He picked my pocket.
వానికి ఆయువు తీరినది	He finished his race of life.
వారు తలయొకదారి పోయినారు	They went every man his way

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నెలరోజులలో చెప్పులు అరగ గొట్టివేసినాడు	He wore out his shoes in a month.
వారు గుఱ్ఱములకు ఆచెరువులో నీళ్లు పెట్టెదరు	They water the horses in that tank.
నోరు అచి మాట్లాడుము	Keep a watch over your tongue
వానికి నాకు ఋణము చెల్లినది	I washed hands of him.
సరికి సరి	Tit for tat.
నీకఱ్ఱ పొన్ను వదులుగానున్నది	The ferule or tip on your stick is loose.
వానిబండికి ఎనిమిదిగుఱ్ఱములను వేస్తారు	His carrige is drawn by a team of eight horses.
హిందువులలో సాధారణముగా తాత పేరు పెట్టెదరు	Hindus are generally named after their grand-fathers, or take the names of their grand fathers.
నీవు తుపాకి కాల్చకమునుపు నిదానముగా గురిచూచుకొనవలెను	You must take aim before you shoot.
ఎండలో చలికాగడమువల్ల దేహకాంతి చెడును	Sunning spoils complexion.
వాడు చెమటనోడ్చి సంపాదన చేసుకుంటున్నాడు	He lives by the sweat of his brow.
వడియబోయనినీరు త్రాగగూడదు	We should not drink water before it is filtered or strained.
నిన్న నాకు ఒక్క విరోచనమైనకాలేదు	I had not one stool yesterday.
ఇది కడుపులోచచ్చి వెలిబడ్డపిల్ల	This is a still-born child.
ఆమె పిల్లకాయలను రోజంతా పస్తుపరుండబెట్టినది	She starved her children all day long.
నూతిలో మూడుజలలు పడ్డవి	There appeared three springs in the well.
వాడు ఒక చిన్నదానిని ఉంచుకున్నాడు	He keeps a girl.
వాడు ముండలముతాఖోరు	He is a whoremonger.
ఈనిమ్మపండులో రసములేదు	This lime is not juicy.
వానివ్రాత చదువుట కష్టము	His writing is illegible.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

LIBRARY,
Jangamwadi Math, VARANASI,
Acc No. ....

వాడు నిరక్షరకుక్షి	He is illiterate.
నేను చచ్చినా ఆసొమ్మునియ్యను	I would not give the money to save my life.
ఆమొక్క యింకా వేరుపోసుకొనలేదు	The plant has not yet taken root.
మిద్దెటిల్లు; డాబాయిల్లు	A flat roofed or terraced house
ఆమె పిల్లను ఊచి నిద్రబుచ్చుచున్నది	She is rocking the child to sleep.
అద్దములకు కళాయిచేయుదురు	Looking-glasses are quicksilvered.
కడుపులోపిండమునకు ప్రాణమువచ్చుటతోనే తల్లికి పిల్లకదులుచున్నదని తెలియుచున్నది	Mother begins to feel the movements of the child in the womb when the embryo is quickened.
వానికి గుర్రపుసవారి అలవాటు తప్పినది	He is out of practice in riding
వాడు యేడ్పు అణచుకున్నాడు	He repressed his tears.
నీపాలబడ్డాను నీళ్ళనేముంచు పాలనేముంచు	I resign myself to you.
నేను పడుకున్నాను గాని సగము బడలికైనా తీరలేదు	I lay down but I am not half rested.
వాడు అన్నమాటలను తప్పించి వేయవలెనని చూస్తున్నాడు	He tries to recall his words.
నాకు పుక్కెడు (బుగ్గను పెట్టుకో గలిగినంత) పుగాకు పెట్టినాడు	He gave me a quid of tobacco
వాడు కూరగాయ వైద్యుడు	He is a quack.
ఆమె నడత నాకు సరిపడదు	I cannot put up with her conduct.
అమావాశ్యదినములలో పాము కుబుసము విడుచును	The snake shuffles or sheds or puts off its skin on new moon days.
వాడు దోసకాయలను చెక్కుతీస్తున్నాడు	He pares the cucumbers.
మంగలి గోళ్లుదీయుచున్నాడు	Barber pares the nails.
నేనన్నమాట అతనికి తప్పుగాదోచినది	He took offence at what I said

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాని ప్రయత్నలకు ఆరంభములోనే భంగము గల్గినది	His attempts were nipped in the bud.
హిందువులు లేనిపోని దేవతులకు మ్రొక్కుతారు	Hindus worship gods that are no gods.
చిన్నపిల్లలకు చెప్పేసుద్దులు	Nursery legends.
ఎద్దు ఆవును దాటినది లేక పొల్లినది	The bull leaped the cow or covered the cow.
అంగడివాడు తక్కువతూనిక తూచి యిచ్చినాడు	The shopman gave me short weight.
తమ చిత్తమునకు బద్ధుడను	I am at your service.
ఆపిల్లవానికి పళ్లు ఊడివస్తున్నవి	The boy sheds his teeth.
వానివి పాము చెవులు	He has keen or sharp ears.
ఆకులమీద గంటముతో వ్రాయుదురు	Style is used in writing on leaves.
నిక్కుచు, నీల్గుచు యేలాగడుస్తున్నాడో చూడు	See how he struts.
ఇదినిండా కాంతిగల వజ్రము.	This diamond is of a very fine water.
అన్నములిని పైన పాలుత్రాగినాడు	He washed the food down with milk.
మధ్యాహ్న మగుట కింకొక గంటయున్నది	It wants an hour of noon.
అయ్యో! పాపం! వాడు మునిగిపొయ్యెను	Shame! shame! he is drowned
బాదంకాయలు పేసుకొడితే పప్పుకనుపించును	If we shell the almonds, pulp appears.
కుక్క పొల్లినది	The dog lined the bitch.
ఆమెకు కడుపు పోయినది	She miscarried.
ఆయుత్తరము చేరవలసినతావు చేరలేదు	The letter miscarried
ఆగుర్రము అసాధ్యమైనది అనగా ఎక్కుట కష్టము	The horse is not manageable.
నాగుడ్డలు నేనే యుతుకుకొన్నాను	washed my clothes for myself.
ఎద అయిన ఆవు	A cow in season or in heat

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మదించిన ఏనుగ	An elephant in season or in heat or in rut.
ఇక చాలును	Have done or that will do.
ఒకపాము ఈయింటి వైపులతిరుగుచున్నది	A snake haunts this house.
అదినాకు వినికిడిగా తెలుసును	I know it by hearsay.
అందుకు నేనేమీ చెయ్యలేను	I can not help it.
నేనెవరి ననుకొన్నావు?	Who do you think I am ?
నేనేమి చేయుదును?	What am I to do ?
వారు నీప్రాణము పుచ్చుకుంటారు	They will have your life.
ఆపుస్తకమిట్లా అందియ్యి	Hand me the book.
నేనువానిని ఒక పుస్తకము అడిగినాను	I asked of him for a book.
ఆయిల్లు కురచగనుక నేను వంగవలసివచ్చినది	The low roof forced me to stoop.
వాడు సారాతాగనని ఒట్టుపెట్టుకున్నాడు	He forswore wine.
నీకుకళ్లు తెలియదా యేమి?	Do you forget yourself ?
హరి! హరీ! వాడు పోయినాడా!	God forbid ! Is he dead ?
వాడు అంజలిచేసినాడు	He folded his hands.
వాడు మంచిగుండ్రఖత్తు వ్రాస్తాడు	He writes a bold round hand.
వాని పండ్లు రాలగొట్టినారు	They beat out his teeth.
ఆచెట్టు విరగగాసినది	The tree is in full bearing-
చలిమంట వేసుకొని చలికాగడమువల్ల రక్తము బలహీనమగుచున్నది	Basking renders blood weak.
వాడు దానితో పోయినాడు	He has connected with her.
ఆమెకు మగశిశువు కలిగినది.	She was confined of a son or she gave dirth to a son or she brought forth a son, or she was brought to bed of a son or she was delivered of a son.
నీకేమి జబ్బు?	What is your complaint ?
దానిని పెండ్లిచేసుకొనుటకు నేనంటే నేనని పైబడ్డారు-	There were many competitors for her hand.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాడు ఖాండ్రించి ఉమ్మివేసినాడు- He cleaned or cleared the throat by hawking.

వాడు పెట్టెలో వుత్తరములను అన్నిటిని తీసివేసినాడు- He cleared the letter box.

నేనామెతో వేగలేను- I cannot abide her.

నీవు చివరకు 10 రూపాయలకన్న ఎక్కువ ఇవ్వవద్దు- You should pay Rs 10 at farthest.

ఈపిల్లలను నీకు కన్నానంటుంది- She has fathered the child upon you.

ఒక చెంపకాయవేస్తాను- I shall give you a slap.

ఈగుఱ్ఱములు టాక్బందుచేసి మేపబడుచున్నవి- These horses are stall-fed.

ఈదినము దేవాలయములో భోగమాట- To-day there is nautch-party in the temple.

పొత్తిళ్ళ గుడ్డలు- Swaddling clothes.

నావివాహము మాపెదతండ్రి రాయభారము చేసి కుదిర్చినాడు- My uncle has has negotiated my marriage.

వానికి మెళకువవచ్చినదిగాని యింకా పడకవిడిచిలేవలేదు- He is awake but he is not yet up.

వైద్యుడు నాకు 20 మందుపొట్లములు యిచ్చినాడు- The physician gave me 20 papers of medicine.

వానికి చాలా ఎలికిపాములు పడ్డవి- He voided many worms.

ఆపటాలము వరుసకు నలుగురేసి చొప్పున వచ్చినారు- The corps came four abreast.

వెన్నముద్ద- A pat of butter.

తెలుగు స్వల్పముగావచ్చినవాడు సీమలో గొప్పపండితుడనిపించుకొనును- One who knows a little of Telugu passes for a great scholar in England.

ఆపక్షికి రెక్కలు రాలిపోవుచున్నవి- The bird sheds its feathers.

ఆమెను పండుకున్నట్లుగా చిత్తరువు వ్రాసినాడు- He painted her in a lying posture.

నన్ను వీపుమీద వేసుకొని ఆకాలువ దాటించినాడు- He carried me a-pick-a-pack over the stream.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాఁడు గురితప్పకుండా వేసినాఁడు-	He is a good shot.
వాఁడనుదినమును రామాయణ పారాయణం చేస్తాఁడు-	He daily prays over Ramayana·
నీవు యిట్లావస్తే ఒకచిత్రము చూపుతాను-	I you come here I shall show you a sight.
గుండెలుపగిలే వర్తమానము-	Heart-rending news.
నీవు పట్టపగలు యేలా దొంగలించినావు?	How could you steal in the face of day or in broad daylight ?
వాఁడు నాకు రెండుతరములు విడిచిన దాయాది-	He is my cousin twice removed.
నేను క్రిందటిసంవత్సరం యీరోజున యిక్కడనున్నాను మళ్ళీ మూడుసంవత్సరములకు యీదినమున యిక్కడ వుంటాను-	I was here this day last year and I shall again be here this day three years.
వాఁడు నిన్ననో మొన్ననో వచ్చినాఁడు-	He came a day or two ago.
వాఁడుబండియెక్కి ఊరువెంటపోయినాఁడు	He drove through the town.
ఆమె యిల్లుయిల్లు అడుక్కుంటున్నది-	She goes a-begging from door to door.
వాఁడు కునికిపాట్లు పడుచున్నాఁడు-	He is dozing.
వానియిల్లు రెండిండ్లకు అవతల-	His house is two doors off
గాలితెరను కూర్చోవద్దు-	Do not sit in the draft.
వినబడేలాగు మాట్లాడుము-	Speak out or speak audibly.
వాఁడు నాకు వినబడేటంత దూరములో మాట్లాడుచున్నాఁడు-	He is speaking within my hearing.
దొంగలు పరారయినారు-	The thieves have absconded.
వాఁడు హుండీని నిరాకరించినాఁడు-	He dishonoured the bill.
మాయింట్లో నీకు స్థలమిస్తాను-	I shall accommodate you.
నేను వానికి నాలుగు రూపాయిలు బజానా యిచ్చినాను-	I advanced four rupees to him
ఇది నల్లులుపట్టిన మంచము-	This is a buggy cot.
ఈపనిచేయుటకు వానికి ఎట్లా చేతులు వచ్చినవి?	How could he bring himself to do this deed ?

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సర్వకోటిజంగాలలో నొక బోడిలింగము-	He makes but one unit in the general account.
అది పిల్లలకోడి-	That is a brood hen.
వాడు అభాస ఇంగ్లీషుమా ట్లాడుతాడు-	He speaks broken or corrupt English
ఒంటెలు ఆకు మేయును-	Camels browse.
ఆవులు గడ్డిమేయును-	Cows graze.
ఆపడ్డ యింకా యీనలేదు-	The young buffalo has not yet calved.
మోహించుట-	To conceive love or to fall in love.
ఉపాధ్యాయుడు ఒకానొకప్పుడు శిష్యుల తప్పులను చూచి చూడనట్లు ఊరకుంటాడు-	Teacher sometimes connives at the faults of the pupils.
ఇదియొక గొప్పగాదు-	This is of no consequence.
వాడు హాయిగా నున్నాడు-	He lives at ease.
క్రీస్తు తనప్రాణమునిచ్చి మన పాపములను పోగొట్టినాడు-	Christ has atoned for our sins with his life.
నాకు జ్వరమువచ్చినది-	I caught fever.
ఆపత్రముమీద ముగ్గురు సాక్షివ్రాళ్లు చేసినారు-	The bond was attested by three persons.
నీజవాబుకు నిరీక్షిస్తు వున్నాను-	I am expecting your reply. I am awaiting your reply. I am waiting for your reply. I am attending your reply.
హిందువులు ఆవుపేడతో ఇండ్లుఅలికెదరు	The Hindus daub the floors with cow-dung.
గోడకు వెల్లవేసినారు-	The wall was white-washed.
వాడు మేడమీదనున్నాడు-	He is upstairs.
వాడు క్రిందవున్నాడు-	He is downstairs.
వేటకుక్కలకు చిక్కములు కట్టెదరు-	Hounds are muzzled.
ఈయుత్తరమునకు పైవిలాసము వ్రాయలేదు-	This letter is not directed or superscribed.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జమీందారిగుఱ్ఱములకు తిండెక్కువ పని తక్కువ-	The horses of Zamindars of overfed and underworked.
ఈదోవ బాగా నలగలేదు-	This is an unbeaten path.
కృష్ణుడు రాధయొక్క పైటను తొలగించినాడు-	Krishna uncovered the breast of Radha.
పొట్టేలు గొఱ్ఱెను పొల్లినది-	The ram tupped the ewe.
కొన్ని పక్షులు అన్ని ఋతువులలోను సంగమము చేయును	Some birds couple or tread in all seasons.
అకంసాలి బంగారును ఒరుపుకురాతిమీద నొరచిచూచి అది ఎనమిదోవన్నె బంగారమని చెప్పినాడు	The Goldsmith touched the gold on a touchstone and said that it was of eight touches.
ఈగుఱ్ఱముదగ్గిర కొన్ని కొంటెచేష్టలు వున్నవి	This horse has some bad tricks
ఇది ముమ్మాటికి తప్పు	This is triply wrong.
వాడు పొట్టిగుంటు	He is a stumpy figure .
బొంబయిలో పదిఅంతస్తులమేడలనేకము లున్నవి	In Bombay there are many ten-storied buildings.
వాడు మెల్లమాపుస్తామాడు	He squints.
ఓరుగొల్లుదగ్గర రోడ్డు పశ్చిమమునకు తిరుగుచున్నది	The road makes a curve or bend at Warrangal towards the west.
కలెక్టరుకు నలుగురు బంట్రోతులుౖనాతి	Four peons attend upon the Collector.
వానిది బుఱ్ఱముక్కు	He is bottle-nosed.
నాబట్టకు యెఱ్ఱంచు వేసినారు	My cloth was bordered with red.
బ్రాహ్మణులు ఉపనయనమునాడు చెవులు కుట్టించుటకు	Brahmins bore their ears on the day of thread ceremony.
ఏమైనాసరే నేనాపనిచేస్తాను	Come what will, I will do that.
అతనికి పదజాలము తెలియదు	He has no command of vocabulary.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆమెను ఎంతఓదార్చినా.వినక యేడ్చినది	She wept and refused to be comforted
దారము ఉండచుట్టుము	Coil the thread.
ఆసంగతులు సంవత్సరవారీగా వ్రాయబడియున్నది	The events have been chronologically recorded.
నాకు చలిగొట్టుచున్నది	I feel chill.
వాడు పెళ్ళాము పిల్లలతో ముచ్చటలాడుచున్నాడు	He is chatting with his wife and children.
సరససల్లాపము	Merry talk.
ఆమెవద్ద అనేక సారస్యములున్నవి	She has many charms.
తోటకు దోహదము చేసినాడు	He dressed the garden.
ఏముఖము పెట్టుకొని ఆలా చెప్పినాడు?	Had he the face to say so ?
పిల్లకాయలు ఆమెను వెక్కిరించినారు	The boys made faces at her.
రెప్పపాటులో వస్తాను	I shall come in the twinkling of an eye.
వాడు ఆశుకవి లేక నిమిషకవి	He is an extempore poet.
వాడు వికటకవి	He is facetious or humourous poet.
వాడునన్ను భోజనమునకు పిలిచినాడు గాని రాలేనని మనవిచేసుకున్నాను	He asked me to dinner but I execused myself.
ఇప్పుడు వానికినాకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు లేవు	I have no correspondence with him now.
వానికి రెండుడబ్బులిమ్ము	Give him two coppers.
అన్నములో రాళ్లు	Grits in the food.
ఉంగరము బిగువుచేత కండలోనికి దోసుకునిపోయినది	The ring has grown into the flesh.
వాడు గొలుసుకట్టు వ్రాయలేడు	He cannot write running hand
వాడు మొలకచనుల ప్రాయముగల చిన్నదానిని వివాహము చేసుకున్నాడు	He married a girl of sprouting breasts.
వాడు గుడ్డ గంజి పెట్టినాడు	He starched the cloth.
నోరుజారి వచ్చినమాట	Slip of the tounge.
కలం పొరపాటు	Slip of the pen.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అచ్చుపొరపాటు	Printer's devil.
వ్రాతలో వచ్చిన తప్పు	A clerical error.
ఇది కస్తూరివాసన కొట్టుచున్నది	This smells of musk.
స్త్రీలలో నిదానము తక్కువ	The sex is very rash.
వానియింటిలో అరువదిమంది సిబ్బంది వున్నది	His house establishment consists of sixty persons.
నేనప్పుడు స్థలాంతరమందుంటిని	I was then elsewhere.
ఈగుర్రమునకు విత్తులు తీసినారుకాని దానికి తియ్యలేదు	This horse is a gelding but the other one is entire.
వాడు నన్ను భోజనమునకు పిలిచినాడు	He engaged me to dinner. He invited me to dinner. He asked me to dinner.
తలుపునకు ఇత్తడిగుబ్బలు వేసినారు	The door is embossed with brass.
ఆమెగోడకు నాలుగు మేకులు కొట్టినది	She drove four nails in the wall.
ఆయుత్తరమునకు చిత్తుకుదిర్చినాను	I have prepared the draft of the letter.
మనము ఇండ్లలో తలగుడ్డలు పెట్టుకొనము	We do not put on turbans indoors.
వానివల్ల నాకభ్యంతరమయినది	I was detained by rain.
వాడు చావవలసినదే	He deserves death.
వాడు కడుపునిండా నీళ్లు త్రాగినాడు	He drank deep.
వాడు నాకు లెక్కా పత్రమా?	What care I for him?
చీట్లువేసి ఆవ్యవహారము పైసలుచేస్తారు	They will decide the matter by casting lots.
నాకు పడిసెము పట్టినది	I caught cold.
ఈచిన్నవానినిచూస్తే నాకుముచ్చట	I delight in this boy.
ఆమె నాభార్యప్రసవమైనప్పుడు మంత్రసానితనము చేసినది	She delivered my wife.
పచ్చళ్లు ఊరగాయలు అన్నములో రుచిని పుట్టించే వస్తువులు	Chutneys and pickles relish food.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నేను చెప్పినమాటలను మీరుకూడా వెంటనే చెప్పుతూరండి	Repeat the words after me.
వాడు ఆకావ్యమును రాజునకు కృతియిచ్చినాడు	He dedicated the poem to the king.
ఈదేవాలయము శివునిది	This temple is dedicated to Siva.
నీవు వెక్కసముగా తినకూడదు	You should not eat to repletion
ఆపక్షి నాతలమీద రెట్టవేసినది	The bird has muted on my head.
వర్షము వచ్చేటట్టువున్నది	It is about to rain or it is likely to rain.
ఈఇల్లు తూర్పుముఖముగా నున్నది	This house faces the east.
ఆపటమును గోడకు మేకులతో అంటించినాడు	He nailed the chart on the wall
ఈనాణెములు యిప్పుడు చలామణికావు	These coins do not go now.
నాసులోచనమును తీసుకొనిరా	Bring my glasses or spectacles
ఆయిల్లు బావురు మంటున్నది	The house looks naked.
వానిని తిట్టినారు	They made mouths at him.
వాడు నా సనాముడు	He is my namesake.
బ్రాహ్మణులు పెండ్లిండ్లలో పొట్టనిండా కూరుతారు	Brahmins cram their stomachs during marriage festivals.
వాడు దుస్తులు అరువుధరలకు యిస్తాడు	He sells clothes on credit.
ఈగ్రంథములో బొమ్మలు పటములు ఉన్నవి	This is an illustrated book.
కాలము వృధాగా గడుపవద్దు	Do not idle away your time.
ఈశ్లోకమందలి సారస్య మిది	This is the cream of the verse
నీయుత్తరము నమ్ముకొని యీపని చేసినాను	I did this on the credit of your letter.
వారు ఊరంతా దీపములు పెట్టినారు	They illuminated the whole town.
ఆమె పిల్లను జోకొట్టినది	She hushed the child.
పిల్లవాడు సేరుచక్కెర బొక్కినాడు	The boy crammed a seer of sugar.
ఇదిచూడగానే నాయొడలు ఝల్లుమన్నది	The sight made me crawl all over.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

హిందువులలో పనికిమాలినవాడు అనుటకు విధవ అనుమాట పరిపాటి అయిపోయినది (E.G. ఛీ విధవా అవతలికి పో)	"Widow" has become a by-word among the Hindus for a worthless creature.
ఈకావ్యము ఇనుపగుగ్గిళ్లు (అనగా క్లిష్టమైన పదములతో గూడినది)	This poem is full of jaw-breakers.
ఆగోడలో రెండిటికల వరుస తీసివేసినారు	Two courses of bricks in the wall were removed.
నీవు కంటికి పొరలు దీయుగలవా?	Can you couch the eye?
పట్టణములోకంటె పల్లె గ్రామములో సుఖము	Country life is happier than town life.
వాడు పిత్తినాడు	He broke wind or he farted.
ఆగోడ రొమ్ముకలెత్తున్నది	The wall is breast high.
వాడు బక్కపలచని మనిషి	He is a lean man; he is a thin man.
ఆపిల్ల సళాకువంటిది	She is a slim girl.
వాడు లోలోపల నవ్వుకున్నాడు	He laughed in his sleeve.
వాడు కలమునకు పాళీ పెట్టినాడు	He slit the pen.
నాకు పీనుగకంపు కొట్టుచున్నది	I smell a corpse.
ఆస్థానకవి	A court poet.
షష్ట్యంతములు	Dedicatory stanzas.
చాటుధారపద్యము	An epigram.
వాని ముఖము చిన్నబోయినది	He is out of countenance.
వాడు చపలచిత్తుడు	He is a crack.
వాడు పువ్వులరంగడు or కుచ్చులరంగడు	He is a coxcomb.
నాచెప్పులు కిరుకిరుమనుచున్నవి	My shoes are creaking.
వారంతా ఒక దేశస్థులు	They are all country cousins.
చైత్రమాసము ఇంగ్లీషునెలలో మేనెలతో సరియైనది	The Telugu month Chaitra corresponds with the English month May.
వాడు తనకు పైకిబట్టలు లేకపోయినా సరేగాని పుస్తకములు కొనుక్కుంటే చాలుననుకొన్నాడు	He denied himself clothes that he might buy books.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నేను వస్తా, గట్టిగా నమ్ము	I shall come, depend upon it.
నేనుపోలేక నాబదులు నాతమ్ముని పంపినాను	I could not go and deputed my brother.
ఈసరుకులకు గిరాకిలేదు	There is no demand for these goods.
ఈగుర్రమును బండికిఅలవాటుచెయ్యలేదు	This horse is not broken in to the carriage.
వాడు పరుగెత్తి రోయుచున్నాడు	He is out of breath with running
నీకోపమును అడుచుకొనుము	Digest your anger or suppress your anger.
పెట్టెపగలగొట్టి తెరచినాడు	He broke open the box.
వాడు చాలా శుష్కించియున్నాడు	He is much reduced or broken.
కురుపుమండుచున్నది	The boil burns.
కురుపు చితికినది	The boil has burst.
వాళ్లు అన్నదమ్ములేమో?	Who knows but they are brothers?
వాడు వ్యవహారస్తుడు	He is a man of business.
వాడు తదేకధ్యానముగా నున్నాడు	He is buried in thought; he is absorbed in meditation.
ఒకరు మనకు ఏలా చేయవలెనని కోరుతామో మనమొకరికి ఆలా చేయవలెను	We must do as we would be done by.
ఆదిగోఅడుగులు తుల 3అడుగులుఅర్జా	It is five feet by three.
నేనుగుండీలు పెట్టుకున్నాను వాడు గుండీలువిప్పుకున్నాడు	I have buttoned my coat but he has unbuttoned his.
నేను వానియింటిమీదుగా వచ్చినాను	I came by his house.
ఆవును తోకపట్టుకుని యీడ్చినాడు	He pulled the cow by the tail.
వాడు కృష్ణవేషము వేసినాడు	He acted the character of Kistna.
ఈనోటుతీసుకొని రూకలిమ్ము	Give me change for this note.
నీవు చిన్నతనములో పాటుపడి చదువుకొనకపోతే పెద్దవాడవై విచారపడుదువు	You will rue your condition in your after-life if you do not take pains to gather knowledge in youth.
గుర్రము చెవులు నిక్కబెట్టినది	The horse cocked his ears.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆపిల్లయింకా మగనితో కాపురము చేయటములేదు	The girl is not yet cohabiting with her husband.
పిల్లకాయుపద్దెములు చేస్తూవుంటే తల్లికిచాలాముచ్చట	Mother delights in the tumbles of a tottering infant.
సన్నని లిపి కండ్లకు జబ్బు	Small type tries the eyes or injures the sight.
వాడు మాట్లాడితే తుంపర్లు పడుతవి	He sputters in speaking.
ఆబల్ల కదలకుండా కాళ్ళక్రింద రాళ్లుయెత్తుపెట్టినాడు	He put stones under the legs of the table to steady it.
రెండేండ్లలో అట్టె చుక్కవలె ఎదుక్కు వచ్చినాడు	Within two years he started up.
ఈపాన్పమీద పుష్పములు చల్లినారు	This bed is sprinkled with flowers.
ఆయనకు ప్లీడరీలో ఇరువది సంవత్సరముల అనుభవమున్నది.	He is a pleader of twenty years standing.
వాడు పైవాండ్లను మంచిమాటాడుకొన్నాడు	He has spoken his superiors fair.
ఆమెబిడ్డను ఊపిరితిరగకుండా చేసి చంపినది	She smothered the child.
వాడు నిద్రలో చొల్లుకార్చుకుంటాడు	He slabbers or drivels in sleep.
ఆమె యుంగరము వేలినుంచి జారవిడిచినది	She slipped the ring off her finger.
ఇది ముడుపుకత్తికాదు	This knife does not shut.
ఈభక్ష్యములు నైవేద్యమునకుగాను చేయబడినవి	These are show cakes.
ఈచల్ల పుల్లరొడ్డు-చిచ్చు	The buttermilk is very sharp.
వారు వకరినొకరు చెయ్యి ఆడించుకున్నారు	They shook hands with each other.
వాడు పథ్యములో వున్నాడు	He is on diet.
ఆమెశరీరము చిరుచెమటలతో నిండియున్నది.	A dew of sweat covers all her body.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆపిల్ల తల్లితోక (అనగా నిమిషమయిన ఎడబాసియుండదు)	The child is a shadow of the mother.
పిల్లలు నాపుస్తకములను గంద్రగోళము చేసినారు	The boys have deranged all my books.
పుష్పము వికసించినవెంటనే సువాసన వచ్చుచున్నది.	Soon after the flower is developed sweet odour is sent out.
వాడు గమ్యస్థానమును చేరలేదు	He did not reach the goal or destination.
వానకాలపు చదువులవల్ల విద్యరానేరదు	We cannot earn knowledge by desultory study.
మేము వానిపంచను బ్రతుకుచున్నాము.	We live under his umbrage or shadow.
బియ్యము సంచిలో పోసి కుట్టినాడు	He sewed the rice up in the bag
పిందపుట్టేటప్పుడు పువ్వు ఎండిపోవును.	Flower withers away when the fruit *sets*.
పెరుగు తోడుకొనేటప్పుడు తీపి	Curd is sweet when it *sets*.
వారివారియోగ్యతలకు తగిన బహుమానములను పొందినారు	They were rewarded according to their merits or deserts.
ఆకథ సవిస్తరముగా చెప్పుము	Relate the story in detail.
గడియారపు పని బహుసున్నితము	Watch making is a very delicate affair.
ఉతికిననీళ్లలో నుతకకుండా వేరేవేరే నీరు పోసిగుడ్డల నుతకవలెను	You must wash the clothes in several waters.
తలుపు ఉతకమీద డుచున్నది	The door turns on the hinge.
ఎగుడుదిగుడు రోడ్లమీద బళ్లు కుసకుసలాడును	Rough roads make the carriages jolt.
పన్ను ధాన్యరూపముగా యిస్తున్నారు	The tax is paid in kind.
నీపళ్లు రాలకొట్టుతాను	I shall knock your teeth out.
నాతల గోడను కొట్టుకున్నది	My head knocked against the wall.
ఆస్తి తమ్మునిపరం చేసినాడు	He conveyed the estate to his brother.
నీవు నాతో సరిరాగలవా?	Can you cope with me ?
ఈసైకము నాపేర జమకట్టుము	Carry this money to my credit, or credit me with this money.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆబిడ్డ పాకులాడుచున్నాడు	The child is creeping.
ఆగ్రంథమును ఖండించినాడు	He criticised the book.
గీతగీచి దానికడ్డముగా యింకొకగీత గీయుము	Draw a line and cross it.
వాడు నన్ను మొట్టినాడు	He knuckled me on the head.
ఆమె కష్టపడుచున్నది	She is in labouring.
వాడు దొరలతరహాగా తల కత్తిరించుకున్నాడు	He cropped or trimmed his hair after Europeans.
నాగుర్రము వెనకబడ్డది	My horse lagged.
ఆపీపా కారుచున్నది	The cask leaks.
ఆమె పన్నిద్దరికి వంటచేసినది	She laid or prepared a table for twelve.
కంచరగాడిదె గుర్రమునకు గాడిదెకు బుట్టినది	Mule is a cross between horse and ass.
అది మోకాలు బంటి	It is knee-deep.
వాడు ఆవుత్తరము తనదస్తూరి అని తెలుసుకోలేకుండా వ్రాసినాడు	He wrote the letter in a disguised hand.
నేను గుక్కెడు నీళ్లు త్రాగినాను	I took a draught of water.
నాలుగురోజులకు ముందో వెనకో వాడు చస్తాడు	Sooner or later he will die.
మంత్రములచేత దయ్యమును కట్టు గట్టినాడు	He laid the ghost by spells.
వానినోట నువ్వుగింజ నాటదు	He is a leaky vessel.
వాడు కర్రపూనుకొనియున్నాడు	He leans on a stick.
ఆమె బియ్యము జల్లించుచున్నది	She is screening rice in the sieve.
ఇది స్తూఃశల్యపరీక్ష	This is a close and searching examination.
ఈకోటుకు అన్నీ కుట్లే	This coat is full of seems.
నీవు ఆపని జాగ్రతపుచ్చుకొని చెయ్యవలయును	You must see it done.
నేను దాని విషయములో జాగ్రత పుచ్చుకుంటాను	I shall see to it.
రాత్రికాగానే వెళ్ళిపోయినాడు	He went away when it fell night.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దీపము ఆరిపోయినది	The lamp expired.
దీపము ఆర్పివేయుము	Put out or extinguish the lamp.
సీతాకాలములో మామిడిపండ్లు వుండవు	Mangoes are out of season in winter.
వెండ్రుకలు ఊడిపోతున్నవి	The hair falls off.
వాడు తడుముకుంటూ నాలుగుమాటలు చెప్పినాడు	He faltered out a few words.
నేను వానిని ఊరు వెలపలదాకా సాగనంపివచ్చినాను	I saw him through the town and came back.
నేను గురువులేకుండా వ్యాకరణంగ్రహించినాను	I learnt grammar without reader.
మీరు సాగిపదండి నేను వెంబడిలో వస్తువున్నాను	You had better proceed, I shall bring up the rear.
గులాబిపువ్వులు యేకాలమూ వుంటవి	Roses are always in season.
నాకీదినము వళ్లు భారంగావున్నది	I feel heavy to-day.
కలమునకు పాళీ పెట్టిపెట్టు	Please nib the pen.
వాడు దానిబుగ్గ గోటితోగిల్లినాడు	He nipped her cheek.
వాడు దానిబుగ్గ నదిపినాడు	He pinched her cheek.
కుక్క యెండలో రొజుచున్నది	The dog is panting in the sun.
అది తాకిచూస్తే పట్టువలెనున్నది	It feels like silk.
నేను యీరూపాయిని వట్టంలేకుండా మార్చినాను	I changed my rupee at par.
ఆమె పాపట తీసుకుంటున్నది	She is parting her hair.
నాచెయ్యి తిమ్మిరియెక్కినది	My hand is benumbed or my hand feels dead.
వాడు వంకరటింకరగా వక వుత్తరమును గోకినాడు	He scribbled a letter.
నీముఖము కందినది	Your face is scorched.
తంబుర మీటుము	Finger the drum or tamboor.
ఇది నా తొలిచూలి బిడ్డ	This is my firstling.
ఏమో శాస్త్రము చెప్పినట్టుగా	As the saying is.
వేడినీళ్లుబడి ఆమెవేళ్లు బొబ్బలెక్కినవి	She scalded her fingers with hot water.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాడు విద్య బహుస్వల్పముగా చదువుకున్నాడు	His scholastic attainments are very low.
ఆపెట్టెలో చాలా అరలువున్నవి	The box has may partitions.
వాడు నన్ను నోరెత్తనివ్వకుండా మాట్లాడినాడు	He out-talked me.
వాడు చచ్చినాడట	They say he is dead.
ఆయుయ్యాల పదియూపులూగినది	The swing made ten oscillations.
నేను దినమువిడచి దినము స్నానము చేస్తాను	I bathe every other day or in alternative days.
స్ఫుటముగా మాట్లాడు	Speak out.
కుందేటిని కుక్కలు పసిపట్టినవి	The dogs scented the hare.
వాడు కోటగోడను ఎక్కినాడు	He scaled the fort wall.
వాడు చేపపొలుసు పొయ్యేటట్టు కడిగినాడు	He scaled the fish.
కోడి రెక్కలను ఝాడించుచున్నది	The fowl flaps its wings.
ఏనుగు చెవులను ఝాడించెను	The elephant flapped its ears.
వాడు నాగుర్రానికి నూరు రూపాయిలు ఇస్తానన్నాడుగాని నేనొప్పలేదు	He offered one hundred rupees for my horse but I declined.
దిక్కుమాలిన పిల్లి పాలన్నీ ఒలకపోసినది	Curse the cat, it has spilt all the milk.
ఈనారింజపండులో ౧౦ తొనలున్నవి	This orange contains 10 flakes.
వానికి నిలువుగుడ్లు పడ్డవి	His eyes fixed.
ఈలోగిటికి నాలుగు మెట్లు వరుసలున్నవి	This building contains four flights of steps.
వాడు బ్రతికియుండగానే తోలు ఒలిచివేసినాడు	He was flayed alive.
నాముద్దులబిడ్డా ఇట్లారా	Come here, my darling or fondling (dear child).
వాడు చచ్చినా దీని భావమేమో చెప్పలేడు	He cannot tell for his life what this means.
నేనింటికి వెళ్లుచుండగా ఒకపీనుగు ఎదురుపడ్డది	I met a funeral on my way home.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నేనింటికి వెళ్లేటప్పటికి చీకటిపడ్డది	It got dark when I got home.
వాడు పద్మాసనము వేసుకుకూర్చున్నాడు	He sits cross-legged.
వాడు పంక్తులు తప్పి చదువుచున్నాడు	He cross-reads.
నీబుర్ర పగలకొడతాను	I shall crack your crown.
ఉంగరములు చుట్టుకునిపోయిన వెంద్రుకలు అందము	Curled hair is beautiful.
ఆమె కన్నెరికమును చెరిపినాడు లేక ఆమెకు కన్నెరికము పెట్టినాడు	He deflowered her.
వానిదుకాణంలో కొనేవాళ్లు చాలామంది వున్నారు	He has many customers.
నేను వానిదుకాణములో వాడుక పెట్టెదను	I shall give him my custom.
వాడు గ్రొంతు కోసేవాడు	He is a cut-throat.
నీవు పెద్దలతో హాస్యము చేయకూడదు	You should not cut jokes with your elders.
వాడు తల్లిని దైవముగా చూస్తున్నాడు	He deifies his mother.
వారు బోటు స్తంభము దింపివేసినారు	They dismasted the boat.
ఇదిలేనిది నాకు గడియదు	I cannot dispense with this.
నాకు కండ్లు తిరుగుచున్నవి	I am dizzy or I am giddy.
నేను నీగుణము కనిపెట్టుటకు ఆలామాట్లాడినాను	I spoke in that manner to feel your temper.
ఆమె యీగలను తోలుచున్నది	She flaps off flies.
ఆపుస్తుక మిలా తెచ్చిపెట్టుము	Get me that book.
దారము నడుమ చిక్కుకున్నది	The string got between.
పుస్తకములో కాగితములకొనలను మణగనియ్యవద్దు	Do not make dog's ears in the book.
ఆమసీదుమీద మూడుగుమ్మటము లున్నవి	The mosque has three domes.
అపుస్తుకము వకరిచేతిలోనుంచి వకరందుకొని నాకు యివ్వండి	Pass me that book.
ఆమె జడవేసుకున్నది	She plaited her hair.
నేను రేపుమీబసకు వస్తున్నాను	I shall go to your quarters to-morrow.
అన్నము పాసినవాసన కొట్టుచున్నది	The food is rancid.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మేమంతా ఆయన ఆశ్రితులము	We are all his retainers.
ఆమె వకరితో కలిసిమెలిసి మాట్లాడేమనిషికాదు	She is very reserved.
ఆరోగి శరీరము పొట్టూడిపోతున్నది	The patient's skin scales off.
తా చెడ్డకోతి వనమెల్ల చెరచును	Vile in itself spoils the grove.
వాడు పాపమునకు వడికట్టుకున్నాడు	He sold himself to do evil.
వారిలోవారికి కొన్ని మనస్పర్థలున్నవి	Some misunderstandings exist between them.
ఈపక్షికి క్రిందటినెలలో రెక్కలు రాలి మళ్లీ వచ్చినవి	This bird moulted last month.
రాజుంచుకున్నదానికుమారుడు సింహాసనమునకు వచ్చినాడు	King's natural son came to the throne.
వాడు నాకు గొప్పఉపకారములు చేసినాడు	He did me good offices.
కొబ్బరికాయ కొట్టవద్దు	Do not open the cocoanut.
ఈక్రొత్తగుడ్డకు ఒక పాతతునక అతుకు వేసినాడు	He patched the new cloth with an old piece.
చిలకకొయ్య-వొంకి	A peg.
డేరా మేకులు	Pegs of the tent.
ఫిడేలు బిరడాలు	Pegs of the fiddle or stops of the fiddle.
బొంగరము ముల్లు లేక ఆణి	Peg of the top.
అధికమాసమువచ్చిన సంవత్సరము	An embolismic year.
ఈపని నేను నెగ్గించలేను	I cannot effect this business.
వాడు మాకు పక్క యింటి పొరుగు	He is our next door neighbour.
అవి బండెడ్లు ఇవి గంతయెడ్లు	Those are draft-bullocks and these are saddle bullocks.
మేమిక్కడికి వచ్చేటప్పటికి వాడు గోడమూల తిరిగినాడు	He just doubled the wall when we came here.
చంద్రునికి పదునారు కళలు	The moon has sixteen phases.
సహస్రపత్రకమలము	A lotus of thousand petals.
వాడు చెవిలో గులిమి తీసుకుంటున్నాడు	He is picking his ears.
ఆమె పిల్లకు పేలుచూస్తున్నది	She is picking her child's head.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నాకొక ముల్లు గుచ్చుకున్నది	A thorn pierced into my foot or a thorn pierced my foot.
ఒక చిటికె పొడుము వేయుము	Give me a pinch of snuff.
నిలువనీడ, పట్టుకొమ్మ లేకుండా నున్నాడు	He is driven from post to pillar
నాకొరకు బోయీలను అంచెలు పెట్టినాడు	He posted bearers for me
నాభార్య నాకొకపిల్లను కని పెట్టినది	My wife presented me with a child.
వాడు తనగుఱ్ఱమును నాగుఱ్ఱముతో పందెము వదలినాడు	He raced his horse against mine
పదిమంది కూలీలను, నాలుగెడ్లను, వెట్టికి కొట్టుకు రావలసినదని కలెక్టరుగారు హుకుమిచ్చినారు	The collector made a requisition for ten coolies and four bullocks.
వాడు ఏకాంతముగా నుంటాడు	He lives very retired.
ఇది అది అని విచారించక నగలన్ని తెగనమ్మివేసినది	She sold her jewels right and left.
పిల్లవాడిప్పుడు సున్నలు చుట్టుచున్నాడు	The boy is now in round hand
నేను నాకుమారుని మంచి మార్గమునకు తీసుకుని రావలెనని నయాన భయాన చూచినానుగాని కార్యము లేకపోయినది	I tried by all means, both rough and smooth, to correct my son; but in vain.
పోలీసు బంట్రోతు గస్తీతిరుగుచున్నాడు	The constable goes the rounds.
ఆకుటుంబము నిర్మూలమయినది; దుంపతెగిపోయినది	The family is ruined root and branch.
వానికి బుడ్డదిగినది	He has a rupture.
త్రాసు యిట్లా తీసుకొనిరా	Bring the scales here.
వాడు నాకు జామీను వున్నాడు	He is my surety or security
ఈమామిడిపండులో గుజ్జుతక్కువ	This mango is not pulpy.
ఆపండుమీద నూగుదులుపు	Shake off the pubes on the fruit.
దృష్టి తగలకుండా నుండుటకు గాను చేలలో దృష్టిబొమ్మను పెట్టెదరు	Scare crows are placed in the fields to remove the evil effects of the eye.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నీవుచేసిన చేతలు నాహృదయములో మెసులుచున్నవి (ఒక డొక్కలో వేసి పెట్టినాను)	Your deeds still rankle in my breast.
అన్నము తపాలలోనుంచి వెలికి తోడినాడు	He scooped the food out of the pot.
కుక్కలను ఇండ్లలో తిరుగునిచ్చుట మంచిదికాదు	It is bad to give dogs the run of houses.
ఆయావును నమ్మరాదు, దగ్గరకుపోకు	The cow is not safe, do not go near her.
నాచాకు తుప్పుపట్టినది	My pen-knife has rusted.
పది గుడ్డముక్కలు నాకు మచ్చు చూపినాడు	He showed me ten pieces of cloth as samples.
రాయి కొండమీదినుంచి క్రిందికి బడబడమని దొర్లుచున్నది	The stone rolls down the rock rub-a-dub-dub.
గొర్రెలు నెమరువేసే జంతువులు	Sheep are ruminant animals.
వారికి పెద్దమాటలు జరిగినవి	Words ran very high between them.
వాడు తలాతోకా లేకుండా మాట్లాడుచున్నాడు	He talks without reason or rhyme.
వాడు పుక్కిలించినాడు	He rinced his mouth.
బుడ్డిలో నీళ్లుబోసి గుళగుళ లాడించి కడిగినాడు	He rinced the bottle with water.
బర్రె పాలువెన్న బాగా ఆవును	The milk of buffalo is rich.
ఆమెకు వేవిళ్లు	She is sick of qualm of pregnancy.
వాడు నాగోరు చిగురంట కోసినాడు	He cut my nail to the quick.
వానిది దోనెకడుపు	He is a pot bellied man.
ఈపనికి దరఖాస్తులు, నలుముఖములనుంచి వచ్చి పడుచున్నవి	Applications are pouring in for the post.
నారింజపండు తోలు వలిచినాడు	He peeled the orange.
(ఆలా వలిచిన తోళ్లు)	(Peelings.)
ఈమాత్రలవలన నీకు విరేచనమగును	These pills will open your bowels.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వాడిపని విన్నన్న చెప్పినది వేదముగా నున్నది	He is considered an oracle.
నీవు పిలవని పేరంటము చెయ్యరాదు	You should not intrude or obtrude upon others.
కళాసులు చాప దింపుచున్నారు	The sailors lower or strike sail.
కొన్ని మంచిపద్యములు మీరు కంఠోపాఠము చెయ్యవలెను	You must get by rote some select verses.
వానిగడ్డము తుపురము మాసినది	His beard is rough.
ఈమూల తిరుగగానే మాయిల్లు	Our house is round the corner.
ఈతలుపుకు కీలుపూచినారు	This door is daubed or payed or coated with pitch.
పండు యెండినదిగాని తొడిమింకా పచ్చిగాయున్నది	The fruit is dried but the pedicle is still green.
డేగపిచ్చికను తన్నుకొని పోయినది	The hawk pounced on the sparrow.
వాడు 15 వ తారీఖున, 5 వ తారీఖు వేసి వక వుత్తరమున్ను 20 వ తారీఖువేసి వకవుత్తరమున్ను వ్రాసినాడు	He wrote two letters on the 15th one ante-dated 5th and the other post-dated 20th.
దేవుడు నాకు చెరుపుచేసినవాండ్లను శిక్షించినాడు.	God revenged me.
ఈ కథను విప్పగలవా?	Can you solve the riddle.
మావీధికి ఇది దాపుతోవకాదు చాలాచుట్టుదారి.	This is not a short cut to our street ; this is a round about or zigzag way.
వడ్రంగులు గజంబద్దలతో కొయ్య కొలుస్తారు.	Carpenters measure the wood with their rules.
యీకాకితమును రూళ్లువెయ్యి.	Rule this paper.
నాకు పుండు నొప్పిగానున్నది.	The wound pains me.
ఈగుడ్డ ఉచ్చమరకలుగా నున్నది.	This cloth is piss-burnt.
ఇవి హయిద్రాబాదు ముద్రవేసిన రూపాయిలు.	These rupees are of Hyderabad mintage.
నీ వనగా నాకు చీదర.	I am quite sick of you.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

PART I (B).

SOME ENGLISH IDIOMATIC EXPRESSIONS TRANSLATED INTO SUITABLE TELUGU.

She went astray.	ఆమె వ్యభిచారిణి యయినది.
They ran him down.	వానిని దూషించినారు.
This coat fits you to a T.	ఈచొక్కా నీకు తూచినట్లు సరిపోయినది.
My head swims.	నాతల తిరుగుచున్నది
He is at table.	వాడు భోజనము చేయుచున్నాడు.
I drained the cup of misery to the dregs.	నేను పడవలసిన పాట్లన్నియు పడ్డాను.
This climate tells upon me.	ఈయూరినీళ్లు నాకు జబ్బుచేస్తున్నవి.
I saw him in the article of death.	నేను వానిని మరణావస్థయందు చూచినాను.
The ship is under sail.	ఓడ పోవుచున్నది.
He ran the gauntlet.	వాడు సాహసము చేసినాడు.
He was art and part (or part and parcel) in this murder.	వాడు యీఖూనీలో సహాయుడుగా నుండెను.
She gave him good dressing.	వానిని చీవాట్లు పెట్టినది.
He rubbed up my memory.	వాడు నాకు జ్ఞాపకము చేసినాడు
He called the book in.	పుస్తకముమీద బరువు పెట్టి అణిగేలాగున చేసినాడు.
I ran through the money in a fortnight.	నే నా రూకలను ఒకపక్షములో సెలవు పెట్టినాను.
I threaded the crowd.	నేను గుంపులోనుంచి దూరివెళ్ళినాను.
He went to bed.	వాడు పరున్నాడు.
He went to the bed.	వాడు మంచముదగ్గిరకు వెళ్ళినాడు.
She is in a thriving way.	ఆమె కడుపుతోనున్నది.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

You had no call to do this.	ఈపనిచేయుటకు నీకేమిపట్టినది.
The ship draws very little water.	ఆపడవకొంచెము లోతునీళ్ళలో నయినా తేలుతుంది.
I have it under my thumb.	అది నాస్వాధీనములో నున్నది.
He is in rude health.	వాడు పిడిరాయివలె బలిసినాడు.
They paid him the last honours.	వానికి కర్మాంతములు చేసినారు.
I shall teach you a good lesson.	నిన్ను శిక్షించి బాగా బుద్ధిచెపుతాను.
He left no stone unturned to get his son educated.	వాడు కుమారుని విద్యవిషయమై చేయవలసిన ప్రయత్నములన్నియు చేసినాడు.
You see that the cap fits you.	గుమ్మడికాయల దొంగంటె బుజములుతడిమిచూచుకుంటున్నావు.
I shall draw out a letter.	నేనొక యుత్తరము వ్రాస్తాను.
He is tender-hearted.	వాడు దయార్ద్రహృదయుడు.
He is tender-eyed	వానికి దృష్టి మధ్యము.
She is a poor thing.	ఆమె బక్కపలచని మనిషి.
They are my care.	వారు నాసంరక్షణలో నున్నారు.
God avenged me.	దైవము నాకపరాధముచేసినవాండ్లను బాగా శాస్తిచేసినాడు.
We are in our down-hill course.	మాకు వృద్ధాప్యము వచ్చి క్షీణదశలో నున్నాము.
He lost himself in the wood.	వాడు అడవిలో తప్పిపోయినాడు.
He walled in the garden.	వాడు తోటచుట్టూ గోడపెట్టినాడు.
He is double with age.	వానికి వృద్ధాప్యముచేత నడుము వంగిపోయినది
I hold no commerce with strangers.	నేను పరాయివాళ్ళతో సహవాసము చెయ్యను.
He has now the ball at his feet.	ఇక వానిపని మూడుపువ్వులు ఆరుకాయలు or ఇక వాని దెబ్బే దెబ్బ.
I settled his accounts.	నేను వానిలెక్కలను ఫయిసలుచేసినాను or నేను వానిని చంపినాను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Do not sit double.	గూనువంచుకొని కూర్చొనవద్దు.
She took the veil.	ఆమె సన్యసించినది.
All that you do is merely splitting hairs.	నీవు చేసేదంతా చమురుఖర్చేగాని పిల్ల బ్రతుకదు.
They put a spoke in his wheel.	వాని కార్యము భంగముచేసినారు.
She is an accomplished woman	ఆమె పనిపాటలలో నిపుణురాలు.
Dress the horse.	గుఱ్ఱమునకు మాలీసు చెయ్యి.
He was gathered to his fathers	వాడు చచ్చినాడు.
Your favour of the last month reached me.	మీరు క్రిందటినెలలో వ్రాయించిన యుత్తరము అందినది.
The house was the bone of this contention.	ఆయిల్లు మూలముగా యీకలహము వచ్చినది.
He is a very high man.	వాడు నిండా గర్వి.
These are the fly leaves of the book.	ఇవి ఆపుస్తకముయొక్క రక్షాపత్రములు-
He brought them under the yoke.	వారిని లోబరుచుకున్నాడు
They are on the wing.	ప్రయాణ సన్నాహముమీద నున్నారు.
All my horses will stand fire.	నాగుఱ్ఱములన్నియు తుపాకులు మొదలయినవి కాలిస్తే బెదరవు.
He flew in the face of his master.	వాడు యజమానిమీద తిరుగబడ్డాడు.
They fooled him out of his money.	వానిని పిచ్చివానినిచేసి డబ్బంతా లాగినారు.
He labours under hernia.	వానికిబుడ్డదిగినది
He is a hen-pecked husband.	వాడు భార్యకు గడగడ వణకుతాడు
This is an active disease.	ఇది త్వరితములోమనుష్యునిచంపేరోగము.
He uttered his last adieu.	వాడు చచ్చినాడు.
He bade adieu to the world.	వాడు సన్యసించినాడు.
He is a liar and drunkard into the bargain.	వాడు అబద్ధమాడేవాడే కాదు పైగా తాగుబోతుకూడాను
He took to his heels.	వాడు పారిపోయినాడు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

These words cut him to the heart.	ఈమాటలవల్ల వానిమనస్సు నొచ్చినది.
The horse got loose.	గుఱ్రము కట్టు తప్పించుకొన్నది.
Will you look in to-morrow ?	రేపు మాయింటికి వస్తావా?
They steamed from Masula to Vizag.	వారు బందరునుంచి పొగయోడ నెక్కి విశాఖపట్టణము పోయినారు.
They made him their luaghing stock.	వానిని ఎగతాళికి పట్టించినారు
He is a bull beggar.	వాడు గజదొంగ.
He cooked the accounts.	వాడు తప్పుడులెక్కలన్నిటిని లోపములు కనుబడకుండా దిద్దుబాట్లుచేసి సరి పుచ్చుకున్నాడు.
The ship went about.	ఓడ మళ్ళినది.
He wants it very bad.	అది వానికిచాలా అగత్యము.
This affair touched his pocket very much,	ఈవ్యాపారములో వాడు చాలా వ్రయ పడ్డాడు.
He lisps.	వాడు చిన్న పిల్లవలె ముద్దుమాట లాడు చున్నాడు.
He passed the rupee upon me as silver.	ఆరూపాయి వెండిదని నాకు అంటగట్టి నాడు.
He tried to raise the wind by selling his clothes.	పైబట్టలనమ్మి డబ్బుచెయ్యవలెనని చూచి నాడు.
He walks at a round pace.	వాడు త్వరగా నడుస్తాడు.
This is a deep road.	ఈదారి నీళ్ళు బురద.
He is an actor without a good delivery.	వాడు అభినయించలేని నటుడు.
Where is the wise woman ?	మంత్రసాని లేక వైద్యురాలు ఎక్కడ?
I had sooner die than do that.	నేను చచ్చినా ఆపని చేయను.
He prettily set off his daughter.	వాడు కుమార్తెను చక్కగా శృంగారించినాడు.
To tell rupees is easier than to tell two-anna pieces.	బేడలు లెక్కపెట్టుటకంటె రూపాయిలు లెక్కపెట్టుట సులభము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

SRI JAGADGURU VISHWARADHYA
JNANA SIMHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY.
Jangamwadi Math, VARANASI,
Acc No. 7586

He is indulged in strong waters.	వానికి త్రాగుడలవాటైనది.
There were six ayes and four noes about the question.	ఆవిషయము ఆరుగురొప్పుకున్నారు నలుగు రొప్పుకొనలేదు.
This put his back up.	ఇందుకు వానికి కోపము వచ్చినది.
He has a cast in his eye.	వాని కన్ను మెల్ల.
A man of great attainments.	గొప్ప విద్వాంసుడు.
He is abroad.	వాడు పరదేశమందున్నాడు.
He is a deaf adder.	వాడు మాటవినని మూర్ఖుడు.
He kept them at arm's length.	వారిని వాడెంతమాత్రము దగ్గిర చేరనివ్వలేదు.
The stag stood at bay among the dogs.	కుక్కలు జింకను నాలుగువైపుల చుట్టవేసి కదిలిపోనివ్వలేదు.
Hecarried it off bodily.	వాడది యావత్తు తీసుకొనిపోయినాడు.
He ran into my books.	వాడు నాకు బాకీపడ్డాడు.
I fought your cause with the Collector.	కలెక్టరుతో నీవిషయములో చాలావరకు చెప్పినాను.
The child is complaining.	పిల్లకు జబ్బుగా నున్నది.
His sands are run out.	వాడు చావు బ్రతుకులమీద నున్నాడు.
He has had his say.	తనివిదీర మాట్లాడినాడు.
You have hit the nail on the head.	నీకు కావలసినది లభించినది.
Can you hit upon my horse?	నాగుర్రమేదో కనుక్కొనగలవా?
Keep your seat till I come.	నేను వచ్చేవరకు కూర్చున్నచోటు విడువవద్దు.
I was in jest.	నేను నవ్వులాటకన్నాను.
You must pack up.	నీవు ప్రయాణమునకు మూట ముల్లె కట్టుకొనవలెను.
You must pack off.	నీవు త్వరగా పోవలెను.
I was poorly all yesterday.	నిన్న నెల్ల నాకు దేహము సరిలేదు.
Explain it piece-meal.	ముక్కముక్క వదిలిపెట్టకుండా విశదముగా చెప్పుము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

He composed their quarrel.	వారిని రాజీనామా పరచినాడు.
He is communicative.	వాడు బోళావాడు.
This wine has no body.	యీసారాలో ఘాటులేదు; చప్పగా నున్నది.
They got into my books.	వారు నాదయకు పాత్రులైనారు.
He bolted the fruit.	వాడు పండునులటుక్కున మింగినాడు.
He called in the old coin.	వాడు పాతనాణెమును కరిగించినాడు.
They called out upon him.	వానిని కూకలు పెట్టినారు
He has not yet shed his colt's tooth.	వానికి ఇన్ని ఏండ్లువచ్చినా చిన్నతనం చేష్టలు మానలేదు.
You must put your shoulder to the wheel.	నీచేతనైన ప్రయత్నములెల్ల చేయవలెను.
He set them by the ears.	వారికి కలహం పెట్టినాడు.
He shammed fever.	వాడు జ్వరమువచ్చినట్లు నటించినాడు.
He was arrested by the enemy and killed *on the spot*.	వాడు శత్రువులచే పట్టుబడి తక్షణము చంపబడెను.
He is a difficult man.	వాడు పీకులాటమనిషి.
He sees every thing double.	వానికి ఏవస్తువుచూచిన రెండు రెండుగా కనిపించుచున్నవి.
She is a lady of easy virtue.	ఆమె బోగముది.
It is an easy coat.	అది బిగువుగానుండని కోటు.
She is in the family way.	ఆమె గర్భిణిగానున్నది.
He is a family man.	వాడు దొంగలకు పెద్ద.
He is a chairman.	వాడు సభాధ్యక్షుడు లేక సవారిబోయి.
He plays fast and loose.	వాడు నిలకడలేని మనిషి.
He flew the enemy.	వాడు శత్రువులను తప్పించుకొని పారిపోయినాడు.
What are you for?	నీకేమి కావలెను.
Where are you for?	ఎక్కడికిపోతారు?
We are for Madras.	మేము చెన్నపురి పోతాము.
You must copy your elders.	నీవు పెద్ద లాచరించినదాని నాచరింపవలెను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri.

He tried to corrupt the judge.	వాడు జడ్జికి లంచమియ్య వలెనని చూచినాడు.
You will find to your cost that what I said is true.	నీకు అనుభవమునకు వచ్చినపుడు నేచెప్పినది నిజమని విచారపడబోతావు సుమా.
Please to be covered.	దయచేసిటోపిపెట్టుకొనుము.
Coz, come here.	తమ్ముడూ యిలారా.
I cut his acquaintance.	నేను వాని స్నేహము వదలినాను.
He is a dangler about women	వాడు ఆడవాండ్ల ముడ్డిచుట్టూ తిరిగేవాడు.
He is a well cut figure.	వాడు నిండా అందగాడు.
I am quite sick of him.	నాకు వాడంటే అసహ్యము.
She is in the straw.	ఆమె పురుట్లోనున్నది.
I smoke a lie in what you say.	నీవు చెప్పేదానిలో అబద్ధమున్నదని నాకనుమానముగా నున్నది.
His attempts ended in smoke	వాని ప్రయత్నములు నిష్ఫలములయి పోయినవి.
He will take amiss if you speak to his wife.	వాని భార్యతో మాట్లాడితే వాడు తప్పుగా యెంచుకుంటాడు.
What possessed him to do this?	ఇది చేయుటకు వానికేమిపట్టినది.
I pledge my honor to do this.	నేను చెయ్యకపోతే, ఏమోయి పెద్దమనిషి అను.
They held forth all night.	వారు రాత్రంతా మాట్లాడుచుండిరి.
He keeps house with his brother.	అన్నగారున్నూ వాడున్నూ ఏక సంసారముగా నున్నారు.
He now lives low.	వా డిప్పుడు పథ్యముచేస్తున్నాడు.
Give me a needleful of thread	నాకు వకసారి సూదిలో గుచ్చుకోతగినంత దారమిమ్ము.
The roar of the canon makes me nervous.	ఫిరంగిధ్వనివింటే నాకు వళ్లు ఝుల్లుమంటున్నది.
A child has no chance with man.	పిల్లవాడు పెద్దవానితో పోరాడలేడు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Brinjals are dog cheap or dead cheap.	వంకాయలు మురికీడై త్రిపోతున్నవి; మాయచవుక.
I searched for the book high and low.	నేను పుస్తకమునకు నలుముఖాల వెతికినాను.
Please cow the cow.	ఆయావును కొంచము అదలించుము.
He was taken to task.	వానిని చీవాట్లువేసినారు లేక వానిమీద తప్పుమోపినారు.
He got into hot water with them.	వానికి వారితో విరోధమువచ్చినది.
This is a mushroom project.	ఇది తుదకు తుస్సుమని పొయ్యేపని.
The draft is not negotiable at Madras.	ఈహుండి మద్రాసులో మారదు లేక చెల్లదు.
He is a near man.	వాడు లోభి.
He paid the debt of nature.	వాడు చచ్చినాడు.
They laid him in the narrow bed.	వానిని భూస్థాపితము చేసినారు.
She has a handsome neck.	ఆమె స్తనము లందముగా నున్నవి.
They oiled his palms.	వానికి లంచ మిచ్చినారు.
This is a house of office.	ఇది పాయఖానాదొడ్డి.
He has two nubile daughters.	వానివద్ద పెండ్లికెదిగిన పిల్లలిద్దరున్నారు.
He did it tooth and nail or heart and soul.	వాడు సర్వప్రయత్నములచేత చేసినాడు.
He knows her (carnally).	వాడు దానితో పోయినాడు.
He kissed the earth.	వాడు బోర్లపడ్డాడు.
He kissed the rod.	వాడు బతిమాలుకున్నాడు.
He is beside himself.	వాడు కొంచము చలచిత్తుడుగానున్నాడు
He came to himself or he became himself.	వానికి వళ్లు తెలిసినది.
I am not myself to-day.	ఈ దినము నాకు వళ్లు సరిలేదు.
You must keep yourself to yourself.	నీవు ఎవరిజోలికిపోకూడదు / నీవు ఎవరిజోక్యమునకు వెళ్ళకూడదు.
They sent him to Coventry.	వానిని వెలివేసినారు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

He temporized with his creditors.	వాడు తన అప్పులవాళ్ళనుయివ్వాళకాదు రేపు, రేపుగా దెల్లుండియని కాలము గడపినాడు.
He tried to talk me over.	నన్ను మాటలచేత పడగొట్టవలెనని చూచినాడు.
The room is well storied.	గది చక్కగా అలంకరించబడియున్నది
He is out of sorts to-day.	ఈరోజున వాడేమో యిదిగానున్నాడు
He has sown his wild oats.	వాడు కాగి చల్లారిన పాలు; ఆరి తీరిన మనిషి.
He is a man with a single eye.	వాడు నిష్కపటి.
She is in her courses.	ఆమె కడగానున్నది.
We counted upon your kindness.	మేము నీదయను నమ్మకున్నాము
Will you help me to some rice?	కొంచము అన్నము వడ్డిస్తావా?
He is out-a-heels.	వాని చెప్పులు చిరిగిపోయినవి.
They hauled him over the coals.	వానిని చీవాట్లు పెట్టినారు
On this side of the grave; on the other side of the grave or beyond the grave.	ఇహమందు; పరమందు.
The fox earthed.	నక్క బొక్కలో దాగినది.
Take care, I will be about your ears.	జాగ్రత, ఒక చెంపకాయ పుచ్చుకుంటాను.
Earing time.	దున్నే కాలము.
Drop me a letter.	నాకొక ఉత్తరము వ్రాసివెయ్యి.
The cow has dropped a calf.	ఆవు ఒక లేగను వేసినది.
He came day after the fair.	సమయము దాటినతరువాత వచ్చినాడు.
He is a plain dealer.	వాడు నిష్కపటి.
He is a double dealer.	వాడు కపటి.
They are everyday people.	వారు సాధారణులు.
He gained the day.	వాడు జయించినాడు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

He was cut for stone.	వానికి మూత్రద్వారములో చిక్కుకున్న రాయిని తీసివేయుటకు శస్త్రము చేసినారు.
I am quite in the dark about that.	దాని విషయములో నాకేమియు తెలియదు.
He discharged the debt.	అప్పు తీర్చినాడు.
He discharged the gun.	తుపాకి కాల్చినాడు.
He discharged the urine.	మూత్రమును విడిచినాడు.
He discharged the duties.	వాని విధులను వాడు నిర్వర్తించినాడు.
He discharged the servants.	నౌకరులను తీసివేసినాడు.
My elder daughter is engaged but the younger is disengaged.	నా పెద్దకుమార్తెకు వరుడు కుదిరినాడు గాని చిన్న కుమార్తెకు కుదరలేదు.
They have cut.	వారికి మాటలు లేవు.
What cheer!	క్షేమమా!
He is a chatter box.	వాడు తెగ పేలుతాడు.
The liquor flew to his head.	వానికి సారా తలకెక్కినది.
It is two hundred miles as the crow flies.	కాకివలె సూటిగాపోతే రెండువందల మైళ్లు.
I am his dupe.	నేను వానిచేత మోసపోతిని.
He dwelt upon the subject.	ఆవిషయమై చాలాసేపు చెప్పినాడు.
This boy is dapper (adj)	యీ పిల్లవాడు చిచింద్రి; మిరియపుగింజ; మెరికె.
He is close fisted.	వాడు లోభి.
She bolted the corn.	ఆమె ధాన్యమును జల్లించినది.
I have a bone to pick with him.	నాకు, వానికి ఒక పేచులాటయున్నది.
He retired into his heart.	వాడు తదేక ధ్యానముగా నున్నాడు.
He rode the high horse.	వానికి గర్వమెక్కినది.
This town is hot bed of cholera.	ఈయూరు కలరాకు పుట్టినిల్లు.
He took the bull by his horns.	వాడు అసాధ్యమని తోచేపనికి సాహసించెను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

They are select men.	వారు మహానుభావులు.
She is a seemly person.	ఆమె అందగత్తె.
This is a mere put off.	ఇది వట్టిసాకు.
I gave him his quietus.	వాడు మళ్ళీ నోరెత్తకుండా తగిన సమాధానము చెప్పినాను.
I have no occasion for the cart.	నాకు బండి జరూరులేదు.
He is an obliging man.	వాడుపకార బుద్ధిగలవాడు.
This custom still obtains in Northern India.	ఈయాచారము ఉత్తర హిందూస్తానమందు ఇంకాయున్నది.
He is a man of acute intellect	వాడు సూక్ష్మబుద్ధిగలవాడు; వానిది కుశాగ్రబుద్ధి.
He is a man of obtuse intellect.	వాడు మందబుద్ధిగలవాడు; వానిది ముసలాగ్రబుద్ధి.
He is still single.	వానికింక వివాహము కాలేదు.
His head is turned.	వానికి గర్వమెక్కినది.
Will you try a cheroot?	చుట్ట తాగుతావా?
He caught them at unawares.	వారిని అధాటుగా పట్టుకున్నాడు.
At last he showed his teeth.	మొదట సాధువుగా కనుబడి తుదకు క్రూరత్వమును బయలుబెట్టినాడు.
She is on the town.	ఆమె పడుచుకొని తింటున్నది.
I chewed betel-nut to stay my stomach.	వమనము కాకుండా నుండుటకుగాను తాంబూలము వేసుకున్నాను.
I have sold the garden for a mere song.	తోట బహుస్వల్పములో అమ్మివేసినాను.
He shaved the ground with the spade.	నేలను పారతో చెక్కినాడు.
He set the dogs on me.	కుక్కలను నామీద ఉసుకల్పినాడు.
After he settled in life he got grave.	వివాహమైన తరువాత పెద్దమనిషి తరహా నేర్చుకున్నాడు.
I set him down properly.	నేను వానిని దిట్టంగా ఝాడించినాను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

The knife is fire-new.	ఈకత్తి సరికొత్తది.
He has it under his fingers' ends.	వానికది కరతలామలకముగా నున్నది.
He fillips the drum.	వాడు తాంబూర మీటుచున్నాడు.
She fillips.	ఆమెరమ్మని వ్రేలితో సంజ్ఞ చేయుచున్నది.
In our last tour to Madras we saw much company.	క్రిందటిపర్యాయము చెన్నపట్టణపు సబూరులో మాకు విదులు బాగా తగిలినవి
This is a common shore.	ఇది బహిర్భూమికి పోయ్యే స్థలము.
He carries tales.	వాడు కొండెములు చెప్పుచున్నాడు.
My little cherub.	నాముద్దులబిడ్డ.
I set no store by him.	నేను వానిని లక్ష్యపెట్టను.
You pay me a compliment, I do not deserve that.	మీరు నాయందుదయచేత అలా చెపుతారు గాని నేనంతకు తగను.
She is a drunken baggage.	అది తాగుబోతుముండ.
In trial he kicks the beam.	పరీక్షచేస్తే నోరుతెరుస్తాడు.
We will bear your company.	మేము మీతో కూడా వస్తాము.
I shall beat up your quarters to-morrow.	నేను రేపు నీబసకు వస్తాను.
I am always at your beck and call.	నేను ఎల్లప్పుడు తమ ఆజ్ఞకు చేతులుకట్టుకొని యున్నాను.
I have been to Madras.	నేను మద్రాసుపోయి వస్తిని.
He is before the world.	వాడు భాగ్యవంతుడు.
I drew my first breath at Koorada but I do not know where I shall draw my last.	నేను కూరాడలో పుట్టినానుకాని యెక్కడ చచ్చిపోతానో తెలియదు.
I saw first at Koorada.	నేను కూరాడలో పుట్టినాను.
She wears the breeches.	ఆమె మగనిని చేతిక్రింద వేసుకున్నది.
He is by himself in England.	వాడు సీమలో ఒంటరిగా నున్నాడు.
I bought him off.	పైవారికి లంచమిచ్చి వానిని తప్పించినాను.
Finding the cost clear, I spoke to him.	ఎవరులేకుండా చూచి వానితో మాట్లాడినాను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

He is a disgrace to his cloth.	వాడు వంశము చెడబుట్టినాడు.
Come! What is the use of it?	మంచిది, దానివల్ల ప్రయోజనమేమి?
The hill commands an extensive view.	ఆకొండమీద నెక్కితే చుట్టుపట్ల చాలా దూరముబాగాకనుపించుచున్నది.
Have you any commerce with her.	ఆమెతో నేమైన నీవు యిలాకావున్నదా?
He is a man of condition.	వాడు పెద్దమనిషి.
He had an addition to his family yesterday.	వానికి నిన్న బిడ్డపుట్టినది.
She is an affected puppy.	ఆమె షోకిళ్ళమారి.
They made no account of him	వారు వానిని లక్ష్యపెట్టలేదు.
This is a cock and bull story.	ఇది పుక్కిటిపురాణము.
He paid them in their own coin.	వారు చేసినదానికి ప్రతిఅపకారము చేసినాడు
I wish you to stop your clack.	నీ లొడలొడమానుదు
He is in second childhood.	వాడు నిండా ముసలివాడైనాడు
They let the cat out of the bag	రహస్యము బయలుపెట్టినారు
Put or lay it by.	దాచిపెట్టుము.
He came by a bye-way.	వాడు దొంగదారిని వచ్చినాడు
He lives hard-by.	వాడు చాలాసమీపమున నున్నాడు
This was a matter of by-gone years.	ఇది చాలాదినముల నాటి ముచ్చట.
By the bye I must tell you that I saw your brother at Madras.	ఓహో జ్ఞాపకమువచ్చినది, మీఅన్న గారిని మద్రాసులో చూచినాను
I never go to his house but I meet him.	నేనెప్పుడు వానింటికి పోయినా వాడు యింటివద్దనే వుంటాడు
They did his business.	వానిని చంపినారు
The offence was brought home to him.	ఈనేరము వానిమీద బాగా రుజువైనది.
This is a breathing picture.	ఈ ప్రతిమ జీవమున్నట్లుగా వ్రాయబడినది

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

The doctor cast his waters.	వైద్యుడు మూత్రపరీక్షచేసి వానిరోగము కనుక్కొన్నాడు
You have the advantage of me.	నీది నాకన్న పై చెయ్యిగా నున్నది
He did it of his own accord.	వాడాపని బుద్ధిపూర్వకముగా చేసినాడు
He cannot choose but pay it.	వాడు చెల్లించక విధిలేదు
I am suffering from a church-yard cough.	వల్లకాటిదగ్గు నన్ను చంపుచున్నది
The letter was written in cypher.	ఈయుత్తరము సంకేతాక్షరములలో వ్రాయబడినది
This is a choice-piece or master-piece of literature.	ఇది గ్రంథములన్నిటిలో రత్నము
I leave it to your choice or option.	నీయిష్టము, నీమనసు
The child brought up the dinner.	ఆపిల్ల అన్నము కక్కుచున్నది
He was brought to sell his house.	వాడు ఇల్లు అమ్మకోవలసివచ్చినది
He is a well-bred person.	వాడు ఘనా నామనిషి
He has broken with them.	వానికివాళ్ళతో విరోధము వచ్చినది
They brained him.	వానిని బుర్రపగలగొట్టినారు
He sacrificed his studies at the *shrine of Venus*.	వాడు రతిలోలుడై చదువులు విడనాడినాడు
The boy can sit the horse very well.	పిల్లగాడు గుర్రపు సవారీ బాగా చేయగలడు
They pin their faith upon his sleeve.	వాండ్లకు వాడొక పెద్ద గురువు
He solaced himself with a pipe	చుట్టలు తగలవేస్తూ ప్రొద్దుపుచ్చినాడు
She is teeming.	ఆమెకడుపుతోనున్నది
He has taken to the bottle.	వాడు త్రాగుడులోపడ్డాడు
It boots you nothing,	ఇందువలన నీకు లాభములేదు
Bootless attempts.	వ్యర్థములయిన పనులు
Do not bosom up my wrongs.	నాతప్పితములను మనస్సులోనుంచుకోవద్దు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

She is in her teens (teens= *thirteen*........up to *nineteen*).	ఆమె మంచి వయస్సులోనున్నది
He drove the quill all the day	వాడు దినమెల్లా వ్రాయుచుండెను
Wnen I told him the sad news he merely replied with tears.	నేనావిచారకరమైన వార్తను చెప్పగా వాడు ఏడ్చి యూరకున్నాడు
He smelled the rat.	వాడు సందేహించినాడు.
She is prematurely confined.	ఆమెకు కడుపుపోయినది.
This is a public house.	ఇది సారాదుకాణము.
The horses and the elephants are full of pride.	ఆగుర్రములు ఏనుగులు మదించినవి.
Cows do not graze well when they are proud.	ఆవులు ఎద అయినప్పుడు బాగా మేత మెయ్యవు.
He is ruined to all intents and purposes.	వాడు ఏవిధమునచూచినా భ్రష్టుడైనాడు.
I went to pay him my respects.	నేనాయన దర్శనమునకు పోయినాను
He is a man of parts.	వాడునిండా ప్రజ్ఞావంతుడు.
Out and out you did this.	పరిష్కారముగా నీవీపని చేసినావు.
He stood upon p's and q's regarding this matter.	ఈవిషయమును గూర్చి వాడొక యక్షరమైనను తప్పకుండ మాట్లాడినాడు.
They set him on a fool's errand.	ఏదోయొక పిచ్చిమాటచెప్పి వానిని సాగదోలినారు.
He took French leave.	వాడు శెలవుపుచ్చుకోకుండా వెళ్ళినాడు.
She is a foundling	అడికనిపారవేయబడి వీధిలోదొరికిన పిల్ల
He is under petticoat government.	వాడు భార్యకు భృత్యుడు.
The Collector went to England for good	కలెక్టరు సీమకు వెళ్ళిపోయినాడు ఇకను తిరిగిరాడు.
It seems that your servant went home for good.	మీనౌకరు యింటికి అదేపోకపోయినాడు రాడనితోచుచున్నది
The clock has gone down.	గడియారమాగిపోయినది.
He is a rogue in grain.	వాడు పచ్చిదొంగ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Her girdle has not been loosed.	ఆమెపురుషుని ముఖమెరుగదు.
He loosed once her girdle.	వాడొకసారి దానితో భోగించినాడు.
He repaired his health.	వానికి వళ్లు కుదిరినది.
He repaired to his house.	వాడింటికిపోయినాడు.
This building requires repai rs	ఈభవంతి మరమ్మతు కోరుచున్నది
He has taken to road.	వాడు దార్లుకొట్టుచున్నాడు.
His wife rules the roast.	ఇంట్లో పెత్తనమంతా వానిభార్యయే.
He is a sauntering fellow.	వాడు గ్రామపిశాచి ఏప్పొద్దు ఇండ్లవెంట తిరుగుతాడు.
He was well taught in the school of poverty.	వాడు దరిద్రమనుభవించి యనుభవించి యిప్పుడు బుద్ధిమంతుడయినాడు.
I see !	సరే, మంచిది.
The boy is in his pot hooks and hangers.	వాడు సున్నాలు చుట్టుచున్నాడు.
I passed the examination by hook or by crook.	ఏదోయొక విధమున పరిక్షలో కృతార్థుడనైతిని.
His laughing infected us all.	వాడునవ్వగానే మాకందరికినవ్వువచ్చినది.
He was beaten to jelly.	వానిని పిండిపిండిగా దంచినారు.
He made his leg.	వాడు మోకారించి దండముపెట్టినాడు.
She is a light-heeled woman.	అది లంజ
Spare your lungs.	అరవవద్దు.
My memory fails me.	నాకు జ్ఞాపకశక్తి తప్పినది.
My mind misgave me.	నామనసున కనుమానముతోచినది.
He is a novice.	వాడింకాకొత్త, చెయ్యి తిరుగలేదు.
He is an expert.	వాడు ఆరింనా, చెయ్యితిరిగినవాడు.
He spoke in oily language.	వాడు లాలనగా మాట్లాడినాడు.
Please pacify the child.	పిల్లను సముదాయించుము.
They had the rain in their teeth all the way.	వారికి దారిపొడుగున ఎదురువానకొట్టినది.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

That is a very up-hill work.	అదినిండా కష్టమయినపని.
He went to the wall.	ఓడిపోయినాడు లేక చెడిపోయినాడు.
Why do you run your head against the wall.	కళ్ళారచూస్తూ ఎందుకు బొందలోపడతావు.
He took the wall of me.	నన్ను నిర్లక్ష్యముచేసినాడు.
I am now upon velvet	నేనిప్పుడు హాయిగనున్నాను.
Such books do not pass in this country.	అట్టి పుస్తకము లీదేశములో పనికిరావు.
He ravished a kiss from her.	ఆమెను బలవంతముగా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.
He kissed the rod.	తనకు చేయబడిన శిక్ష న్యాయమేనని యొప్పుకున్నాడు.
He is sand-blind.	వానికి దృష్టిమధ్యము.
His wife is all in all to him.	వాని భార్యయే వానికి ప్రపంచము.
This book is all in all to me.	ఈపుస్తకమే నాకు గతి.
I begged him off.	వానికి శిక్షలేకుండగ తప్పించినాను.
This is all a make believe.	ఇది అంతా వట్టి మాయ.
He made believe to strike her.	ఆమెను కొట్టినట్టు నటించినాడు.
He bent his course to Benares	వాడు కాశీదారిబట్టినాడు.
Better and better.	మేలు మేలు; శుభము శుభము; భళాభళి.
He got the better of me.	వాడునన్ను గెల్చినాడు.
That is a great catch.	అదిదొరకుట చాలా గొప్పమాట.
He bored me about this.	ఇందుకొరకు నాప్రాణములు తీసినాడు.
You have borrowed a leaf out of his book.	నీకు వానిగుణములు పట్టుబడ్డవి.
He is a book worm.	వాడు పుస్తకములతో పడిచస్తాడు.
He is a busy body.	అకర్కరమాలిన వ్యాపారములకు పొయ్యేవాడు.
He made bold.	వాడు తెగించినాడు.
He is a man of blood.	వాడు క్రూరుడు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Will you give me satisfaction ?	ఒక చెయ్యి చూతామువస్తావా?
The carrige has seen service.	బండి పాతది అయినది.
His blood was up.	వానికి వళ్ళు మండినది.
She melted into tears.	ఆమె కంట తడిపెట్టుకొన్నది.
I saw her maying yesterday evening.	నిన్న సాయంత్రము ఆమెను వనవిహారము చేయుచుండగా చూచినాను.
He is a jack of all trades.	వానికన్నీ తెలుసును, అన్నీ తెలియవు.
He put a stumbling block in my way.	వాడు నాకార్యమును భంగముచేసినాడు.
He was brought to the block.	వానితల నరికినారు.
She is a cunning jade.	అది దొంగముండ; మాయముండ.
This meat goes against his stomach.	ఈతిండి వానికి గిట్టదు
She is far gone with the child	ఆమె పిల్లను తీసుకుని చాలాదూరము పోయినది.
She is far gone with child.	ఆమెకు కనేదినములు.
He bled twenty rupees for our sake.	మన మూలముగా వానికి ఇరువదిరూపాయిలు వదిలినవి.
He looked back at me.	వాడు నన్నుచూచి ముఖము మాడ్చినాడు.
She is quick with child.	ఆమె కడుపులోనిపిల్లకు ప్రాణమువచ్చినది
He is a jail-bird.	వాడు చాలాకాలమునుండి ఖయిదులోనున్నాడు.
He used big language.	వాడు కోపముగా or గర్వముగా మాట్లాడినాడు.
He wielded the birch for twenty years.	వాడు యిరువది సంవత్సరములు బడిచదువుచెప్పినాడు.
They bit the dust or they bit the ground.	వారు చచ్చిరి.
She wore black for full one year.	ఆమె నిండా యొక సంవత్సరము దుఃఖసముద్రములో మునిగియుండెను.
I have a crow to pick with you	నాకు నీతో నొక పీకులాటయున్నది.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Do not cram yourself.	పొట్టనిండా తినవద్దు.
They are in the cups.	వారు తాగి మత్తెక్కియున్నారు.
He was deaf to my advice.	వాడు నాసలహా చెవిని పెట్టలేదు.
He is in narrow circumstances.	వాడు కొంచము చిక్కులో నున్నాడు సంసారము చితికినది
That law is now null and void; that law is now a dead letter	ఆచట్ట మిప్పుడు మూలబడ్డది; చెల్లదు
His days are numbered.	వాడు యీవేళనో రేపోఅనేటట్లున్నాడు
He came in the dead of night.	వాడర్ధరాత్రమందు వచ్చినాడు
Every thing is cut and dried.	యావత్తు సర్వసిద్ధమైయున్నది
I coursed the hare.	కుందేటిమీద కుక్కలను ఇసుకల్పినాను
Will you lend me a hand?	నాకు సహాయముచేస్తావా?
He owed them a grudge.	వారిమీదపగబట్టినాడు
He is a drone.	వాడుబద్ధకస్తుడు
She is a dressy woman.	ఆమె అలంకారప్రియురాలు
I shall not use your pen-knife on pain of breaking it.	నీచాకు నేను వాడను, వాడితే విరిగిపోను
Make room.	ఒత్తిగిలు; కొంచెముజరుగుము
Under the rose, I think he drinks.	వాడు తాగుతాడని నాకు తోచుచున్నది ఈమాట నీమనసులో నుంచుకోవలెను సుమా ఎవరితోనైనా అనేవు సుమా
I searched for the book round and round.	పుస్తకముకొరకు గాలించినాను
He is a well-seasoned man.	వాడు కాగిచల్లారిన పాలు; ఆరితీరిన మనిషి
He is quite at home in Telugu.	వానికి తెలుగు అవలీల, కొట్టినపిండి
He made an honest woman of her.	వాడు మొదట దానిని చెరిచి తరువాత పెండ్లిచేసుకున్నాడు
He is a man of great information.	వాడు చాలా తెలిసినవాడు
They made back.	వారు వెనక్కు వెళ్ళిరి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

They made up matters with me.	వారు నాతో రాజీచేసుకున్నారు
I am speaking in earnest.	నేను వాస్తవము చెప్పుతున్నాను; నవ్వులాటకుకాదు
I egged him on against you.	నేను వానికి నీకు కయ్యము పెట్టినాను,
She is a perfect May-pole.	ఆమె దొమ్మరగడవలె పొడవుగానున్నది.
It is a matter of great moment.	అది చాలా ముఖ్యమైన విషయము.
Brahmins are exclusive.	బ్రాహ్మణులు ఇతర జాతుల వారితో సంబంధము కలుగచేసుకొనరు.
These maps and pictures are not mounted.	ఈపటములకు చట్రములు వెయ్యలేదు.
I was already engaged to work, I cannot come.	నేనిదివరకే పని ఒప్పుకున్నాను. రాలేను.
He fell in the field.	వాడు యుద్ధములో చచ్చినాడు.
He has fallen away.	వాడు చిక్కినాడు.
The horse has fallen in flesh.	గుర్రము చిక్కినది.
He fell in with them.	వారిని కలుసుకున్నాడు.
He fell in love with her.	వాడు దానిని మోహించినాడు.
They fell out witn each other.	వారు పోట్లాడుకొన్నారు.
He did it under my nose.	వాడు నన్ను లక్ష్యపెట్టకుండా యీపని చేసినాడు.
He is my foster brother.	వాడు, నేను ఒక చంటిపాలుతాగి పెరిగినాము.
He is fresh from the college	వాడు మొన్న మొన్ననే చదువుచాలించినాడు; బాగా లోకానుభవము లేనివాడు.
He is getting well.	వానికి వళ్లు కుదురుచున్నది.
He is getting on well.	వాడు సుఖముగా నున్నాడు.
I nosed the flowers in your garden.	నీతోటలో పుష్పములున్నట్లు వాసనవల్ల కనిపెట్టినాను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

They are hand and glove with him.	వారు వానితో నిండా కలయికగా నున్నారు.
His property was brought to hammer.	వానిసొత్తు వేలమునకువచ్చినది.
Will you give me a hearing?	నామాట కొంచెమువింటావా.
She is in a pet.	ఆమె అలిగినది.
He picked the peacock.	వాడు నెమలిపింఛము పీకినాడు.
She is sea-sick.	ఆమెకు ఓడమీదనెక్క అలవాటు లేక వాంతులగుచున్నవి.
Have at you.	జాగ్రత.
When I heard this my heart was in my mouth.	నేనిది వినగానే ప్రాణము తల్లడిల్లినది.
You should not take it to heart.	అది నీవు మనసులో తప్పుగా నెంచుకో వద్దు.
You must take heart.	నీవు ధయిర్యమునవలంబించవలెను.
He tries to pick holes in my coat.	వాడు నాకు వంకలు పెట్టవలెనని చూస్తున్నాడు.
He is a poet from his cradle.	వాడు బాల్యమునుంచి కవిత్వము చెప్పుచున్నాడు.
I crave your pardon.	అపరాధము; క్షమింపుడు.
Did you ever cross a horse?	నీవెప్పుడయిన గుర్ర మెక్కినావా?
A man of cultivated mind.	శాస్త్రజ్ఞానము గలవాడు.
He curried the favour of the king.	వాడు రాజుగారి యనుగ్రహమును సంపాదించుకొన్నాడు.
You must try to cut a good figure.	మంచి పేరు ప్రతిష్ఠ సంపాదించుకొనుటకు నీవు ప్రయత్నముచేయవలెను.
He is dead to shame.	వాడు సిగ్గుమాలిన కట్టె.
Sanscrit is a dead language.	సంస్కృతమిప్పుడెవ్వరూ మాట్లాడరు.
Determination of the blood to head.	నెత్తురు తలకెక్కుట.
He picked the lock.	తాళముచెవి లేకుండా మరియొక యాయుధముతో తాళముతీసినాడు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

This boy is the pick of the class,	ఈపిల్లవాడు క్లాసులో మెరిక.
How do you do or fare?	నీవు క్షేమమా?
What a to-do!	ఏమి అల్లరి!
He is a do-little.	పనికిమాలినవాడు.
Do it into English.	అది ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమాచేయుము.
He was burnt in effigy.	వానివలె పటమువ్రాసి ఆపటమును తగల బెట్టినారు.
I envy your abilities.	నీప్రజ్ఞ నాకులేకపోయెనేయని చింతించు చున్నాను.
He made large eyes at it.	వాడు దానిని చూచి ఆశ్చర్యపడ్డాడు
He did it with a single eye.	వాడు ఆపని పరమార్థము విచారించి చేసి నాడు.
He is a man of pith.	వాడు బలాఢ్యుడు
He is a family man.	వాడు దొంగలకు పెద్ద
He keeps early hours	వాడు త్వరగానిదురలేచును; త్వరగా భో జనముచేయును; త్వరగాపరుండును
He keeps late hours.	వాడు ప్రొద్దెక్కి నిదురలేచును, ప్రొద్దు పోయి భోజనముచేయును, ప్రొద్దుపో యి పరుండును
She rated the servant for his absence.	ఆమె నౌకరును రాలేదని కూకలుపెట్టినది.
He disabused me about this matter.	దీని విషయములో నేనుపడ్డ పొరపాటును తెలియచెప్పినాడు
He is devoted friend of mine.	వాడు నాకు పరమస్నేహితుడు
He is a mere sauce box.	వాడు పొగరబోతు వెధవ
To dock the horse.	గుర్రముతోక తెగకోయుట
He is a perfect satyr.	వాడు కొంటెకుంక
He is quite at see.	వానికేమియు తోచకుండానున్నది
He lodged in my house for a year Scotch free.	వాడునాయింట్లో అద్దెలేకుండా సంవత్సర ము కాపురమున్నాడు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

At last he sought his home.	తుదకు వాఁడిల్లుచేరినాడు
This is a mere dog hole.	ఇది వట్టిపనికిమాలిన గుడిసె
He sleeps dog sleep.	వాడు నిద్రలో చాలా మెళుకవగా నుంటాడు
My horse is dog weary.	నాగుర్రము చాలా అలిసినది
What on earth will you do if you do not labour ?	నీవు కష్టపడి పనిచేసుకొనకపోతే అయ్యో నీపనిఏమికాను?
He gave me a watch on the eve of his departure home.	వాడు స్వదేశమునకు పొయ్యేటప్పుడు నాకొక గడియారమిచ్చినాడు
God will not fail those who trust in Him.	దయివము తనను నమ్మినవారిని త్రోసి వేయడు
They came to extremities with him.	వారికి, వానికి గ్రంథము ముదిరినది
He exercised the boy in figures.	వాడు పిల్లవానికి లెక్కలలో బాగా సాధకముచేయించినాడు
His mind is in a see-saw state	వాడు డోలాయమానమానసుడై యున్నాడు
He did not feel at home with them.	వానికి వారికి పొసగలేదు
Why do you blame others ? You should look at home.	ఒకరి ననబోతావు? నీసంగతి నీవు చూచుకో
He is very much exhausted.	వాడు చాలా అలసి పోయినాడు or చిక్కిపోయినాడు
He expired.	వాడు చచ్చినాడు
I am paying court to her.	ఆమెను వివాహము చేసుకొనవలెనని అనుసరించుచున్నాను
He is a diminutive man.	వాడు నేలమునగ చెట్లకు నిచ్చెనలు వేస్తున్నాడు
Yesterday we had a plain dish but to-day we have a very rich dish.	నిన్న సాధారణ భోజనము భోంచేసినాము గాని ఈదినము చాలా విలువగల పిండివంటలు భోజనము భోంచేయుచున్నాము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

To-morrow we will have foreign dishes.	రేపు మాకు అన్యదేశీయులు పుచ్చుకునే పదార్థములతో కూడిన భోజనము తగులును
He dotes upon her.	దాని మీద ప్రాణములు విడుస్తాడు
He is at his wit's end.	వానికెటూ తోచకుండాయున్నది
His hair stood on end.	వానికి భయము వేసినది
He made the both ends meet.	వాని సంపాదన వానిఖర్చుకు సరిగా సరిపోయినది
I shall expose you.	నీగుట్టు బయలుబెట్టుతాను
He bade farewell to the world.	వాడు సన్యసించినాడు
She is fast growing a woman.	ఆమె రజస్వలఅయ్యే పక్వములో నున్నది
He is a fashionable man, or he is a man of fashion.	వాడు నాగరికుడు or వాడు సొగసుగాడు
He had feathered his nest well	వాడు డబ్బుబాగా కూడబెట్టినాడు
They fled his face.	వారు వానియెదుట నిలువలేక పారిపోయినారు
He took time by the forelock.	వాడు సమయములో జాగ్రతపడెను
They lived at free-quarters in my house.	వారు నాయింట్లో బలవంతముగా వచ్చి తినిపోయినారు
I got through the book.	పుస్తకమంతా చదివినాను
He is my cousin german.	వాడు నాసన్నిహితజ్ఞాతి
He gave them the go-by.	వారిని మించిపోయినాడు
My cloth went into holes.	నాగుడ్డ చిరిగిపోయినది
The child cannot yet go.	ఈబిడ్డ యింకా నడవనేరదు
She brought the child up by hand.	ఆపిల్లను పోతపాలుపోసి పెంచినది
He is in honey-moon days.	వానికి మొన్న మొన్ననే శోభనమైనది
They hunted for the child the whole town.	ఆపిల్లకొరకు ఊరంతా వెదికినారు
They imposed upon me.	వారు నన్ను మోసముచేసినారు
He is in for it.	అది వానికి తప్పదు
The grey mare is the better horse	పెండ్లాము చేతులో చిక్కుకొని యున్నవాడు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

He mislaid the book.	పుస్తక మెక్కడనో పెట్టి మరచినాడు
The monsoon sets in at Madras in the month of August.	మద్రాసు ప్రాంతములయందు అగస్టు నెలలో వర్షములు ప్రారంభించుచున్నవి
He is moon-eyed.	వానికి రేజీకటి
He is a new-gate attorney.	వాడు దొంగలకు గురువు
He had the night-mare yester night.	వానికి నిన్నటిరాత్రి పీడకలవచ్చి రొమ్ము, నోరు అడచుకొనిపోయి యూపిరిసలుపలేదు
These ten persons are the notables or big wigs of Ellore.	వీరు పదుగురు యేలూరులో ఘనులు
He played into the enemy's hands.	వాడు శత్రువులకు అనుకూలముగా నుండెను
He cannot speak about the subject off-hand.	వాడు కొంచమైనను ప్రయత్నముచేసుకొనకుండ, వున్నవాడున్నట్లుగా ఆవిషయమునుగూర్చి చెప్పజాలడు
She handles the child roughly	ఆమె పిల్లను మోటగా యెత్తుకున్నది
This knife has no handle.	ఈకత్తికి పిడిలేదు
He is hard headed.	వాడు సూక్ష్మబుద్ధిగలవాడు
He had the best of it.	అందులో జయించినాడు
He had the worst of it.	అందులో అపజయము నొందినాడు
He is very nice in buying articles.	అతను వస్తువులు కొనేటప్పుడు అలుసులలో నెరుసులెంచుతాడు; ఎంతమంచిదైనను ఏదోయొకవంక పెడుతాడు
You must make the most of your time.	నీ కాలము క్షణమయినను వృధా పుచ్చకూడదు
He fell and dislocated his arm	వాడు పడి చేయి బెణుకకొట్టుకున్నాడు
The doctor dissected the body	వైద్యుడు ఆశవమును కోసిచూచినాడు
I shall be upon the move to-morrow.	రేపు నేను ప్రయాణము
Dog-days.	ఎండాకాలము; కత్తెరనెల, జేష్ఠకార్తె
He is gone to the dogs.	వాడు భ్రష్టుడైనాడు
He is a domestic man.	ఆయనకు ఒకరిజోలి అక్కరలేదు
He has got his dose.	వానికి శాస్తి అయినది
He is a nothingarian.	వాని కేమతమున్నూ లేదు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

He is in palmy condition.	వాడైశ్వర్యములోనున్నాడు
She is a possessed woman.	ఆమెకు దయ్యము పట్టినది
She is a possessing woman.	ఆమె మనోహరమైన స్త్రీ
A posthumous child.	ముండాకొడుకు; తండ్రిబతికియుండగా గర్భములోనుండి వాడు చచ్చినతరువాత పుట్టిన బిడ్డ
He is kind to a fault.	He is too kind.
He is in his pots.	వాడు తప్పత్రాగియున్నాడు
My hand is raw.	నాచేతికి తోలూడినది
He is a fawning fellow.	వాడు నక్క నైచకములమారివాడు
She is a poor feeder.	ఆమె స్వాల్పభోజిని
He improves his time.	వృధాగా ప్రొద్దుబుచ్చడు
He personated the king	వాడు రాజుగా నటించినాడు
They fleeced him.	వానిని నిలువుదోపుదోచినారు
He floated the field	వాడు పొలమునకు నీరుకట్టినాడు
He lost his footing in the mud.	బురదలో కాలుజారి పడ్డాడు
He is in equal footing with you.	వాడు నీతో సముడు
Forced flower (so also forced fruit.)	దోహదముచేసి అకాలమందు పూపించిన పుష్పము
He is lying at full length.	వాడు కాళ్ళు నిగడదన్నుకుని పరుండియున్నాడు
He got up the house pretty well.	వాడింటిని శృంగారించినాడు
You have hit the nail on the [head.	నీవు కనుక్కున్న దేసరి
They formed a design upon his life.	వారు వానిని చెరుపవలెనని చూచినారు
He runs a-muck.	పిచ్చెత్తినట్లు తిరుగుచున్నాడు
He speaks with ceremony.	వాడు మర్యాదగా మాట్లాడుచున్నాడు
To ride a cock-horse.	పిల్లలు కర్రమీదనెక్కి గుర్రమెక్కడమని యాడుకొనుట
Five hundred copies of your pamphlet have been struck off.	మీగ్రంథము అయిదువందల ప్రతులు అచ్చుపడ్డది
He has a great family.	వాడు కుటుంబీకుడు
He is a man of great family.	వాడు గొప్పవంశస్థుడు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

PART II.

LIST OF TELUGU PROVERBS WITH CORRESPONDING ENGLISH PROVERBS.

కమ్మరవీధిని సూదులమ్ముట.	To carry coals to Newcastle.
పాతదొంగ పట్టుబడకమానడు.	The old fox is caught at last.
ఆదివారమునాడందలము సోమవారమునాడు జోలి.	To-day king, tomorrow nothing
కలిగినవానికంతా చుట్టాలే.	A full purse never lacked friends.
కలిమిలేములు కావడికుండలు.	Every day hath its night or weal aud woe are to day and tomorrow.
కాటికి కాళ్ళుచాచుకొనియున్నాడు.	He has one foot in the grave.
గతిలేనమ్మకు గంజేపానకము.	A hungry dog eats dirty puddings or the thirsty think cold water a luxury.
పుణ్యానికి పుట్టెడిస్తే పిచ్చకుంచమని పీకులాడినట్లు.	Beggars must not be choosers or look not a gift horse in the mouth.
వాడు పట్టినది చింతకొమ్మగాని ములగకొమ్మకాదు.	He does not lean on a broken reed.
ఆడలేక మద్దెల ఓడన్నట్లు.	A bad workman quarrels with his tools.
ఆరంభ శూరత్వము.	New brooms sweep clean.
ఉత్తగొడ్డు కరుపులెక్కువ.	Empty vessels make much noice or great cry and little wool.
తులసివనములో గంజాయిచెట్టు.	A black sheep in the fold.
కొండంత రెడ్డేపోగా పిడికెడు చొప్పకట్టకేడ్చినట్టు.	Fear not the loss of bell more than the steeple.
కొండత్రవ్వి ఎలుకను పట్టినట్లు.	A wild goose chase.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కొండనాలుకకు మందువేస్తే ఉన్న నాలుక ఊడిపోయినట్లు.	The remedy is worse than the desease.
ఆయము తెలిసి వ్యయముచేయుము.	Cut your coat according to your cloth.
అతిపరిచ యాదవజ్ఞత.	Too much familiarity breeds contempt.
దొంగయు మనుష్యునివంటివాడే.	All is not gold that glitters or all are not saints that go to church.
బ్రతుకు లెన్నాళ్ళు భాగ్యాలెన్నాళ్ళు కీర్తి శాశ్వతముగాని.	Good name is better than wealth
విత్తే చెట్టయ్యేది.	A little spark makes a great flame.
ఉత్తముండకన్న అత్తముండ మేలు.	Better late than never or half a loaf is better than no bread.
మొరిగేకుక్క కరువ నేరదు.	Barking dogs seldom bite.
విత్తొకటివేస్తే చెట్టొక్కటి మొలచునా?	Evil beginnings have bad endings.
ఆగొడ్డు మంచిదైతే అక్కడనే అమ్ముడుబోను.	Good ware makes good markets.
చచ్చినపామును చంపుటకంతాబంట్లే.	In a calm sea every man is a pilot.
తీటగల అమ్మకు తీరుబడెక్కడ?	Idle folks have the least leisure
పచ్చికాయ తెచ్చి పడవేయు ఫలమగునె?	Haste makes waste.
దీపముండగానే యిల్లు చక్కబెట్టుకొనవలెను.	Make hay while the sun shines. Beat the iron while it is hot.
గుడ్డిలో మెల్ల.	Of two evils choose the less.
నెత్తికాలనిది బోలెకాలదు.	A sleeping fox catches no poultry.
నీళ్ళు పల్ల మెరుగును నిజము దేవుడెరుగును	Water knows the level and God knows the truth.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

విత్తులేనిది చెట్టు మొలవదు.	No smoke without fire.
కష్టీఫలీ.	No gains without pains.
ఇంటగెల్చి రచ్చగెలువవలెను.	Learn to walk before you run.
నిండుకుండ తొణకదు.	Still waters run deep.
తియ్యగా తియ్యగా రాగము మూలగగా మూలగగా రోగము.	Constant dropping wears away stones or little strokes fell great oaks.
గుమ్మిడికాయల దొంగంటే భుజములు తడిమిచూచికొనినట్టు.	A quiet conscience sleeps in thunder.
తల్లియైన ఏడ్చినగాని పాలివ్వదు.	A close mouth catches no flies
తా చెడ్డకోతి వనమెల్ల చెరిచినట్లు.	A sickly sheep infects the whole flock.
రత్నములన్నియు నొకచోట రాళ్ళన్నియునొకచోట.	Birds of the same feather flock together.
గతజలసేతుబంధనము.	After death the doctor.
పెరుగుట విరుగుటకొరకే.	After sweet-meat comes our sauce.
మెత్తనివానిచూస్తే మొత్తబుద్ధి.	All lay load on the willing horse.
డబ్బుపాపిష్టిది.	Money is the root of all evils.
ఆలస్యమమృతంవిషం.	Delay is dangerous.
చేసుకొన్నవారికి చేసుకొన్నంత.	As you sow you shall reap or safe bind safe find.
మనిషికొకమాట గొడ్డుకొకదెబ్బ.	A nod for a wise man ; a rod for a fool.
ఎంతచెట్టుకంతగాలి.	The highest tree hath the greatest fall.
గొంతెమ్మకోరికలు.	Building castles in the air.
ఇల్లలకగానే పండుగకాలేదు.	Praise a fair day at night.
తనముడ్డికాకపోతే కాశీదాకా దేకమన్నాడు.	Spurring a free horse.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కోడిగుడ్డంత బంగారము లేనివాడున్నాడా?	Do not measure other people's corn by your bushel.
ఏమియులేనివిస్తరి ఎగిరెగిరి పడుచున్నది అన్నియువున్న విస్తరణిగివుంటున్నది.	Shallow brooks are noisy and deep rivers move in silence.
నవ్విన నాపచేనే పండుతుంది.	Every dog has his day.
పుట్టుభోగి ; ఆగర్భశ్రీమంతుడు.	A man born with silver spoon in his mouth.
కాకిపిల్ల కాకికిముద్దు.	Every potter praises his own pot.
ఒకనికి యిగురుకూరయిష్టము ఒకనికి పులుసుకూరయిష్టము.	Every shoe fits not every foot
దొంగసొమ్ము దొరలపాలు.	Lightly come, lightly go or evil gotten, evil spent.
సాహసాద్భజతేలక్ష్మిః.	Fortune favours the brave.
దూరపుకొండలునునుపు.	Far away cows have long horns.
చచ్చినవానికళ్ళు చేరడేసి.	Far folks fare well.
బ్రతుకనిబిడ్డ బారెడు.	Fair children die.
మూణ్ణాళ్ళుంటే మురికిచుట్టము.	Fish and visitors smell in three days.
మతులెన్ని చెప్పినా మామపక్కలోనే పరుంటానంటుంది.	Forbidden fruit is sweet.
నూరునోములు ఒకరంకుతోపోను.	From fame to infamy is a beaten road.
జగమెరిగిన బ్రాహ్మణునికి జందెమేల	Good wine needs no bush.
నోరుమంచిదైతే యూరుమంచిదే.	A good tongue is a good safe guard.
అభావేవిరక్తిః ; దొరకనిదిపనికిరాదు.	Grapes are sour.
ఎవరు త్రవ్వుకున్న గోతిలో వారేపడుతారు.	Harm set, harm get.
అశుద్ధముమీద రాయివేస్తే ముఖమంతా చిందును.	He that blows in the dust fills his own eyes.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పిచ్చివానికి లోకమంతాపిచ్చి.	He that is giddy thinks the world turns round.
తనకలిమి ఇంద్రభోగము.	He that is warm thinks all are so.
చద్దియన్నము తిన్నమ్మ మగని యాకలెరుగదు.	The full belly does not believe in hunger.
పరుగెత్తి పాలుత్రాగేకంటే కూర్చుండి నీరుత్రాగుట మేలు.	He that licks honey from thorns pay too dear for it.
ఆకలి రుచెరుగదు, నిద్రసుఖమెరుగదు.	Hunger is the best sauce or hunger knows not taste.
కడుపునిండితే గారెలుచేదు.	To a full stomach all meat is bad.
చచ్చినవాడు ఏడిస్తేరాడు.	It is no use crying over spilt milk.
పులికడుపున చలిచీమపుట్టునా?	A wild goose never laid a tame egg.
విత్తుఒకటివేస్తే చెట్టొకటిమొలచునా?	As the seed so the sprout.
యథారాజా తథాప్రజా.	Like priest, like people.
తనువలచినది రంభ తామునిగినదిగంగ.	Love is blind.
తానొకటితలచితే దైవమొకటితలచె.	Man proposes God disposes.
లేనిదానికిబోతే యున్నదూడినది.	Many go out for wool and come home shorn.
ధనమూలమిదంజగత్.	Money makes many things.
కాస్తవుంటే గంపంత చేయుట or కోతి పుండు బ్రహ్మరాక్షసిచేయుట.	To make mountains of mole-hills.
గోరుచుట్టుమీద రోకటిపోటు.	Treading on a sore toe.
నిద్రపోయినవానిని లేపవచ్చునుగాని మేలుకున్నవానిని లేపలేము.	None so blind as those who will not see.
తింటేగాని రుచితెలియదు దిగితేగాని లోతు తెలియదు.	The wearer knows where the shoe pinches him.
పిల్లకాకికేమి తెలుసురా ఉండేలుదెబ్బ.	Old birds are not to be caught with chaff.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చెట్టువేసినవాడొకడు ఫల మనుభవించిన వాడొకడు.	One beats the bush and another catches the bird.
పిల్లికి చెల్లాట ఎలుకకు ప్రాణసంకటము.	Sport to the cat and death to the rat.
అభ్యాసం కూసువిద్య,	Practice makes perfect.
గోటచిదుమతగినది గొడ్డంటితో చిదుమ వలసివచ్చును.	Prevention is better than cure.
చెప్పుడుమాటలు చేటు.	Put no faith in tale bearers.
ముద్దుచేసినకుక్క మూతికరచె, చనువు చేసినయాలి చంక కెక్కె.	Spare the rod, spoil the child.
మాటలకు పనులకు చాలాదూరము.	Saying and doing are two things.
దొంగను దొంగయే పట్టవలె.	Diamonds cut diamonds.
ఏనుగు వెళ్లుచుంటే కుక్కలెన్ని మొరుగును.	The brighter the moon shines the more the dogs howl.
పిల్లికళ్లుమూసికొని పాలుతాగుతూ ఎవరూ చూడడం లేదనుకొనుచున్నది.	The cat shuts its eyes while it steals cream.
కాస్తఓటంటే కంచమంతాఓటు.	The devil is not so black as he is painted.
అత్తా ఒకరింటి కోడలే.	The priest forgets that he was a clerk.
దెబ్బ దేవేంద్రలోకము.	There is no argument like that of stick or if you shake the stick monkey will dance.
అదృష్టవంతుని చెరిపేవారులేరు.	Throw him into the Nile and he will come up with a fish in his mouth.
అతిసర్వత్రవర్జయేత్.	Too much of one thing is good for nothing.
పదిమంది చేరినపని పాడుపాడు.	Too many cooks spoil the broth.
నిజము నిలకడమీద తెలియును.	Truth will out sooner or later.
గోడలకు చెవులున్నవి.	Walls have ears.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అన్నరసంకంటె ఆదరణరసము మేలు.	Welcome is the best cheer.
నలుగురుతోపాటు నారాయణ.	When you are at Rome do as Romans do.
అవ్వాకావలె బువ్వాకావలె; or కోడలు ముండా మొయ్యవలె కొడుకు బ్రతికి వుండవలె.	You cannot eat your cake and have it too.
చెట్టయివంగనిది మ్రానయి వంగునా!	Bend the twig, bend the tree.
క్రొత్తగుడ్డకంటినట్లు పాతగుడ్డకంటదు.	Youth and white paper take any impression.
అల్పవిద్యావిషంనిత్యం.	Little knowledge is dangerous
అదిదుమ్ము ఇదిదుమ్ము.	From the frying pan into the fire.
కాశీకిబోయి కాకిరెట్ట, లేక శ్రీరంగంబోయి కొంగరెట్ట, లేక, మక్కాకుబోయి కుక్కబొచ్చు తెచ్చినావు.	You have brought your hogs to a fine market.
తనకుమాలిన ధర్మము మొదలుచెడ్డ బేరము.	Charity begins at home.
కుందేటికొమ్ము or గుర్రపుగుడ్డు.	A mare's nest.
ఆకాశరామన్న.	A man in the moon.
వానికి తెల్లనివన్నియు పాలు నల్లనివన్నియు నీళ్లు.	He calls a spade, a spade.
అగ్నిలో ఆజ్యముపోసినట్లు.	Adding fuel to the fire.
కాలఃక్రీడతి గచ్ఛత్యాయుః.	Time flies, man dies.
మౌనమర్ధాంగీకారః	Silence is half consent.
భూతేపశ్యంతిబర్బరాః	Experience is the mistress of fools.
అందరు అందలమెక్కితే మోసేవారెవరు?	I a lady, you a lady, who is to drive out the sow?
అప్పైతే వైద్యకట్నము ఇప్పైతే వైతరణీ గోదానము-	He has two strings to his bow.
అమ్మ గృహప్రవేశము అయ్య అగ్ని ప్రవేశము-	After a dream of wedding comes a corpse.
అయితే ఆడపిల్ల కాకుంటే మగపిల్ల	If to-day will not, to-morrow may.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అయ్యరాకుంటే అమావాస్య అట్టేయుంటుందా?	Time and tide wait for no man.
తొంబదియేండ్లువచ్చి చదువుకొనక మన్ను కొట్టుకుంటానా?	An old dog will learn no tricks
అలవికాని ఆలినికట్టుకొని మురిగిచచ్చెరా ముండాకొడుకు	Marry in haste and repent at leisure.
ఆడదానిమాట నీళ్ళలోనిమూట	A woman's mind and winter wind change often.
ఆమడలు దూరమైతే అంతఃకరణలు దూరమా	Distance cannot change the heart.
ఆలిలేదు చూలిలేదు కొడుకుపేరు సోమలింగము	Count not your chikens before they are hatched.
ఆవుపాడెన్నాళ్ళు అయిశ్వర్యమెన్నాళ్లు బఱ్ఱెపాడెన్నాళ్లు భాగ్యమెన్నాళ్లు?	Riches have wings.
ఈతగింజవేసి తాటిగింజలాగుట	Throw in a sprat to catch a whale.
ఉయ్యేలలో పిల్లను పెట్టుకొని ఊరంతా వెదకినట్లు	He looks for his ass and sits on its back.
ఎకిరించబోయి వెల్లకిలపడ్డాడట	The biter bit.
ఎరువుసొమ్ము బరువుచేటు, తియ్యాపెట్ట తీపులచేటు- అందులో నొకటిపోతే అప్పులచేటు	He that goes a-borrowing goes a-sorrowing.
ఎలుకకు పిల్లిసాక్షి	A fox should not be of the jury at the goose trial.
కుక్కనుతెచ్చి అందలములో పెట్టితే కుచ్చులన్ని తెగకొరికినది.	Wash a dog, comb a dog, still a dog is but a dog.
కాకులనుగొట్టి గద్దలకు వేసినట్లు	He robs Peter to pay Paul.
కుక్కతోకపట్టుకొని గోదావరీదినటుల ; (బుడ్డను నమ్ముకొని యేట్లోదిగినటుల)	Trust not to a broken staff ; or trust not to a broken reed
కుక్కవేషమువేస్తే మొరగక తప్పదు or (మంత్రసానితనమున కొప్పుకొన్న తరువాత బిడ్డవచ్చినా పట్టవలెను మరియొకటివచ్చినా పట్టవలెను)-	In for a penny, in for a pound.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కూనకాకిని పెంచితే కండ్లుపొడుచు కరకరచ్చి నది	Foster a raven and it will pick out your eyes.
కొన్నవాడే తిన్నవాడు	Nothing is had for nothing.
గంతకుతగిన బొంత	Like pot, like cover.
ఏరుదాటి తెప్పతగలవేసినటుల	The river past, the saint forgotten.
గుడ్డిగుర్రాలకు పండ్లుతోముచున్నాడు	He is teaching pigs to play on flute
గుడ్డిమామగారా నమస్కారమయ్యా అంటే రండికిమూలమూ రండలకోడలా?	Those who live in glass houses should not throw stones at others.
గొడ్డువాడు గొడ్డుకేడిస్తే తోలువాడుతోలు కేడ్చినాడు	It is an ill wind that blows no body good.
గోచిపాతరాయుడు దొంగలకుమిండడు	There is no stripping a naked man.
గోవులేనియూళ్ళో గొడ్డుగేదె శ్రీమహాలక్ష్మి (తురకలులేని వూళ్ళో దూదేకులవాడు సయ్యదుమియ్యా)	The one-eyed is a king in the land of the blind.
చక్కిలాలు తింటావా? చద్దితింటావా? అంటే చక్కిలాలుతింటాను చద్ది తింటాను అయ్యతో వేడితింటాను అన్నాడట	The first cut and all the loaf besides.
చదువవేస్తే ఉన్నమతియు పోయినది	John has gone to school to learn to be a fool.
చెరుకుతీపియని వేళ్లతో నములవచ్చునా?	Milk the cow but do not pull off the *udder* (పొదుగు)
డబ్బుకువచ్చిన చెయ్యే వరహాకువస్తుంది	He that will steal an egg will steal an ox.
తప్పులేనివాడు ధరణిలో లేడు	Lifeless, faultless.
తనచెయ్యికాలుతుందని సవతిబిడ్డచేతితో కలయబెట్టినదట	Take the chestnuts out of the fire with a cat's paw.
తాబట్టినకోడికి మూడేకాళ్లు	All his geese are swans.
తురకలుకొట్టగా చుక్కకెదురా?	Necessity has no law.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దీపము ముడ్డికింద చీకటి	Roguery hides under the judgment seat.
నాచేతిమాత్ర వైకుంఠయాత్ర	Bleed him, purge him, if he dies bury him.
యథార్థవాది బంధువిరోధి	Truth is bitter food.
వారిద్దరికి నిప్పునీళ్లుగానున్నది	They agree like cats and dogs.
నూరు అయ్యేవరకు నన్ను కాపాడితే నూరయినవెనుక నిన్ను కాపాడుతాను	Take care of the pence and the pounds will take care of themselves.
పండుజారి పాలల్లో పడినటుల	Happy go lucky.
మనమడు నేర్చుకున్నటుల అవ్వకు దురద తీరినటుల	To kill two birds with one stone.
వడ్డించేవాడు తనవాడయితే కడబంతిని కూర్చుమన్నారు	A friend in court makes the process short.
యథార్థమునకు ఏడు తెరలు అక్కరలేదు	Truth seeks no corners.
వానరాకడ ప్రాణముపోకడ ఎవరికి తెలియదు	Death keeps no calendar.
వెర్రివానిచేతి రాయి	Put not a naked sword in a mad man's hand.
చెప్పుడుమాటలు చేటు	The tale is worse than the truth.
మంత్రములో పసలేకపోయినా తుంపర్లకు తక్కువలేదు	Great cry and little wool.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

PART III.

A COLLECTION OF VERY USEFUL WORDS.

OF MANKIND.

మనుష్యులను గురించి.

Bachelor=బ్రహ్మచారి

Virgin; Maid=కన్యక

Dotard=వృద్ధుడు

Widower=భార్యపోయినవాడు

Giant=రాక్షసి; అజానుబాహు

Dwarf; Pigmy; Lilliputian; Diminutive man=వామనరూపుడు; మరుగుజ్జువాడు

Eunuch=నపుంసకుడు

Couple; Pair=దంపతులు

Spouse; Consort=భార్య or భర్త

Foster father; Adoptive father =పెంపుడు తండ్రి

Foster son; Adopted son=పెంపుడు కొడుకు

Genealogy=వంశ వృక్షము

Generation=పురుషాంతరము

Forefathers=పెద్దలు

Cousin=దాయాది

Descendants; Posterity; Progeny=సంతతి, వంశపరంపర

Lover=ప్రియుడు

Fellow wives; Rival wives=సవతులు

Concubine=రంకు పెండ్లాము

Paramour=రంకు మొగడు or రంకు పెండ్లాము

Lunatic=పిచ్చివాడు

Pander; Procurer; Pimp=తార్చేవాడు or కుంటెనగాడు

Procuress=తార్చే ఆడది

Natural son=వుంచుకొన్న దాని కొడుకు

Dowry=ఓలి; స్త్రీధనము

Wedding; Matrimony=వివాహము

Bridal Presents=చదివింపులు

Courtship; Wooing=వివాహము కొరకు స్త్రీని ఉపసర్పించుట

Selection of a husband=స్వయంవరము

Brideman=తోడు పెండ్లికొడుకు

Bridemaid=తోడు పెండ్లికూతురు

Nuptial bed or consummation of marriage=శోభనము; నిషేకము

Monthly course; Menses; Menstruation=ముట్టు; ఋతుకాలము

Conception; Fecundation; Fecundity=గర్భోత్పత్తి

Pregnancy=గర్భము; చూలు

Abortion; Premature confinement; Miscarriage=కడుపు పోవడము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

After-brith=మావి

Labour; Pains; Throe; Throw; Travailing=ప్రసవవేదన

Delivery=కాన్పు

Still-born child=చావుబిడ్డ; కడుపులోచచ్చిపడ్డబిడ్డ

Barren woman=గొడ్రాలు

Nativity=జన్మపత్రిక

Horoscope=జాతకము

Prosperity=ఐశ్వర్యదశ

Adversity=దరిద్రదశ

Nursling; Suckling; A child at the breast=చంటిపిల్ల; పాలుతాగే పిల్ల

Alms=భిక్షము

Funeral=ఉత్తరక్రియ

Funeral pile=చొద; కాష్టము

Bier=పాడె, అనంతశైనము, శవవాహనము

Member; Limb=అవయవము

Joint=కీలు

Skull=పుర్రె

Forehead; Brow=నుదురు

Feature=ముఖరూపు

Natural parts; Generative organs; Genitals=ఉపస్థ, భగము or లింగము, మేఢ్రము

Vulva; Vagina; Matrix; Womb =యోని, భగము, గర్భకోశము

Penis; Cock=శిశ్నము, మేఢ్రము

Yard=చేరు (of animals)

Genial embrace or coition=రతి; సంభోగము

Scrat=శిఖండి (neither male nor female).

Corner of the eye=కనుకొలికి

Black of the eye=నల్లగుడ్డు

White of the eye=తెల్లగుడ్డు

Eyeball=కనుగుడ్డు

Eyebrow=కనుబొమ్మ

Eyelid=కనురెప్ప

Eyelash=రెప్పమీది వెంట్రుకలు

Wink=రెప్పపాటు

Bridge of the nose=ముక్కుదూలం

Nostril=ముక్కుబొక్క

Curved nose; Aquiline nose=గరుడముక్కు

Snub nose; Flat nose—చప్పిడి ముక్కు

Snout=బుర్రముక్కు

Foreteeth=ముందుపళ్లు

Milk teeth=పాలపళ్లు

Grinders=దంతములు

Canine teeth; Pangs=కోరలు, దంష్ట్రిములు

Tartar of the teeth=పండ్లగార, పండ్లపాచడు

Scabs in the nose=ముక్కులోపక్కులు

Loose teeth=వదులు పండ్లు

Bad teeth=పుప్పిపండ్లు

Gums=చిగుళ్లు (of the teeth)

Jaw=దవడ

Lower jaw=క్రిందిదవడ

Upper jaw=పైదవడ

Palate or roof of the mouth= అంగలి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Cheek=బుగ్గ
Uvula=కొండనాలుక
Dimple=బుగ్గమీదగాని గడ్డంమీదగాని వుండే సొగసయిన గుంట
Temple=కణత
Hollow eyes=గుంటకండ్లు
Hollow cheeks=అంటుకు పోయిన బుగ్గలు
Bubby; Pap; Breast=చన్ను; కుచము
Nipple=చనుమొన
Eyesalve=కలికము
Ear-hole=చెవిరంధ్రము
Top of the ear=కొంచెవి
Tip of the ear=కమ్మె, క్రిందిచెవి
Drum of the ear=గూబ
Tuft or Lock=జుట్టు
Adam's apple=కుత్తుకకాయ
Arm-pit=చంక
Arm-holes=చంకచిప్పలు
Arm-ful=సందెడు
Elbow=మోచెయ్యి
Knee-pan=మోకాటిచిప్ప
Calf=పిక్క
Waist or small of the back=నడుము
Loins or hips=మొలుగులు; తొంట్లు
Back-bone=వెన్నుపూస
Palm=అరిచెయ్యి
Sole=అరికాలు
Back of the hand=మైచెయ్యి
Fist=పిడికిలి, ముష్టి

Wrist=మణికట్టు
Ankle=చీలమండ
Heels=మడిమలు
Buttocks=పిర్రలు
Anus or arse=గుదము, అపానము
Pubes=శష్పములు
Ears of the bowl=ధగోణీచెవులు
Ears of corn=కంకులు, కండెలు
Ear-wax=గుమిలి
Gum of the eye=పుసి
Ear-pick=గుమిలితెడ్డు
Tooth-pick=పండ్లుకుట్టుకునే పుల్ల
Snot; Quitarrh; Snivel=చీమిడి
Baldhead=బట్టతల
Scurf; Dandruff, Scruf=చుండు
Thumb=బొటమనవ్రేలు
Fore finger; Showing finger=చూపుడువ్రేలు, తర్జని
Big finger; Middle finger=నడిమివ్రేలు
Ring finger=అనామిక
Little finger=చిటికెనవ్రేలు
Toe=కాలివ్రేలు
Great toe=కాలిబొటమనవ్రేలు
Knuckle=వేలికణుపు or మొట్టికాయ
Crop ear=మొర్రిచెవి
Hare lip=మొర్రిపెదవి
Hunch=మూపు, గూను
Hump=మూపురము
Haunch=తొండి
Paunch=బొజ్జ, పొట్ట

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Navel=బొడ్డు
Lap=ఒడి
Bowels; Entrails=పేగులు
Twins or twin born children=అవుడలు, కవలపిల్లలు
Pimple=చెమటకాయ, మొటిమ
Nick name=ఎగతాళికి పెట్టినపేరు
Maiden name=పుట్టింటిపేరు
Namesake=సనామము
Potency=మొగతనము
Impotency=మొగతనములేమి
Cuckold=చెడిపోయినదానిమగడు
Collops=కండ పెరిగివచ్చిన ముడుతలు
Bile or choler=పిత్తము
Sperm or semen=ఇంద్రియము
Spoil or dirt=పెంట, అమేధ్యము
Fæces=మలము
Pores=రోమరంధ్రములు, బ్రహ్మరంధ్రములు
Sweat=చెమట
Spittle=ఉమ్మి
Wrinkles=ముడతలు
Sore eyes=కండ్లకలక
Sandblind=మసక
Purblind=చత్వారము
Squint=మెల్లకన్ను
Pock holes=మశూచకం మచ్చలు
Mole or birth mark=పుట్టుమచ్చ
Stammering=నత్తి
Wry mouth=వంకరమూతి
Wry neck=వంకర మెడ
Wart=పులిపిడికాయ
Wen or tumour=కణితి or కంతి
Halt or lame=కుంటి
Bandy legged; Bow legged=దొడ్డికాళ్లుగల
Left handed=ఎడమచేతిఅలవాటుగల
Complexion= దేహచ్ఛాయ
Brown man=చామనిచాయవాడు
Yellow man=ఎర్రనివాడు
Dark man=నల్లనివాడు
Gestures; Gesticulation=అభినయము
Sobbing=ఏక్కిళ్ళు ఏడ్చుట
Sneeze=తుమ్ము
Yawning=ఆవలింత
Belch=తేపు
Sigh=నిట్టూర్పు
Hiccoughs; Hiccups; Hickups=ఎక్కిళ్లు
Snoring=గుఱకొట్టుట
Sour=పుల్లని
Acrid=కారము
Insipid=చప్పని
Delicious=కమ్మని
Astringent=వగరు
Itching or purience=దురద or తీట
Ticklishness=చక్కిలిగింత
Numbness=తిమురు; తిమ్మిరి
Sultry=ఉక్క
Incubus; Nightmare=రాత్రి వేళలలో గ్రొంతుమీద రొమ్ముమీదఎక్కి అదిమి ఊపిరి ఆడకుండాచేసే దయ్యము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Hushaby; Lullaby=జోలపాట; చిచ్చిపాట

Good man of the house=యింటి యజమాని

Good woman of the house=యజమానురాలు

A hanger on=ఆశ్రితుడు

The fair sex=ఆడవాండ్లు

Darts of love=మన్మథబాణములు

Dark passions=అరిషడ్వర్గములు

Core of the heart=అంతరంగము

Conjugal affections=భార్యా భర్తలకుగల అన్యోన్యప్రేమ

Carcase; Corpse; Dead body=పీనుగు; శవము; కళేబరము

Cannibals=నరమాంస భక్షకులు.

Bushy head=చింపిరితల

Bastard=లంజకొడుకు

Accoucheur=మంత్రసానితనము చేసే వాడు

My bosom Lord!=నాప్రాణనాథా!

Barbarian=అడవిమనిషి

Biography=జీవిత చరిత్ర

Auto-biography=స్వయముగా వ్రాసుకొన్న జీవితచరిత్ర

OF DISEASES &c.

రోగములు మొదలయిన వానిని గురించి.

Indigestion; Dyspepsia=అజీర్ణము

Partial head-ache or megrim=పార్శ్వపు తలనొప్పి

Dizziness; Giddiness=తల తిరగడము

Qualmishness=వికారము

Swoon=మూర్ఛ

Jaundice=కామెర్ల

Strong breath; Asthma=ఉబ్బసము

Hoarseness=గొంతు బొంగుపోవుట

Chin cough=కోరింతదగ్గు

Dry cough=పొడిదగ్గు

Consumption=క్షయ

Dropsy or Beri-beri=నంజు

Diabetes=అతిమూత్రము

Cancer= కొరుకు

Piles=మూలశంక

Flux or dysentery=అతిసారము

Leprosy=కుష్టు

Palsy; Paralysis=పక్షవాయువు

Sprain=ఇలుకు; బెణుకు

Matter or puss=చీము; రసి

Ulcer=వ్రణము

Carbuncle; Rajah's boil=రాచపుండు

Measles or chicken pox=పొంగు; ఆటలమ్మ

Ague=చలిజ్వరము

Contagion=అంటుడుబాధ్యము

Plague=తెగులు

Delirium=సంధి

Dose=ఒకపూట పుచ్చుకునే మందు

Papers=మందు పొట్లములు

Pills=మాత్రలు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Physic or purge=భేదిమందు

Ointment=తైలము

Decoction=కషాయము

Diet=పథ్యము

Abstinence=లంఘనము

Temperament=ప్రకృతి; తత్వము

Choleric temperament=పైత్యతత్వము

Debility or weakness=నిస్త్రాణ; బలహీనత

Almonds of the throat; Mumps=గవదబిళ్ళలు

Bedlam; Lunatic Asylum=వెర్రివాళ్ళ ఆసుపత్రి

Lock hospital=ఆడముండలకు రోగములు కుదిర్చే ఆసుపత్రి

Lying-in-hospital= దిక్కులేనివాండ్రు ప్రసవించుటకైకట్టిన ఆసుపత్రి

Civil dispensary=ధర్మాసుపత్రి

Boil=కురుపు; గడ్డ

Sore=పుండు

Gangrene=రాచపుండు

Bonesetter=ఎముకలు విరిగితే సరిగా కట్టి బాగుచేసేవాడు

Buboes=అడ్డకర్రలు

Saliva=నోటియూట; చొల్లు

Bezoar; Ox-gall=గోరోజనము

Guinea worm=నారికురుపు

Calomel=రసభస్మము

Camel's gall=పావుదార

Tetter or ring worm=తామర; చిలుగుడు

Leper or Lazar=కుష్ఠురోగి

Maw-worm=నులిపురుగు

Worms=ఎలుకలు; ఎలికపాములు

Philtere=వలపుమందు

Venerial disease=సుఖ సంబంధమైన రోగము

Pains of absence or pains of separation=విరహవేదన

Spanish fly=ఈపురుగు రెక్కలతో పొక్కపొక్కలప్రీ చేయుదురు

Blister=పొక్కపొక్కప్రీ

Proud flesh=కొయ్యగండ; దుర్మాంసము

Inject or Syringe=చిమ్మిరిగొట్టము తో కొట్టుట, పిచికారికొట్టుట

Hydrophobia=కుక్క నక్క కరచినయడల వచ్చెడు పిచ్చి

The foul disease=సెగరోగము

Cow-pox or Vaccination=టీకాలు

Felon or Whitlow=గోరుచుట్టు

Cochin leg; Elephantine leg=ఏనుగుకాలు; మోదకాలు

Cordial medicine=వలపుమందు

Love powder= Do.

Fever of love=విరహతాపము

Hernia; Rupture; Swelled testicles=వరిబీజము; బుడ్డ; బృహత్తు

Milk fever=పాల జ్వరము (బాలింతరాండ్లకువచ్చే జ్వరము)

Chancre=సవాయిపొక్కు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

TREES &c.,

వృక్షాదులు.

Thorn=పెద్దముల్లు

Thistle=సన్నని ముల్లు

Bud=మొగ్గ

Bush=పొద

Lime; Lemon=నిమ్మపండు

Pomegranate=దానిమ్మ

Fig=అంజీరా; అత్తి

Guava=జామ

Citron=దబ్బ; మాదీఫలము

Pine apple=అనాస

Wood apple=వెలగ

Custard apple=సీతాఫలము

Great red custard apple=రామాఫలము

Rose apple=అల్లో నేరేడు

Date=ఖర్జూరపండు

Country date=ఈతచెట్టు

Grapes=ద్రాక్షపండ్లు

Vine=ద్రాక్షతీగ

Jack fruit=పనసపండు

Panpanmose=పంపనపనస

Calabash=అనపకాయ

Cucumbers=దోసకాయలు

Almond=బాదంకాయ

Jessamine; Jasmine=మల్లె; జాజి

Acacia; Cassia=కసిందచెట్టు

Bulrush=జమ్ము

Cheacoy=శీకాయచెట్టు

Soap-nut tree=కుంకుడుచెట్టు

Cowach or forget-me-not=దురదగొండిచెట్టు;

China root=పిరంగిచెక్క

Marking nut=జీడిగింజ

Clearing nut=ఇండుపుగింజ; చిల్లగింజ

Arbour=పొదరిల్లు; నికుంజము

Basil=తులసిచెట్టు

Bark=బెరడు

Arum=కంద

Yam=పెండలము

Walnut peel=కరక్కాయ

Cocoanut=కొబ్బరికాయ

Kernel=కొబ్బరి

Shell=పెంకు

Husk=బొళ్ళము; పైపీచు

Coral plant=నేపాళము

Cow plantain=బొంతఅరటి

Cluster or Bunch=గుత్తి; అత్తము; గెల

Core of the plantain or marrow of the plantain=అరటిపూచ

Sugar plantain=శర్కరకేళీ

Corbel=చెట్లకు నీరుకట్టు బోదె

Core of the wood=చేవ

Bur=అంట్రించలు

Bandicoys or Lady's fingers=బెండకాయలు

Snake gourd=పొట్లకాయ

Pumpkin=గుమ్మడికాయ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Melon=పుచ్చకాయ

Water melon=కరిబూజా

Sour green=గోంగూర

Bean=చిక్కుడు

Butea=మోదుగ

Chay root=చిరివేరు

Agaric; Toad stool; Mushroom =కుక్క గొడుగు

Aloe=కలబంద

Hedge aloe=సాగ నారమట్ట

Babul tree=తుమ్మచెట్టు

Cedar=దేవదారువు

Thorn apple=ఉమ్మెత్తకాయ

Crocus=కుంకుమపువ్వు

Seedlings=నారు మొక్కలు

Seed bed or seed plot=ఆకుమడి; నారుమడి

Watering pot=సన్నని మొక్కలకు నీళ్లుచల్లే సీనారేకు బొక్కెన

Picota=ఏతాము

Sandal wood=మంచిగంధపు చక్క

Sandal paste=గంధము

Sandals=పాదుకలు

Peepul or Tail banyan=రావి

Henna=గోరింటచెట్టు

Dry agaric=నక్కపిత్తు, కుక్కగొడుగు ఎండి నక్కపిత్తగుచున్నది,

Margosa=వేపచెట్టు

Flower dust=పుప్పొడి

Pestil of a flower=పూదిమ్మె; బొడ్డు

Petals=దళములు; రేకులు

Gall nuts=మాచికాయలు

Earth nut=వేరు శెనగకాయ

Arris; Sweet flag=వస

Purslain=బచ్చలికూర

Putchock=పచ్చాకు

Pistachio nuts=సారకాయలు

Sago=సగ్గుబియ్యము

A graft mango=అంటుమామిడి

Hog plum=మారేడుపండు

Sun flower; Heliotrope=ప్రొద్దు తిరుగుడు పువ్వు

Marrow apple=బొప్పాయి చెట్టు

Opuntia=బొమ్మజెముడు; నాగజెముడు

Peacock's pride=సీమతంగేడు పువ్వు

Khus-Khus=వట్టివేళ్లు

Demesne=ఉద్యానవనము

Eagle wood=అగరు చెట్టు

Country goosebury=బుడ్డమఁగని పండు

Linseed=అవిసిగింజలు

Nursery garden=మొక్కలు పెంచి అమ్మేతోట

Tap root=తల్లివేరు; కుంకటివేరు

Passien flower=జూకామల్లె

Marigold=బంతిపువ్వు

Manna of the bamboo=తవాక్షీర; వెదురు పువ్వు

Drops of a tree; Air roots=ఊడలు

Cushoo kernel=జీడిపప్పు

Chaste tree=వావిలిచెట్టు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Catchew=జీడిమామిడి
Camomile=చామంతిపువ్వు
Arrow root=మెట్టతామర
Axlepias Gigantia=జిల్లేడు
Forked branch=పంగలకొమ్మ

FOOD AND DRINK.

భోజన పదార్థములను గురించి.

Tiffin=ఫలహారము
Invitation=విందు; పేరంటము
Feast=విందు; పండగ
Loaf=రొట్టె
Crust=రొట్టెపయిమాడు చెక్క
Crumb=లోపలి మెత్తనిగుంజు
Morsel=కబళము
Bolus=ముద్ద
Strings in the tamarind=చింతవుట్లు
Stones in the tamarind=చింతవిత్తులు
Mustard=ఆవాలు
Cummin=జీలకఱ్ఱ
Fenugreek=మెంతులు
Coriander=ధనియాలు; కొతిమెర
Cinnamon=దాచినచెక్క
Cardamoms=యాలకులు
Culubs=చలవ మిరియాలు.
Nutmeg=జాజికాయ.

Arica-nut=పోక చెక్క.
Pan-Supari=తాంబూలము
Gingelly=నువ్వులు
Chutney=పచ్చడి
Pickle=ఊరగాయ
Broth or soup=చారు
Greens=ఆకుకూరలు
Curry powder=మసాలాపొడి
Sugar candy=కలకండ; పటికిబెల్లము
Cheese=జున్ను
Cream=మీగడ
Syrup=పానకము
Rolling pin=అప్పడాలకఱ్ఱ
Draff; Washings=కడుగు; కుడితి
Essence=సారము; ద్రావకము; తిరగమూత; తాలింపు; పోపు
Filter or strain=వడియ కట్టుట; వస్త్రఘాళితంచేయుట; వడపోయుట
Fry=వేయించుట
Griddle=మంగలము
Fried grain=వేపుడుబియ్యం; పేలాలు
Insipid or tasteless=చప్పని
Jumble=చిరితిండి
Leavings=తినగామిగిలిన పదార్థము; ఎంగిలి
Pancake=అట్టు; దోసె
Rammish; Rancid or Rank smell=ఏదుకంపు; గొలుకంపు; పాసినకంపు; గబ్బుకంపు
Reechy or Reeky=పొగచూరిన వాసన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Rice milk or Milk-gruel=పరమా న్నము
Gruel=అంబలి; జావ
Table talk=భోజనకాలమందు చేయు ప్రసంగము
Blood-hot or Lukewarm or Milk-warm=గోరు వెచ్చని; నులు వెచ్చని

APPAREL &c.

దుస్తులు మొదలగునవి.

Suit of clothes=ఒక దుస్తుబట్టలు
Sleeves=చొక్కా చేతులు
Breeches; Trousers; Pantaloon; Drawers=లాగు; ఇజారు
Garter=మేజోళ్ళు బిగించి కట్టే బొం దులు
Slippers=ముచ్చెలు
Wig=సవరము
False lock=Do.
Plum=టోపీమీద ఈకెలు
Lash=కొసకోక; దట్టి
Bodice=రవిక
Girdle ; Zone=వడ్డాణము
Comb=దువ్వెన
Looking glass=అద్దము
Ribbon=జడబొందు
Gloves=చేతి మేజోళ్ళు
Velvet=ముఖమల్
Clew or ball of thread or coil of thread=నూలుకండె
Stitch=కుట్టు; కూర్పు
Seam=కుట్టు
Patch=అతుకు; మాసిక
Eye of the needle=సూదిబెజ్జము
Thimble=కుట్టుపనివాళ్ళు చేతికితగిలిం చుకునేది (అంగుస్తాన్)
Necklace=హారము
Bracelets=చేతిఆభరణములు (కడియా లు. వంకీలు, గాజులు)
Rings=ఉంగరములు
Ear-rings=పోగులు
Ear-drops=జూమికీలు
Nose drop=బులాకి
Pendants=జావిలీలు
Row or wreath=మాల; దండ; హా రము
Garland=A wreath of flowers పూలదండ
Clasp or hook=కొలికి; కొక్కెము
Seal ring=సికావుంగరము
Nosegay=పూబంతి; పూగుత్తి
Anklets=అందెలు; పాంజేబులు; &c.
Armlets=దండకడియాలు
Figleaf= మొలబిళ్ళ
Rose water=పన్నీరు
Attar=అత్తరు
Chowry=చామరము; సురటీ
A case for spectacles=సులోచన ములగూడు
Carcanet=కంటె

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Buckles=బొక్కెనీసులు

Bristle-brush=వరహాకట్టె

Braid=జడ

Bouquet or Nosegay=పూబంతి

Boot-tree=బూట్సువలె కొయ్యతో చేసిన అచ్చు

Blanket=పచ్చడము

Beryl=గరుడపచ్చ

Bangles=మురుగులు; కడియాలు

Cover shame=కౌపీనము; గోచి

Creaking shoes=కిర్రు చెప్పులు

Down-bed=హంసతూలికాతల్పము

Canopy=చాందినీగుడ్డ

Fringes or hangings=జాలర్లు

Musquito curtains=దోమతెరలు

Festoon=తోరణము

False hair=సవరము

False pearl=మాయముత్యము

To finedraw=రప్పూతీయుట

Flocks of cotton=ఏకులు

Fole=గడియారపుజేబు

Frill=కుచ్చు

Gathers or folds=కుచ్చెళ్లు

An iron or box iron or Ironing box=ఇస్త్రిరిపెట్టె

Love locks=కాకపక్షములు; జాలపాలు

Mantle=ఉత్తరీయము; పైట

Plaited hair=జడ

Fore locks=ముంగురులు

Ringlets=ఉంగరములు చుట్టుకొన్న వెంట్రుకలు

Seam=అతుకు; కుట్టు

BUILDINGS, FURNITURE &c.

గృహములు, గృహోపకరణములు మొదలగునవి.

Pillar brick=స్తంభములఇటుక

Terrace Brick=తాప్సుయిటుక; లేక మిద్దెయిటుక

Flat tiles=పాలస్త్రి పెంకులు

Ceiling=బల్లకూర్పు; పరంబి

Post=గుంజ

Lath=పెండెబద్ద

Rafters=వాసములు; దడ్డీలు

Door frame=ద్వారబంధము

Threshold=గుమ్మము

Hinge=ఉతక; పిడచ; తుమిడి

Padlock=కప్పతాళము

Bolt=గడియ; గొళ్ళెము

Latch=గడియ

Cross-wall or Partition wall=అడ్డగోడ

Pillar=ఇటుకస్తంభము

Lattices=కిటికీల ద్వారములకు కట్టేదన్నని తడకలు

Shutters or wings=రెక్కలతలుపులు

Upstairs=మేడ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Storey=అంతస్తు
Stairs=మెట్లు
A flight of stairs=మెట్లవరుస
A course of bricks=ఒక యిటుక వరుస; కీటు
Mortar or Plaster or Cement=గచ్చు
Drawing room; Parlour=కచ్చేరి సావిడి
Dining room= భోజనములయిల్లు
Dairy=వల్లగది
Store room; Buttery=ఉగ్రాణపు కొట్టు
Hearth; Oven=పొయ్యి
Kitchen=వంటగది
Bed room=పడకగది
Back yard=పెరడు; దొడ్డి
Out-houses=నివసించే యిల్లుగాక దాన్ని అనుసరించి దగ్గిరదగ్గిరగా యితర పనులకయి కట్టబడిన చిన్నయిళ్లు
Necessary; Privy; Latrine=మరుగుదొడ్డి
Stable=గుర్రముల శేలా
Earthenware=మృణ్మయ పాత్రలు; కుమ్మరి స్వరూపాలు
Glassware=గాజు సామాను
Pitcher=కడముంత
Pan=చట్టి
Jar=బాడి
Ladle; Spoon=గరిటె; తెడ్డు
Winnow=చేట

Sieve or riddle=జల్లెడ
Mortar=రోలు
Pestle=రోకలి
Broom=చీపురు
Saucer or Plate=పళ్ళెము శేక మూకుడు
Tumbler=పంచపాత్ర
Jugglet=కూజా
Kettle or boiler=కాగు; హండా
Cork; Stopple; Lid=బిరడా మూత
Folding cot=మడతమంచము
Easy chair=కాళ్ళుసాచుకు పడుకునే కుర్చి
Lady's handless chair=చేతులులేని కుర్చి
Rocking chair=వుయ్యాల వూగినట్లు వూగేకుర్చి
Cushion=దిండు; బాలీసు
Cradle=తొట్టె; వుయ్యాల
Pillow=తలగడ
Sheet=దుప్పటి
Blanket=బొచ్చుదుప్పటి
Head end=తలదిక్కు
Foot end=కాళ్ళదిక్కు
Coffer; Safe=ఖజానా పెట్టె
Trunk=తోలుపెట్టె
Cage=పంజరము
A nose-bag=తోపడా (గుర్రములకు)
Barricades=కటకటాలు
Bowl of a lamp=ప్రమిదె
Celler=నేలకొట్టు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Cell or Niche=గూడు

Basement=బరంతు

Pointing=దర్జ

Spitton or spittiing pot=పీకుదాను

Chamber pot=మూత్రభాండము

Snuff of a lamp=దీపపుకొడి

Yoke with slings=కావిడి

Sling=కావిడినుట్టు; వుట్టి; వడిసెల

Chariot=రథము

Charioteer=రథసారధి

Coach-house=గాడీఖానా

Cob-web=బూజు; పాజుట్టి

Coom or soot=కరిదూపము

Curtain wall=అడ్డగోడ

Dail or pial=అరుగు; తిన్నె

Chattels=గృహోపకరణములు

Dome=గుమ్మటము; కలశము

Fastenings=బందులు (పెట్టెలకు)

Groom=గుర్రపువాడు

A haunted house=దయ్యాలకొంప

Hood of the carriage=గుర్రపుబండి యొక్కమడత (Top)

Cheeks of an oven; Dogs of an oven=పొక్కిటిగడ్డలు

House warming=గృహప్రవేశము

Master-key=అన్ని తాళములకు పట్టుచెవి

Mill stone=తిరగలి

Clamp=మూలబందు

Muller or roller=పొత్రరం

Parapet wall=పిట్టగోడ (డాబా చుట్టు అంచున మనుష్యులు పడకుండ కట్టుదురు)

Peg=చీల, మేకు, చిలకకొయ్య

Ranks; Steps or rounds of a ladder=నిచ్చెనమెట్లు

Scraper=బూట్సుమన్ను తుడిచివేసేటందుకు కత్తివలె వాకిట్లో పాతివేసియుండె యినుపరేకు

Harem or seraglio=అంతఃపురము

PLAYS & DIVERSIONS.

ఆటలు.

Play; Pastime=ఆట

Game=జూదము

Gamester, Gambler=జూదగాడు

Dice=పాచికలు

Top=బొంగరము

Doll=బొమ్మ

Swing=ఉయ్యెల

Back Gammon=సొగటాలు

Loss=ఓడడము

Win=గెల్పు

Stick dance=కోలాటం

Drone=నాగస్వరం

Drum=మద్దెల, డోలు, తంబురా

Flute=పిల్లనగ్రోవి

Catguts=ఫిడేల్ తంతులు

A jew's harp=మూర్ఛంగు

Vocal music=గాత్రంపాట

Instrumental music=వాద్యము (as fiddle, harp, flute).

Merry-go-round=రంకులరాట్నం

Picknick=వనభోజనము

Racer or race horse=పందెపు గుర్రం.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Summer set=పిల్లిమొగ్గ్రము ; పల్టీ
Stops of a harp=మెట్లు
Stops of a flute=బొక్కలు
Vigil=భోగిపండుగ ; జాగారం
Dumb bells=లోడీలు
Hopping=కుందికట్టు ; ఒంటికాలితో యెగురుట
Aerial bow : Rain bow=ఇంద్ర ధనుస్సు.
Accompaniment=శృతి, మేళము
Bagpipe=తిత్తి
Bagpiper=తిత్తిగాడు

EDUCATION.
విద్య.

Commentary=వ్యాఖ్యానము
Dedication=అంకితము, కృతిఇచ్చుట
Quire of paper=దస్తాకాగితములు
Nib=పాళి
Blank paper=ఉత్తకాగితం, వ్రాయనిది.
Standish=కలందాను
Sand box=ఇసుక భరిణ
Wafers=లక్కఖడ్డీలు
Original=అసలు, మూలము
Copy=నకలు, ప్రతి
Rough copy=చిత్తు
Fair copy=సాపు
Large hand=పెద్దక్షరము
Small hand=చిన్నక్షరము
Round hand=గుండ్రకత్తు
Running hand ; Current hand గొలుసుకట్టు
Settled hand=కుదిరిన అక్షరాలు
Figure=అంకె
Class leader=బడిపెద్ద
Art of love=కళాశాస్త్రము
Useful arts=వడ్రంగం, కమ్మరం మొదలగునవి
Fine arts=కవిత్వము చిత్తరువులు వ్రాయుట, సంగీతము &c.
Asterisk=గ్రంథములలో వేయు పువ్వు (*)
Boarding school=అన్నంపెట్టిచదువుచెప్పే బడి
To cap verses=కట్టుపద్యములు చదువుట
Caret=(∧or+)హంసపాది
Chronicles=పురాణములు, ఇతిహాసములు.
Bouts rimes (French)=సమస్య
Clerical error=చేతప్పు
Confidential letter=రహస్యమయినవుత్తరం
Court poet=ఆస్థానకవి
Ocular demonstration=ప్రత్యక్షప్రమాణము
Episode=ఉపాఖ్యానము
Riddle=పొడుపుకథ (E G) మిద్దెమీద మిరపచెట్టు నీళ్ళులేక యెండిపోయె =దీపము
Horn book=A.B.C.D. లపుస్తకం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ECCLESIASTICAL MATTERS.

వైదికవిషయములు.

Alms=దానము, బిచ్చము
Altar=బలిపీఠము
Demonolatry=శక్తిపూజ
Apostate=మతభ్రష్టుడు
Excommunicate=వెలివేయుట
Circumcision; Cutting the foreskin=సునితిజేయుట
Prostrate homage=సాష్టాంగ దండము.
Consecration=ప్రతిష్టచేయుట
Consecrated water=తీర్థము
,, Meat=ప్రసాదము
Devotion=భక్తి
Disciple=శిష్యుడు
Beatitude=వైకుంఠము
Wave offering=మంగళహారతి
Absorption in the diety=దేవునిలో ఐక్యమగుట
Religious instructor=గురువు
Salvation=మోక్షము
Funeral rites=ఉత్తరక్రియలు
Hermit=తపసి
Penance=తపస్సు
Imprication; Curse=శాపము
Meditation=ధ్యానము
Monastery=మఠము
Mystery=పరమరహస్యము
Omen=శకునము
Ceremonial pollution=మైల, సూతకము
Priest=ఆచారి, పురోహితుడు, పూజారి, అర్చకుడు
Purification=పుణ్యాహవాచనము చేయుట; ప్రాయశ్చిత్తము చేసుట
Rosary=తావళము, జపమాల
Saint=ఋషి, ముని
Sacrifice=బలి
Transmigration = పునర్జన్మము, జన్మాంతరము
Clairvoyance = యోగదృష్టి, దివ్యదృష్టి (second sight)
Ceremonial impurity=మైల, సూతకము, అశుచి
Car festival=రథోత్సవము
Burning incense=ధూపము
Boon; Godsend; Blessing=వరము
Belly God = తిండిపోతు, విఘ్నేశ్వరుడు
Atheist =నాస్తికుడు- దేవుడులేడనువాడు.
Theist=దేవుడుకలడనువాడు
Amen=తథాస్తు

ACTIONS.

పనులు.

Belabour=దుడ్డుకర్రతో బాదుట
Cajole=బుజ్జగించుట, లాలించుట

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Capsize =కుమ్మరించుట, తలక్రిందుగా బోయుట

Betroth = ముడుపుకట్టుట, ప్రధానము చేయుట

Caress=లాలించుట, వళ్ళో పెట్టుకుని ఆడించుట

Castrate = విత్తులుతీయుట, బుడ్డకొట్టుట

Bewitch=వశ్యము చేసికొనుట

Challenge=జగడమునకు పిలచుట, కయ్యమునకు కాలుదువ్వుట

Choak=కూరుట, అణచుట

Gargle=పుక్కిలించుట

Gnaw or chew=నములుట

Sip=జుర్రుట

Churn=చిలుకుట

Churner or churn staff=కవ్వము

Wallow or welter=పొర్లాడుట

Clap=చప్పట్లుకొట్టుట

Sniff=పొడుంపీల్చుట

Coax=బెల్లించుట

Geld=బుడ్డకొట్టుట

To spay=ఆడగుఱ్ఱములకు, ఆవులకు, గర్భం రాకుండా గర్భకోశం తీసివేయుట

Neigh=సకిలించుట

Manipulate=పిసగడం

To sneeze; Neese=తుమ్ముట

Lap=కతుకుట

Ironing=ఇస్త్రిచేయుట

Gulp=గుటక; గుక్క

Tattooing=పచ్చపొడుచుట

Comfort; Condole or Console=ఓదార్చుట

Gnash=పండ్లుకొరుకుట

Cuddle=కౌగలించుకొనుట, పండుకొనుట

Dripping=బొట్టు బొట్టుగాకారుట

Shampooing=ఒళ్ళుపిసగడం

To piss=ఉచ్చపోసుకొనుట

Surk=నక్కుట, పొంచియుండుట

Giggling=ముసిముసినవ్వులునవ్వుట

Gingling=గలగలధ్వని

Congeal=గడ్డకట్టుకొనుట పేరుకొనుట

Grate=అరగతీయుట (చెక్కుసానమీద పెట్టి)

Grinding=విసరుట, రుబ్బుట, అరగతీయుట &c.

To rince=పుక్కిలించుట

To chew the cud or ruminate=నెమరు వేయుట

To swallow=మ్రింగుట

Snore=గుఱ్ఱుకొట్టుట

To awake or watch=మేలుకొనియుండుట

Comb=తలదువ్వుకొనుట

Nit=ఈర్చుకొనుట

To put on one's clothes=దుస్తు వేసుకొనుట

To button one's self=గుండీలుపెట్టుకొనుట

Groan=మూలుగుట.

Murmur=గొణగొణలాడుట

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Whisper=గుసగుసలాడుట
Clamour=గోలగోలమని ధ్వనిచేయుట
To sob=వెక్కి వెక్కి ఏడ్చుట, రోజుట
Cant=రోజుట
To blow=ఊదుట, చీదుట, గుద్దుట
To fart=పిత్తుట
To break the wind=పిత్తుట
To wistle=ఈలవేయుట
To blow one's nose=చీదుట
To clean one's throat=కాండ్రించి ఉమ్మివేయుట
To pass or to make water; To discharge urine=ఉచ్చపోయుట
To bleed at the nose=ముక్కువెంట నెత్తురుకారుట
To sweat=చెమటపట్టుట
To wipe=తుడుచుట
Rub=తోముట, రాచుట
Shake or tremble=వణకుట వణకించుట
Scratch=బరుకుట, గోకుట
Pinch=గిల్లుట
Tickle=చక్కిలిగింత పెట్టుట
To fold up=మణుచుట
Prattle; Chat=వదరు, అతివాగుడు వాగుట
Grumble=గొణుగుట
Complain=మొరబెట్టుకొనుట
Caress=లాలించుట
Cajole; Coax=బుజ్జగించు, బెల్లించు
Bow=వంగినమస్కారము చేయుట

Prostrate=సాష్టాంగదండము చేయుట
Embrace=కౌగలించుకొనుట
Compliment=వందనముచేయుట, ఆశీర్వచించుట
To hoot=కేవిడికొట్టుట
To bet; To lay a wager=పందెము వేయుట
Shuffle=చీట్లపేక కలుపుట
Jeer=హాస్యము చేయుట
To tend or nurse or attend a sick body=రోగిని కనిపెట్టియుండుట
Stir=కదలుట
Overtake=పరుగెత్తిపోయి కలుసుకొనుట
Slide=జారు, జరుగు
To sew or stitch=కుట్టుట
To shoe a horse=లాడములుకట్టుట
To make haste=తొందరపడుట
Handle=చేతిలో పట్టుకొనుట
To spill or shed=కార్చు, చిందించు
Dip or steep=తడుపు, ముంచు
Draw or pull=ఊడ్చు, లాగు
Snatch=పెరుక్కొనుట, లాక్కొనుట
Pluck=పీకుట (కోయుట)
Plant=నాటు
Graft=అంటుకట్టు
Knit=ముడివేసుట
Knot=ముడి
Bruise=నలగకొట్టుట
Sqeeze=పిండుట, వడివేయుట

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

To stain or dirt=మరక చేయు, మురికి చేయు

To kindle or light-నిప్పుముట్టించుట

To kindle fire=నిప్పురాజేయుట

To poison=మందు పెట్టుట

To counterpoison-విరుగుడు పెట్టుట

KINGDOM AND CITY &c.

రాజ్యము. &c.

Colleague=తోడిఉద్యోగస్తుడు

Village common=గ్రామకంఠము

Complimentary enquiries=కుశలప్రశ్నలు

Compositor=అచ్చుకూర్చేవాడు

Deputation=రాయభారము

Farrier=లాడములుకట్టేవాడు, నాల్బందు

Finger post=దారిచూపే స్తంభము

Gold finder=పాకీవాడు, పాయిఖానావాడు

Juggler=గారడీవాడు

Knife grinder=కత్తులు సానపెట్టేవాడు

Legerdemain; Sleight of hand tricks=హస్తలాఘవము, కనికట్టు

Millionnaire-కోటికిపడిగెత్తినవాడు

Mint=టంకసాల

Nobility=గొప్పవారు

Mobility=తుఛ్ఛమూక

Sooth sayer=సోదెచెప్పేవాడు, లేక చెప్పేది

Coronation=పట్టాభిషేకము

Spy=వేగులవాడు

Ditch=కందకము

Rampart=ప్రాకారము, బురుజు

Flag; Banner=జెండా, ధ్వజపటము

Flag staff=ధ్వజస్తంభము

Barracks=బారకీచులు, కొట్లవరుసలు

Godowns=కొట్లు

Cellars=నేలకొట్లు

Sentinel=పారావాడు

Halting place=మజిలీ, మకాం చేసే తావు

Upstart=అకస్మాత్తుగా భాగ్యవంతుడయినవాడు

Astrologer=జాతకములు ప్రశ్నలు చెప్పేవాడు

Astronomer=జ్యోతిషుడు

Grammarian=వైయాకరణి

Logician=తార్కికుడు

Philosopher=వేదాంతి

Founder=పోతపోసేవాడు

Brazier=కంచరవాడు

Sawyer=రంపకోతగాడు

Turner=తరిమిణిపట్టేవాడు

Potter=కుమ్మరవాడు

Mat weaver; Mat maker=మేదరవాడు

Butcher=కటికవాడు

Fuller=చాకివాడు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Laundress=చాకలిది

Rope-dancers; Pole-dancers=దొమ్మరివాండ్లు

Confectioner=మిఠాయిచేసేవాడు

Weaver=సాలెవాడు

Green seller=కూరాకులమ్మేవాడు

Water carrier-నీళ్లుమోసుకొనేవాడు

Porter; Cooly=కూలివాడు

Florist=పువ్వులమ్మేవాడు

Oilman; Oilmonger=తెలుకులవాడు

Wizard; Sorcerer; Enchanter =మంత్రగాడు, భూతవైద్యుడు

Snake charmer=పాములవాడు

Furnace=కొలిమి, గుండము

Portable furnace=కుంపటి

Crucible=మూస

Mould=అచ్చు

Cast=పోతపోయుట

Brush=బొరుసు

Loom=మగ్గము

Warp=పడుగు

Woof=పేక

Shuttle=నాడె

Spindle=కదురు

Spinning wheel; Ree=రాటము

Distaff=పంటె

Angling=గాలమువేసి చేపలు పట్టుట

Hook=గాలము

Fishing rod=చువ్వ

Bait=ఎర, మేత

Ale-wife=సారాఅమ్మేది

Apprentice=మేస్త్రిదగ్గిర పని నేర్చుకునేవాడు

Autocrat=ఏకచక్రాధిపతి

Bondman=గులామువాడు, బానిస

Bondsman=జమీందారు

A poor's box=అక్షయపాత్ర

Cashier or Cash keeper=ఖజాంచి లేక షరాఫు

Census=జనాభా లెక్క

COURT OF JUSTICE, న్యాయసభ.

Rape=స్త్రీనిబలత్కారముగాచెరుపుట

Divorce=పెనిమిటిని భార్యగాని భార్యను పెనిమిటిగాని విసర్జించుట

Whore; Prostitute=లంజ, రండముండ

Whore monger=ముండల ముతాకోరు

House breaking=కన్నంవెయ్యడం

Dacoity=బందిపోటు

Stocks=బొండకొయ్య

Fetters; Chains; irons=సంకెళ్ళు

Whipping=కొరడాతో కొట్టుట

Hand cuffs=అరదండాలు

Gallows=ఉరిస్తంభము, ఉరితాళ్ళు

Accomplice=దుర్మార్గములో తోడుపడ్డవాడు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Public affairs=సర్కారుపనులు
Private affairs=స్వంతపనులు
Attach=జప్తుచేయుట
Auction=వేలం, వేలమువేయుట
A cat of nine tails=ముళ్ళకొరడా
Fratricide=భ్రాతృహత్య
Regicide=రాజహత్య
Suicide=స్వహత్య
Homicide=నరహత్య
Matricide=మాతృహత్య
Patricide=పితృహత్య
Infanticide=శిశుహత్య
Free booter; Highwayman; Highway robber=దార్లు కొట్టి దోచుకునేవాడు
Kidnap=పిల్లలనుదొంగిలించుట
Pick-pocket . జేబులుకత్తిరించుదొంగ; ముళ్ళువిప్పేదొంగ
Triangles or Whipping post= ముకోణము
Abduction or Seduction=స్త్రీనిలేవదీసుకొనిపోవుట
Elopement=పురుషినిలేవదీసుకొని పోవుట

BEASTS.
మృగములు.

Unicorn; Rhinoceros=ఖడ్గమృగము
Bear=ఎలుగుబంటి
Porcupine=ముండ్లపంది, ఏదుపంది
Boar=అడవిపంది
Hare=కుందేలు
Mule=కంచరగాడిదె
Hounds=వేటకుక్కలు
Hyaena=కొరనాసిగండు, గురుపోతు
Baboon=కొండకోతి, లిమ్మడు
Ape=తోకలేనికోతి
Civet cat=పునుగుపిల్లి
Pole cat=జవాదిపిల్లి
Musk cat=కస్తూరిమృగము
Musk rat=చుంచు
Mongoose=ముంగి
Squirrel=ఉడత
Bloodsucker=తొండ
Iguana=ఉడుము
Chameleon; Slowth=ఊసరపిల్లి
Cheeta=శివంగి
Breeding bull = ఆబోతు, విత్తుకట్ట యెద్దు
Beaver=నీటికుక్క
Antlers=దుప్పికొమ్ములు
Dromedary=పెద్దలొట్టిపిట
Fox's earth=నక్కబొక్క
Hedge-hog=ముండ్లపంది
Hoof=గొరిసె, గిట్ట
Stones=టెంకలు, (గుఱ్ఱము మొదలగు వానియొక్క పట్టలు).
Shock dog = బొచ్చుకుక్క, కుచ్చుకుక్క.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Alligator ; Crocodile=మొసలి

BIRDS.
పక్షులు.

Vulture=రాబందు
Eagle=గరుడపక్షి
Kite=గద్ద
Falcon=భయిరి
Hawk=డేగ
Pigeon=పావురము
Dove=గువ్వ
Crane=కొంగ
Partridge=కౌజుపిట్ట
Swan=హంస
Parrot=చిలుక
Cuckoo=కోకిల
Lark=భరద్వాజము
Jackdaw=జముడుకాకి
Raven=మాలకాకి
Gold finch=బంగారుపిచ్చిక
Mina=గోరువంక
Vent (of a bird)=పక్షిఆసనం
Falcon or condor=భయిరిపక్షి
Cicada=ఇలకోడి
Bill or beak=పక్షిముక్కు

REPTILES
క్రిమికీటకాదులు.

Poison ; Venom=విషము
Adder=కట్లపాము
Cobra=నాగుపాము
Hood=పడగ or ఫణము
Fire fly=మిణుగురుపురుగు
Glow worm=Do
Caterpillar=గొంగళిపురుగు
Beetle=పేడపురుగు
Grass-hopper=గొల్లభామ
Locust=జట్టి(మిడత)
Flea=మిణ్ణల్లి
Bug=నల్లి
Gnat ; Musquito=దోమ
Dog fly ; Gadfly=జోరీగ
Louse=పేను
Centipede=శతపది, కాళ్ళజెర్రి
Bee-hive=తేనెగూడు
Honey-comb=Do
Constrictor = కొండశిలఅనే పెద్ద పాము
Cricket=ఇలకోడి
Dragon fly=తూనీగ
Earth worms=ఎర్రలు, వానపాములు.
A flying frog, chunam=చిరికప్ప
A bull frog=బోదురుకప్ప
Hornet ; Wasp=కందిరీగ
Humble bees=తుమ్మెదలు
Mole cricket=కుమ్మరిపురుగు
Moth=చిమ్మట
Sting of a scorpion=తేలుకొండి
Slough ; Skin=పాముకుబుసము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Hood=పడగ
White ants=చెద

VEHICLES AND CONVEYANCES.

వాహనములు. &c.

Hackney carriage=అద్దెబండి
Carriage and two=రెండు గుఱ్ఱములబండి
Chariot=పెద్దబండి
Buggy=ఒకగుఱ్ఱమునుకట్టేబండి
Jet=జటకాబండి
Palankeen=సవారీ, పాలకీ
Dooly=డోలీసవారి
Litter=కుక్కిసవారి
Axle tree=ఇరుసు
Spokes=ఆకులు
Beam=పోలుకఱ్ఱ
Spring=కమాను
Wheel band=పట్టా
Fixers=చిరతలు

WORDS EXPRESSING SEVERAL QUALITIES.

కొన్నిగుణవాచకముల పేళ్లు.

Affectation=బేడిజము
Damp=తేమ
Moist=తడి
Stiff=బిరుసైన
Brittle=పెళుసు
Handy; Dexterous=కరలాఘవముగల
Awkward; Ugly=అందవికారమైన; బేడౌలు
Sick=రోగముగల
Sickly=రోగిష్ఠియైన
Bedrid=మంచానబడ్డ
Godly=దైవభక్తిగల
Ungodly=దైవభక్తిలేని
Chaste=పాతివ్రత్యముగల
Shy=బిడియపడే
Bashful=సిగ్గుపడే
Obliging=ఉపకారబుద్ధిగల
Prodigal=దూబరదిండిఅయిన
Frugal=మితవ్యయము చేసే
Miserly=లోభిఅయిన
Glutton=తిండిపోతు

PLANETS AND ZODIACS.

గ్రహములు, రాసులు మొదలగునవి.

Sun=సూర్యుడు
Moon=చంద్రుడు
Mars=అంగారకుడు
Mercury=బుధుడు
Jupiter=బృహస్పతి
Venus=శుక్రుడు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Saturn=శని

Moon's descending node = రాహు

Moon's ascending node ; Dragon's tail=కేతు

Aries (the ram)=మేషము

Taurus (the bull)=వృషభము

Gemini (the twins)=మిథునము

Cancer (the crab)=ఎండ్రి

Leo (the lion)=సింహము

Virgo (the virgin)=కన్య

Libra (the balance)=తులు

Scorpio=వృశ్చికము

Sagittarius (the archer)=ధనస్సు

Capricornus (the alligator)=మకరము, మొసలి

Aquarius (the pot)=కుంభము

Pisces (the fishes)=మీనము

Disk of the moon=చంద్రబింబము

ARMS &c.

ఆయుధములు &c.

Gun=తుపాకి

Musket=Do.

Cannon=ఫిరంగి

Magazine=మందుకొటు

Mouth of a cannon=ఫిరంగినోరు

Chamber=ఫిరంగిలోతు

Barrel=తుపాకిగొట్టము

Double barelled gun=జోడు గొట్టాలతుపాకి

Revolver=వరుస వరసగా కాల్చే తుపాకి

Ball=గుండు

Bullet=చిన్నగుండు

Shots=రవ్వలు

Priming=దట్టించడము

Linstock=జానకితాడు

Bore=ఫిరంగిగొట్టము

Touch hole=చెవి

Point=గురిచూచుకొనే(ఈగ)

Cock=తుపాకిగుర్రము

Ram-rod= దట్టించేగజము

Flint=చకముకరాయి

Cartridge=తోటా

Wad=దట్టించేకాగితము

Sword=ఖడ్గము

Hilt=పిడి

Sheath=వర=Socket : Case

Lance or spear=ఈటె; బరిసె

Broad sword=పట్టాకత్తి

Quiver=అమ్ములపొది, తూణీరము

Arrow=బాణము

Bow ; Arch=విల్లు

Bowstring=నారి

Armour=కవచము

Wings of the arrow=బాణమునకు కట్టేరెక్కలు

Shield ; Target=డాలు

Sling=వడిసెల

Fuze=జానకితాడు

Hone=కత్తినూరుకునేరాయి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Drawn battle = ఉభయులకు గెల్పు లేని యుద్ధము
Butt-end = వాడిలేనికొన
Sharp-end = వాడిగలకొన

FISHES &c.

మత్స్యములు &c.

Whale = తిమింగిలము
Fin = పొలుసు
Crab = పీత
Snail = నత్తగుల్ల
Leech = జలగ
Turtle ; Tortoise = తాబేలు
Oyster shell = ముత్యపుచిప్ప

MINERALS.

ఖనిజములు.

Bell metal = కంచు
Tin, Pewter = సత్తు
Tinsel = కాకిబంగారు
Brim stone = గంధకము
Arsenic = పాషాణము
Nitre, Saltpetre = సూరేకారము
Copperas = మైలతుత్తం
Alum = పటికారం
Vermilion = ఇంగిలీకం
Borax = వెలిగారం
Ochre = కావిరాయి, కాషాయిరంగు
White ochre = సుద్ద, తిరుమని
Coral = పగడము
Pearl = ముత్యము
Diamond = వజ్రము
Ruby = పద్మరాగము లేక కెంపు
Saphire = నీలము
Sardonyx, Cat's eye = వైడూర్యము.
Topaz = పుష్యరాగం
Emerald = పచ్చ
Burning glass = సూర్యకాంతపుబిళ్ళ
Fuller's earth = చవుడు
Vermilion = సింధూరము
Moon stone = చంద్రకాంతపు రాయి
Sun stone = సూర్యకాంతపురాయి
Touch stone = ఒరుపుసు రాయి
Load stone, Magnet = సూదంటురాయి
Crystal = స్ఫటికము

WATER &c.

నీరు &c

Abyss = పాతాళము
Chaos = అగమ్యగోచరం, అయోమయం
Ebb = ఆటు లేక పాటు
Flow = పోటు
Wave = అల, తరంగము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Flood, Inundation=వరద
Cyclone, Hurricane=ఉప్పెన
Storm=తుపాను
Dam=గట్టు
Sluice=తూము
Bund=కట్ట, గట్టు
Bubble=బుడగ
Spring=ఊట, జల
Whirlpool=సుడిగుణ్డము
Raft or float=తెప్ప
Ferry boat=ఏరుదాటేపడవ
Ford=(ఏరుదాటే) రేవు
Washing green=చాకిరేవు
Canoe=మువ్వదోనె
Double canoe=సంగడి
Packet boat=టపాపడవ
Gravel=గులకరాయి, కంకర
Pebbles=గులకరాళ్ళు
Conch=శంఖు
The deep=సముద్రము
Mirages=ఎండమావులు
Draw well=చేదుడుభావి
Ait=తిప్ప, లంక
Alluvium=ఒండ్రుమట్టి
Cabinet or cabin=పడవలోగది

FIRE.

అగ్ని &c.

Flame=మంట
Wild fire=కార్చిచ్చు
Spark=అగ్నిరేణువు
Embers=అగ్నికణములు
Cremation ground=శ్మశానం
Soot=కరిదూపము
Coal=రాతిసిబొగ్గు
Charcoal=కట్టెబొగ్గు
Fuel=వంటచెరుకు
Fire brand=కొరివి
Fire works=బాణాసంచు, మందు
గుండు సామాను.
Cracker=టపాకాయ
Color fire=మతాబులు &c.
Rocket=హవాయిచువ్వ
Wheel rocket=చక్రబాణం
Torch=దివిటీ, కాగడా

A I R &c.

వాయువు &c.

Wind=గాలి
Vapour=ఆవిరి
Whirl wind=సుడిగాలి
Breeze=చల్లనిగాలి

TIME.

కాలము &c.

Eternity=శాశ్వతము
Cycle=యుగము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Age=Do.
Golden age=కృతయుగం
Silver age=త్రేతాయుగము
Brazen age=ద్వాపరయుగము
Iron age=కలియుగము
Century=శతాబ్దము
Generation=పురుషాంతరము
Era=శకము
Epoch=శకము
Instant=గడిచేనెల
Proximo=వచ్చేనెల
Ultimo=పోయిననెల
Fortnight=పక్షము
Bright fortnight or increasing moon=శుక్లపక్షము
Dark fortnight or decreasing moon=బహుళపక్షము
Full moon=పౌర్ణమి
New moon=అమావాస్య
Calendar, Almanack=పంచాంగం
Break of day, Dawn = అరుణోదయం.
Spring=వసంతఋతువు
Summer=గ్రీష్మఋతువు, వేసవి
Autumn=శరదృతువు
Winter=చలికాలము
New year's day=సంవత్సరాది పండుగ
Holy day or high day=పుణ్య దినము.
Holiday=ఆటవిడుపుదినము

Fast-day=ఉపవాసము
Anniversary of birth=పుట్టిన దినము
Anniversary of death=తద్దినం
Sowing time = విత్తనాలుచల్లే కాలము.
Harvest time=పంటకాలము
Famine or dearth=కరువు
Contemporaries = ఏక కాలమందే జీవించినవారు
Current year=హాలుసాలు
Last year=సాల్గుజస్తా
Summer solistice=Sun's northern declination = ఉత్తరాయనము
Winter solistice=Sun's southern declination=దక్షిణాయనము.
Embolism=అధికమాసము
Sexagenarian=60 సం॥ మనిషి
Septagenarian=70 ,,
Octogenarian =80 ,,
Centenarian= 100 ,,

TOOLS & IMPLEMENTS
పనిముట్లు &c.

Hatchet=చేగొడ్డలి
Sickle=కొడవలి
Iron crow=గడ్డపార
Anvil=పట్టెడ, దాగలి, దాయి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Tongs=పట్టుకారు

Bellows=కొలిమితిత్తులు

Adze=బాడిసె

Chisel=ఉలి

Plane=చిత్రికగుల్ల

Saw=రంపము

File=ఆకురాయి

Borer=బరమా, కంతాణి

Bodkin=దబ్బనము

Rule=గజంబద్ద

Trowel=తాపీ

Lathe=తరిమిణిదొడ్డి

Hone, Whet stone=కత్తినూరుడు రాయి.

Strap=తోలువారు

Oil press=గానుగ

Sugar press=చెరుకుగానుగ

Augre or auger=బరమా

Awl=అరె, (మాదిగవానిపనిముట్టు)

Nippers=అడకత్తు, తంటసం, శాశ్వణము, చిమట

Drag=గాలము

Drill=బరమా

Drill-bow=బరమాకఱ్ఱ

Tweezers=చిమటా

To turn in a lathe= తరిమిణిపట్టుట.

HUSBANDRY &c.

వ్యవసాయవిషయము &c.

Waste land=బంజరుభూమి

Thrashing floor=కళ్ళము

Pasture ; Meadow=గడ్డిబీడు

Dung hill=పెంటకుప్ప

Hedge=కంచె, వెలుగు

Plough share=కఱ్ఱు

Plough-beam=నాగ, ఏడికోల

Plough-tail=మేడితోక

Weeds=కలుపు

Weeding hook= కలుపుతీసేతొల్సిక

Bucket=బొక్కెన, చేద

Picota=ఏతాము

Ear (of corn)=కంకి, కండె

Sheaf=పన

Stalk=కాడ

Stock, Heap=కుప్ప

Hay or straw=గడ్డి

Hay cock=గడ్డివామి

Chaff, Husks, Pod= పూక, పొట్టు

Cart load=బండి బరువు

Cart-rut=బండిపోయినజాడ, గాడి

Bran=తవుడు, చిట్టు

Bowed cotton, Cleaned cotton Beaten cotton=ఏకినదూది

Awn=వరిముల్లు

After crop=రెండవపంట, పునాస

Head or ear (of corn) = వెన్ను, కంకి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Empty ear=తప్ప కంకి

Cotton soil, Black soil=రాగిడి నేల, నల్లనేల

Fodder=మేత

Furrow=నాగటిచాలు

Glean=పరిగయేరుకొనుట

Goad=ములుకోలకఱ్ర, ముల్లుకఱ్ర

Bengal gram=శనగలు

Gram=ఆపరములు

Black gram=మినుములు

Cow gram=అనుములు

Green gram=పెసలు

Horse gram=వులవలు

Granary=ధాన్యపు కొట్టు

Hay band=గడ్డిమేటి

Mane=జూలు

Nave=అడ్డ, చక్రము, నడిమిదిమ్మ

Tire=పట్టా Fellies=పూటీలు

Spokes=ఆకులు

Fixers=చిరతలు

Beam=పోలుకఱ్ర

Yoke=కాడి

Axis=ఇరుసు

Oil cakes=తెలగపిండి &c.

Oil mill=గానుగ

Sod=గడ్డిచెక్క

Wedge=గసిక

TRADE & COMMERCE.

వర్తకము.

Bale=బస్తా

Parcel=మూట

Scales, Balance=తరాజు, త్రాసు తక్కెడ

Weights=తూనిక రాళ్ళు

Measures=కొలపాత్రలు

Premium=హెచ్చుఇవ్వడం

Discount=తరుగుతీసుకొనుట

Wastage=తరుగు

Loan=చేబదులు, ఎరువు

Creditor=అప్పుయిచ్చినవాడు

Debtor=అప్పు తీసుకున్న వాడు

Pledge, Pawn, Mortgage=తాకట్టు, కుదువబెట్టుట

Bad debts=చచ్చుబాకీలు, రానివి

Good debts=వచ్చేవి

Items=పద్దులు

Credit=జమ

Debit=ఖర్చు

Broker=దలాలి

Brokerage, Commission=రసీసు.

Instalments=వాయిదాలు

Bankrupt=దివాలాఖోరు

Auction; Out-cry=వేలము

Crier=వేలాంలోకేకలువేసి అమ్మేవాడు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Bidder=కొనడమునకు పాటపాడే వాడు

Bill of exchange or draft = హుండీ

Cash=రొక్కము

Credit=అరువు

Freight=కేవు

Banker=షాహుకారు, కోఠీదారు

Model ; Sample=మచ్చు, మాదిరి

Hard money=రొక్కము. నగదు

Deposit=ధరావతు, అనామతు

Bond=పత్రము

Advance=బజానాయిచ్చుట

Wholesale=టోకుబేరము

Retail=చిల్లరబేరము

Balance=నిలవ

Apprentice =చేతిక్రిందవుండి పని నేర్చుకు నేవాడు

Letter=వుత్తరము

Superscription ; Direction = పైవిలాసం, చిరునామా

P. S.=Post script=తాజాకలము

Surety ; Bail=జామీను

Competition=పోటీ

Dubber=పిద్దె

Estimate or Estimation=అంచనా

Loose money=చిల్లర

Luck money=బోణి

Baggages=మూటలు

Cask=పీపా

APPROPRIATE SOUNDS AND CRIES.

ధ్వనులు &c.

Thunder roars = మేఘముగర్జించుచున్నది

Lion roars=సింహముగర్జించుచున్నది

The elephant roars=ఏనుగఘీంకరించుచున్నది

The tiger growls =పులిగాండ్రించుచున్నది

Wolf howls=తోడేలుకూయుచున్నది

Horse neighs= గుఱ్ఱముసకిలించుచున్నది

Cow lows=ఆవుఅంబాయనుచున్నది

Bull bellows = ఎద్దురంకెవేయుచున్నది

Calf, Goat or Sheep bleats = అరుచుచున్నది

Hog grunts=పందిగుర్గురించుచున్నది

Cat purrs=పిల్లికోరాడుచున్నది

Kitten mews=పిల్లికూనమ్యావ్ అనుచున్నది

Peacock screams = నెమలికేకవేయుచున్నది

Monkey chatters or chirps= కోతికిచకిచలాడుచున్నది

Sparrow chirps = పిచ్చికకిచకిచలాడుచున్నది

Dog barks=కుక్కమొరుగుచున్నది

Goose cackles = సీమబాతుకూయుచున్నది

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Duck quacks=బాట్టిబాతుకూయుచున్నది

Owl hoots=గుడ్లగూబకూయుచున్నది

Cock crows = కోడిపుంజుకూయుచున్నది

Pigeon cooes = పావురముగుబాళించును

Baby mews=పసిపిల్ల మ్యా ; మ్యా, అనుచున్నది

Frog croaks=కప్ప బెకబెక లాడుచున్నది

Snake hisses = పాముబుసకొట్టుచున్నది

Mouse squeaks=ఎలుక కిచకిచలాడుచున్నది

Crow caws=కాకి కావుకావుమనుచున్నది

Ass brays=గాడిదెకూయుచున్నది

Wasp hums=కందిరీగఝుంకారము చేయుచున్నది

Bee hums=తేనెటీగ ఝుంకారము చేయుచున్నది

IMPERSONAL VERBS.

It rains=వర్షించుచున్నది

Is lightens=మెఱియుచున్నది

It thunders=ఉరుముచున్నది

It drizzles=తుపరపడుచున్నది

It hails=వడగళ్లుపడుచున్నది

It snows=మంచుకురియుచున్నది

There is dew=మంచుకమ్ముచున్నది

It freezes=ఘనీభవించుచున్నది

It blows= గాలివీచుచున్నది

It seems=తోచుచున్నది

It appears=కన్పించుచున్నది, తోచుచున్నది

It happens=సంభవించుచున్నది

It is cold=చలిగావున్నది

It is hot=వెచ్చగానున్నది

It is sultry=వుక్కగానున్నది

It is hot and close=వుడకబోయుచున్నది

APPENDIX.

Oath=ఒట్టు

Wit=చమత్కారము

Lust=మోహము

Tat or tatty=తడక

Acclamation=జయధ్వని

Contrary wind=ఎదురుగాలి

Contribution=చందా

Ginger *conserve* or *preserve*=అల్లంమొరబ్బా

Contrivance=ఉపాయం

Cubit=మూర

The little dears=బిడ్డలు

Curtain lecture=పెండ్లాము చేత చీవాట్లు

Devils dung=ఇంగువ

Dent=చొట్ట, నొక్కు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Dewlap (of a bull)—గంగడోలు

Ascent and descent, Elevation and depression—ఎగుడుదిగుడు

Dug or udder—పొదుగు

Emasculation — పుంస్త్వము తీసివేయుట

Eradicate=దుంపనాశనము చేయుట

Erase—కత్తితోగోకుట

Anointing—అభ్యంజనము

Ferrule — పొన్ను (చేతికర్రలకు వేయునది.)

Foot path=కాలిదారి

Goose skin=చక్కిలిగింత

Ant-hill=పుట్ట

Hint=జాడ, సూచన

Milk kine or wet kine=పాడియావులు

Dry kine—ఎండిపోయిన ఆవులు

Keep sake—జ్ఞాపకార్థమిచ్చినవస్తువు

Layer—పొర

Leer—క్రీగంటిచూపు

Wet nurse—పాలిచ్చేదాయి

Dry nurse—ఎత్తుకుని ఆడించేదాయి

Nursery legends—పిల్లకాయలకు చెప్పెడికథలు

Murk—పిప్పి

Noose ; Sprine, Gin—ఉచ్చు

Nozzle—కొలిమితిత్తులయొక్క ముక్కు

Nymph—అప్సరస

Austral-Southern—దక్షిణసంబంధమయిన

Septentrional (northern)—ఉత్తరదిక్కు సంబంధమయిన

Occidental (western)— పడమరదిక్కు సంబంధమయిన

Oriental (eastern)— తూర్పుదిక్కు సంబంధమయిన

Piss ; Urine, or water—ఉచ్చ

Pit fall—పడుగొయ్యి

Pith—బెండు

Pully—కప్పి

Pulp—గుజ్జు

Scar—మచ్చ

Rings on horse's skin — గుర్రపుసుళ్ళు

Scald—(వేడివలనకలిగిన) బొబ్బ

Splints of the bamboo—వెదురుబద్దలు

Stilts—మడిగాళ్లు

A vessel with a spout — ఝారీచెంబు

A stray cow—చేరునొద్దు తప్పిపోయిన ఆవు

Stubble—గడ్డిదుబ్బు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Styptick—వగరు

Tassels—కుచ్చులు

Crocodile tears—నీలియేడ్పు, దొంగయేడ్పు

(Goat's or Cow's) teats—చళ్లు

Tell tale—చాడీలు చెప్పేవాడు

Tencal ; Borax—టంకం, వెలిగారం

Muzzle—చిక్కము

Twilight—సంధ్యచీకటి

Wheal ; Pustule—దుబ్బు, బుడిపి

Turmeric—పసుపు

Humble accents—వినయోక్తులు

Tinker—తప్పాలలు మొదలగునవి మాటు వేయుట

Truss—బుడ్డను బిగించికట్టెడి లంగోటి

Trap—బోను

Winkers—బండిగుఱ్ఱముయొక్క కంటి డిప్పలు

The white of the egg = గుడ్డులోసొన

Fierce accents—పరుషోక్తులు

Assay—వన్నెచూచుట

Assay master=వన్నెజూచేవాడు

Luggage=సామాను

Bare faced=సిగ్గుమాలిన

Marble breasts=మెఱుగుపాలిండ్లు నున్నని స్తనములు

Short cut=దాపుదారి

Zigzag way ; Circuitous way ; Round about way= చుట్టుదారి

Chips=కర్రచెక్కిన పేళ్లు

By-path or by-road= అడ్డత్రోవ

By-lane=మూలసందు, గొంది

Canvas=కితనారగుడ్డ

Catchu=కాచు

Cherub=గంధర్వుడు

Burnish=మెరుగుతోముట

Camphire or camphor=కర్పూరము

Bugbear= బూచి, (బెదరించుట)

Yean=ఈనుట

Bump=దద్దురు, బొడిపె, బొప్పె

A knot with bows or a slip knot=దువ్వుముడి

Bunch of a bull=మూపురము

Broad moonshine =పండువెన్నెల

Atom=నలుసు, పరమాణువు

Allowance=భరణము, బత్తెము

O brave ! ; Bravo ! ; Capital= శబాసు, భళాభళి

Brand, Cautery=వాత

Aloes=ముసాంబ్రము

Articulations of a bamboo—వెదురుగడ కణుపులు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Bead=పూస

Ambrosia or nector=అమృతము

Bight=ఉచ్చు, ఉరి

Awning=ఉల్లడ, వితానము

Augur=శకునఫలము చెప్పేవాడు

Amulet=తాయిత్తు, రక్షరేకు

Balloon=పొగగుమ్మటము, విమానము

Blinds or blinkers=కళ్ళగంతలు

Barbed cane=చిల్లలబెత్తము

Beestings=ముర్రుపాలు

Bedellium=గుగ్గిలము

Annuity=వర్షాశనము

Ash Wednesday =బూడిదెబుధవారము

Occasionally =ఎప్పుడైనాఒకప్పుడు

Now and then=అప్పుడప్పుడు

Then and there=అప్పుడే

Pop gun=నేలవేసికొడితే మోగే కాగితపుటప్పాసు

Card play=చీట్లాట

Trump=తురుపు

Club=కళావరు

Spade=ఇస్పేటు

Diamond=డైమను

Heart=అరఖు

King =రాజు

Queen ; Madam=రాణి, మదాం

Knave=జాకి

Chess=చదరంగము

Chess-board—బల్ల

Move=ఎత్తు

Guard=కాపు

A piece or man=కాయ

King=రాజు

Queen=మంత్రి

Tower ; Castle =ఏనుగు

Bishop=శకటము, రథము, ఒంటె

The knight—గుర్రము

The pawn—బంటు

Chees mer —బలము

Check—షహ

Choir--పాటకులమేళము

Burden of a song or chorus—పల్లవి

Bonefire or bonfire—భోగిమంట

Box—గుద్దు

Bound—బంతిగుత్తిశేచుట

Blind man's buff or bopeep or hide and seek— దాగుడుమూతలాట

Pack saddle—గంత

Side saddle —దొరసానులు కూర్చునే జీను

Harness—బండిగుర్రమునకు వేసే సామాను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Stirrups—రికాబులు, అంకెములు

Bridle—కళ్ళెము.

Girth—టంగువారు

Reins—కళ్ళెంవాళ్లు

Eye shaps—కనుడిప్పలు

Shoe - లాడము

Vibgyor—ఈమాటలలోవున్న 7 అక్షరములు ఇంద్రధనస్సులోనున్న 7 రంగులను తెలియచేసేమాటలకు మొదటి యక్షరములు.

V—Violet.

I—Indigo.

B—Blue.

G—Green.

Y—Yellow.

O—Orange.

R—Red.

కాబట్టి విబ్గ్యొర్ అనుమాట జ్ఞాపకముంచుకొనినయడల 7 రంగులుజ్ఞాపకముంచుకొనవచ్చును.

By-By—లాలి, చిచ్చి, జోజో

Drumstick—మునగకాయ

Drill Plough—గొర్రు, వెదగొర్రు

Mint—పుదీనామొక్క, లేక టంకసాల

Coir—తాటినార

THE END.

SRI JAGADGURU VISHWARADHYA
JNANA SIMHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY.
Jangamwadi Math, VARANASI.
Acc. No. ...[illegible]... 7586

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

श्री जगद्गुरु विश्वाराध्य सिंहासन
ज्ञानपीठ
जंगमवाड़ी मठ काशी

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri